

Sisällysluettelo

VALTUUSTO, 27.1.2020 18:00, Pöytäkirja

§ -3 Pöytäkirjan kansilehti (läsnäolijat)	1
Liite: Nimenhuutoluettelo 27.1.2020	2
§ -1 Pöytäkirjan kansilehti (vakiopykälät)	4
Liite: Liite A	5
§ 1 Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmän järjestäytyminen	7
§ 2 Asemakaavan muutosehdotus A-2752, Paavontie, Villähde sekä siihen liittyvä tonttijakoehdotus M-19-30	9
Liite: Liite 1 Kaavaselotus + seurantalomake	13
Liite: Liite 2 Kaavaehdotuskartta	34
Liite: Liite 3 OAS	37
Liite: Liite 4 Luonnosvaiheen lausunnot	44
Liite: Liite 5 Luonnosvaiheen mielipiteet	49
Liite: Liite 6 Tonttijakokartta	52
Liite: Liite 7 Liikennemeluserveys	53
§ 3 Eron myöntäminen valtuutettu Salla Palmi-Felinille kaupunginvaltuustosta ja varavaltuutettu Aija-Riitta Saastamoisen kutsuminen hänen tilalleen varsinaiseksi valtuutetuksi	70
§ 4 Eron myöntäminen Salla Palmi-Felinille kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen	72
§ 5 Eron myöntäminen Salla Palmi-Felinille liikunta- ja kulttuurilautakunnan jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen valitseminen	74
§ 6 Valtuustokysymys: Valtuuston puheenjohtajan demokratiaa, sananvapautta ja vanhoja käytäntöjä vastaan oleva toiminta tutkittava	78
§ 7 Valtuutettu Jari Salosen ym. valtuustoaloite	81
§ 8 Valtuutettu Jari Salosen valtuustoaloite	83
§ 9 Lahden Perussuomalaiset ry:n valtuustoryhmän valtuustoaloite	85
§ 10 Valtuutettu Kalle Aaltosen valtuustoaloite	87
§ 11 Valtuutettu Seppo Korhosen ym. valtuustoaloite	89
§ 9993 Valitusosoitus kaava-asiat	91
§ 9994 Valitusosoitus	93

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

n:o 1/2020

Aika: 27.01.2020 klo 18.00 – 18.22**Paikka:** Kaupunginvaltuuston istuntosali**Läsnä:** **59 valtuutettua (nimenhuutolista liitteenä 1)**

Pekka Timonen, kaupunginjohtaja
Mika Mäkinen, konsernipalvelujohtaja
Olli Alho, kaupunkikehitysjohtaja
Mikko Komulainen, hyvinvointijohtaja
Tiina Granqvist, sivistysjohtaja
Janne Mäki, kaupunginsihteerin
Pekka Virkkunen, kaupunginlakimies
Heini Moisio, viestintäjohtaja

Puheenjohtaja: Hannu Rahkonen, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Mika Kari, kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja (6 §)**Sihteerin:** Janne Mäki, kaupunginsihteerin**KAUPUNGINVALTUUSTON puolesta:**

Hannu Rahkonen

Mika Kari
(6 §)

Janne Mäki

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty Lahdessa helmikuun 4. päivänä 2020

Maarit Tuomi

Jari Salonen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa
<http://www.lahti.fi> helmikuun 5. päivänä 2020; todistaa

viran puolesta:

Kaupunginsihteerin

Janne Mäki

Kaupunginvaltuusto 27.1.2020

Liite

Nimenhuuto

59	PAIKALLA
0	POISSA

Rahkonen Hannu (kv pj)	PAIKALLA
Vahter Merja	PAIKALLA
Salonen Jari	PAIKALLA
Putula Toni	PAIKALLA
Falk Sonja	PAIKALLA
Koskelo Jenna	PAIKALLA
Lehto Rami	PAIKALLA
Aaltonen Kalle	PAIKALLA
Palmi Felix Salla Saastamoinen Aija-Riitta	PAIKALLA
Savurinne Reijo	PAIKALLA
Ripatti Tapani	PAIKALLA
Nieminen Erkki	PAIKALLA
Komu Pekka	PAIKALLA
Lientola Elisa	PAIKALLA
Oksanen Reijo	PAIKALLA
Rostedt Juha (kh I vpj)	PAIKALLA
Nikkanen Arja	PAIKALLA
Ratia Jorma	PAIKALLA
Arvaja Pertti	PAIKALLA
Talja Martti	PAIKALLA
Koskinen Lasse	PAIKALLA
Salminen Minni	PAIKALLA
Mäntylä Aleksi (kh II vpj)	PAIKALLA
Kari Mika (kv I vpj)	PAIKALLA
Vaara Ulla	PAIKALLA
Ruuska Sinikka	PAIKALLA
Nissinen Jarkko (kv III vpj)	PAIKALLA
Korhonen Seppo	PAIKALLA
Kautto Vuokko	PAIKALLA
McCarron Francis	PAIKALLA
Kaasinen Hannu	PAIKALLA
Niinistö Sari	PAIKALLA
Kaartinen Leena	PAIKALLA
Hyytiä-Ilmonen Henni	PAIKALLA
Tuomi Maarit	PAIKALLA
Mäkelä Martti	PAIKALLA
Nevala Nelli	PAIKALLA
Puusaari Riina	PAIKALLA
Lempinen Kari	PAIKALLA
Karjalainen Pasi	PAIKALLA
Basboga Alettin	PAIKALLA
Viinikka Anneli	PAIKALLA
Hildén Sirkku (kh pj)	PAIKALLA

Holopainen Antti (kv II vpj)	PAIKALLA
Wallenius Jani	PAIKALLA
Salakka Helena	PAIKALLA
Bruneau Milla	PAIKALLA
Airamo Pekka	PAIKALLA
Karjula Markku Pakkanen Lasse	PAIKALLA
Viitonen Juha Louhelainen Ville	PAIKALLA
Jokinen Tiina	PAIKALLA
Aaltonen Eveliina	PAIKALLA
Kaikkonen Jouni	PAIKALLA
Lampinen Minna	PAIKALLA
Mäkynen Maria	PAIKALLA
Markkanen Marju	PAIKALLA
Mäkinen Sanna	PAIKALLA
Laakso Jetta	PAIKALLA
Skinnari Ville Halme Juha	PAIKALLA

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Tämän kokouksen kokouskutsu, Liite A oli julkaistu 15.1.2020 kaupungin ilmoitustaululla. Kokouskutsu oli mainittuina päivinä toimitettu valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille sekä kaupunginjohtajalle, kaupunginjohtajan varamiehelle, palvelualuejohtajille ja nuorisvaltuuston edustajalle.

Kun lisäksi nimenhuudossa todettiin saapuvilla olevan 59 valtuutettua, kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Maarit Tuomi ja Jari Salonen.

Samalla puheenjohtaja ilmoitti, että pöytäkirja tarkastetaan konsernipalvelujen kansliassa 4.2.2020 kello 8.00-15.00.

Pöytäkirja asetetaan tarkastettavaksi myös luottamushenkilöiden Extranettiin. Kokouksen puheenjohtajalle ja pöytäkirjan tarkastajille ilmoitetaan sähköpostilla, milloin pöytäkirja on tarkastettavissa. Sähköinen tarkastaminen ilmoitetaan sähköpostilla osoitteeseen kirjaa-mo@lahti.fi.

Kappale tätä kuulutusta on julkipantu
17.1.2020 Lahden kaupungin ilmoitus-
taululle; todistaa

Raija Kulkon

1 (17)

**Kaupunginvaltuusto
Kokouskutsu ja esityslista**

n:o 1/2020

Aika: 27.01.2020 klo 18.00 –

Paikka: Kaupunginvaltuuston istuntosali

Läsnä: ____ valtuutettua (nimenhuutolista liitteenä 1)

Pekka Timonen, kaupunginjohtaja
Mika Mäkinen, konsernipalvelujohtaja
Olli Alho, kaupunkikehitysjohtaja
Mikko Komulainen, hyvinvointijohtaja
Tiina Granqvist, sivistysjohtaja
Janne Mäki, kaupunginsihteeri
Pekka Virkkunen, kaupunginlakimies
Heini Moisio, viestintäjohtaja
nuorisovaltuuston edustaja

Puheenjohtaja: Hannu Rahkonen, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Sihteeri: Janne Mäki, kaupunginsihteeri

Pöytäkirja on nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa
<http://www.lahti.fi> helmikuun 5. päivänä 2020

Lahdessa tammikuun 16. päivänä 2020

Hannu Rahkonen
kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

2 (17)

Käsittävät asiat

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
Pöytäkirjan tarkastajien valinta	3
1 § Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmän järjestäytyminen	4
2 § Asemakaavan muutosehdotus A-2752, Paavontie, Villähde sekä siihen liittyvä tonttijakoehdotus M-19-30	5
3 § Eron myöntäminen valtuutettu Salla Palmi-Felinille kaupunginvaltuustosta ja varavaltuutettu Aija-Riitta Saastamoisen kutsuminen hänen tilalleen varsinaiseksi valtuutetuksi	8
4 § Eron myöntäminen Salla Palmi-Felinille kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen	10
5 § Eron myöntäminen Salla Palmi-Felinille liikunta- ja kulttuurilautakunnan jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen valitseminen	12
6 § Valtuustokysymys: Valtuuston puheenjohtajan demokratiaa, sananvapautta ja vanhoja käytäntöjä vastaan oleva toiminta tutkittava	15

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 1

Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmän järjestäytyminen

D/1020/00.00.01.00.03/2017

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Janne Mäki, puh. 044 716 1416

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Päätösehdotus

Kh: Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus 2.12.2019 § 312:

Lahden kokoomuksen valtuustoryhmän kokous 18.11.2019:

”Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmä on tehnyt seuraavat yksimieliset valinnat:

Valtuustoryhmän puheenjohtajat:

Toni Putula valtuustoryhmän puheenjohtaja
Merja Vahter valtuustoryhmän I varapuheenjohtaja
Arja Nikkanen valtuustoryhmän II varapuheenjohtaja
Terttu Pohjolainen valtuustoryhmän sihteeri (varasihteeri Jani Wallenius)

- - -

Valtuustoryhmän neuvottelijat:

Toni Putula (valtuustoryhmän pj)
Merja Vahter (valtuustoryhmän I varapj)
Arja Nikkanen (valtuustoryhmän II varapj)
Terttu Pohjolainen (valtuustoryhmän sihteeri)
Juha Rostedt (kaupunginhallituksen I varapj)
Markus Vierumäki (sivistyslautakunnan jäsen)
Minna Kyllinen (kunnallisjärjestön pj)
lisäksi todettiin valtuuston puheenjohtaja Hannu Rahkosella olevan oikeus osallistua neuvotteluihin.”

Päätösehdotus:

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 1

"Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen."

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Kh: kv

Kv: luettelot

Toimenpiteet

Kh: muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 2

Asemakaavan muutosehdotus A-2752, Paavontie, Villähde sekä siihen liittyvä tonttijakoehdotus M-19-30

D/1884/10.02.03.00.04/2018

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja Suunnitteluinsinööri Riina Puusaari, puh. 044 790 9508
Tonttijaon osalta maankäyttöinsinööri Juha Uurtamo, puh. 050 398 5112

Päätös Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Päätösehdotus Kh: Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2752, jolla muodostuvat Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 47 tontit 15-28 ja katualueita sekä Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 47 tontteja 15-28 koskevan tonttijakoehdotuksen M-19-30.

Perusteluosa **Kaupunginhallitus 2.12.2019 § 313:**

Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelia 47 sekä katualueita koskeva asemakaavan muutosehdotus A-2752 (Paavontie) sekä siihen liittyvä tonttijakoehdotus M-19-30.

Asemakaavan muutos on tullut vireille kaupungin aloitteesta.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on tarkistaa Paavontien katualueen leveys sekä päivittää suunnittelualan kaavamerkinnot.

Suunnittelualan pientalotontit ovat yksityisessä omistuksessa, katualueet omistaa kaupunki.

Asemakaavan muutoksessa suunnittelualan käyttötarkoitus säilyy entisellään erillispientalojen korttelialueena (AO) sekä katualueena. Paavontien katualueen kaventaminen 12 metristä 8 metriin vaikuttaa tontteihin 15-20 ja 27-28. Lisäksi kaavassa on huomioitu suunnittelualan viereisen junaradan melu- ja värinävaikutukset, pohjaveden suojeleminen sekä merkitty maanalaisille johdoille varatut alueet.

Kaupungin strategian mukaisesti kaava edistää kestävä kehityksen mukaista yhdyskuntarakennetta ja liikkumista. Lisäksi kaavassa on huomioitu vesiensuojelu.

Kaavatilanne

Maakuntakaavassa alue kuuluu taajamatoimintojen alueeseen (A).

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 2

Osayleiskaavassa suunnittelualue on pientalovaltaista asuntoaluetta (AP). Voimassaolevassa asemakaavassa alueelle on osoitettu erillispientalojen korttelialuetta (AO) ja katualuetta.

Vuorovaikutus

Asemakaavatyön vireille tulosta on ilmoitettu MRL 63 §:n 3 mom. mukaisesti 8.3.2018 julkaistussa Lahden kaupungin vuoden 2018 kaavoituskatsauksessa (kohde 58).

Kaavahanketta esiteltiin kaikille avoimessa Nastolan kaavaillassa 23.5.2018. Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 17.1. - 6.2.2019.

Kaavahankkeesta on kuultu viranomaisia ja kaavan osallisia. Kaavaluonnoksen kuulemisaikana saatiin kaksi mielipidettä ja viisi lausuntoa.

Lausunnoissa kiinnitettiin huomiota maanalaisille johdoille tarkoitettujen alueiden merkitsemiseen sekä meluun.

Mielipiteen A allekirjoittajina oli kahdeksan Paavontien asukasta. Mielipiteessä katsottiin, että kaavaselostuksessa tulee selkeästi käydä ilmi, että kaavatyö laaditaan kaupungin omana työnä eikä siitä tule kuluja kaava-alueen asukkaille. Lisäksi mielipiteessä katsottiin turhaksi Paavontien katualueen ulottuminen radanvarteen ja edelleen Lähdetiehen. Myös pieniä muutoksia rajapyykkeihin toivottiin.

Mielipiteen B allekirjoittajina oli kaksi henkilöä, jotka edustavat Paavontiellä sijaitsevan kiinteistön omistajaa. Mielipiteessä esitettiin, että tontilla on aikanaan ollut kulkuyhteys Lähdetielle tonttien 26 ja 27 välistä ja että tämä kulkuyhteys tulisi kaavassa osoittaa.

Vastineet mielipiteisiin ja lausuntoihin löytyvät liitteenä olevasta kaavaselostuksesta kohdasta 4.4.1.

Asemakaavaan tehtiin lausuntojen ja mielipiteiden perusteella seuraavat muutokset:

- lisättiin kaavaselostukseen maininta, että kaava laaditaan kaupungin aloitteesta,
- lisättiin johdoille varatut alueet tonteille 22-24 ja 27-28 ja
- tarkennettiin kaavan melumääräyksiä teetetyn liikennemeluselvityksen pohjalta.

Alkuperäiset lausunnot ja mielipiteet ovat päätösehdotuksen liitteenä.

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 2

Asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään MRL 78§:n mukaisesti Villähteen (34.) kaupunginosaan tonttijako M-19-30 korttelin 47 tonteille 15-28.

Asemakaavan muutos ei vaadi maankäyttösopimusta.

Tekninen ja ympäristölautakunta käsitteli asiaa 17.9.2019 § 126.

Asian esittelijän, maankäytön johtajan Petri Honkasen päätösehdotus oli seuraava:

”Lautakunta päättää hyväksyä asemakaavan muutosehdotuksen A-2752 sekä siihen liittyvän tonttijakoehdotuksen M-19-30 asetettavaksi julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2752, jolla muodostuvat Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 47 tontit 15-28 ja katualueita sekä Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 47 tontteja 15-28 koskevan tonttijakoehdotuksen M-19-30.”

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asemakaavan muutosehdotus A-2752 on ollut maankäyttö ja rakennuslaissa säädetyssä järjestyksessä julkisesti nähtävillä 3.10.–4.11.2019, eikä sitä vastaan ole tehty muistutuksia.

Asemakaavaan ei ole tehty muutoksia nähtävilläolon jälkeen.

Päätösehdotus:

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2752, jolla muodostuvat Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 47 tontit 15-28 ja katualueita sekä Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 47 tontteja 15-28 koskevan tonttijakoehdotuksen M-19-30.”

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 2

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Kh: muutoksenhakukielto
Kv: valitusosoitus Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Toimenpiteet

Kh: kv
Kv: sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY-keskukselle,
Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta,
Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,
sähköisesti: jäljennös kuulutuksesta Hämeen ELY-keskus,
jäljennös kuulutuksesta + kartta Hämeen Maanmittauslaitos,
jäljennös kuulutuksesta + kartta Päijät-Hämeen liitto,
jäljennös kuulutuksesta kaupunkiympäristön palvelualueen
maankäyttö ja aluehankkeet

Liitteenä

1. Kaavaselostus + seurantalomake
2. Kaavaehdotuskartta
3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
4. Luonnosvaiheen lausunnot
5. Luonnosvaiheen mielipiteet
6. Tonttijakokartta
7. Liikennemeluserveys

LAHTI

ASEMAKAAVAN SELOSTUS

9.9.2019

A-2752

Asemakaavan muutos

Paavontie,
Villähde

Lahti.fi

(9.9.2019)

Asemakaavan muutoksen selostus, joka koskee 9. päivänä syyskuuta 2019 päivättyä asemakaavakarttaa nro A-2752 ja tonttijakoa M-19-30 (Paavontie)**1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT****1.1 Tunnistetiedot**

Asemakaava koskee: Villähden (34.) kaupunginosan korttelia 47 sekä katualuetta.

Asemakaavan muutoksella muodostuu: Villähden (34.) kaupunginosan korttelin 47 tontit 15-28 sekä katualueita.

Asemakaavamuutoksen yhteydessä tehdään sitova tonttijako.

Kaavahanke sisältyy kaupungin vuoden 2018 kaavoitusohjelmaan. Kaavan vireilletulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä.

1.2 Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Villähteen (34.) kaupunginosassa. Suunnittelualue käsittää korttelin 47 kokonaisuudessaan, Paavontien, osan Palotiestä ja osan Lähdetiestä. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 3,3 ha.

Ortoilmakuva vuodelta 2014. Suunnittelualue on merkitty kuvaan punaisella rajauksella.

1.3 Kaavan tarkoitus

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on tarkistaa Paavontien katualueen leveys ja päivittää suunnittelualueen kaavamerkinnot.

1.4 Kaupungin strategia

Kaupungin strategian (2017) mukaisesti kaava edistää kestävä kehityksen mukaista yhdyskuntarakennetta ja liikkumista (A4). Lisäksi kaavassa on huomioitu vesiensuojelu (A6).

1.5 Selostuksen sisällysluettelo

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT.....	2
1.1 Tunnistetiedot	2
1.2 Kaava-alueen sijainti.....	3
1.3 Kaavan tarkoitus	3
1.4 Kaupungin strategia.....	3
1.5 Selostuksen sisällysluettelo	4
1.6 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista.....	4
2 TIIVISTELMÄ.....	5
2.1 Kaavaprosessin vaiheet.....	5
2.2 Asemakaava	5
2.3 Toteuttaminen	6
3 LÄHTÖKOHDAT.....	6
3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista	6
3.1.1 Yleiskuvaus.....	6
3.1.2 Luonnonympäristö	6
3.1.3 Rakennettu ympäristö.....	7
3.1.4 Maanomistus.....	10
3.2 Suunnittelutilanne.....	10
3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset.....	10
4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET.....	12
4.1 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset.....	12
4.1.1 Aloite	12
4.1.2 Pohjakartan tarkistaminen	12
4.2 Osallistuminen ja yhteistyö.....	12
4.2.1 Osalliset	12
4.2.2 Vireilletulo	13
4.2.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	13
4.2.4 Viranomaisyhteistyö	13
4.3 Asemakaavan tavoitteet	13
4.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	13
4.3.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet	14
4.4 Asemakaavan vaihtoehdot ja niiden vaikutukset	14
4.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet	14
4.4.2 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset	16
5 KUVAAUS.....	17
5.1 Asemakaavan rakenne	17
5.1.1 Kokonaisrakenne	17
5.1.2 Mitoitus ja aluevaraukset	17
5.2 VAT:in, maakuntakaavan ja yleiskaavan sisältövaatimusten toteutuminen	18
5.3 Kaavan vaikutukset	18
5.3.1 Vaikutus rakennettuun ympäristöön ja liikenteeseen	18
5.3.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön.....	18
5.3.3 Muut vaikutukset	18
5.4 Kaavamerkinnot ja -määräykset	19
5.5 Nimistö.....	19
6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS.....	19
6.1 Toteuttaminen ja ajoitus.....	19
7 PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS.....	19
8 SEURANTALOMAKE.....	19

1.6 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

asemakaavakartta A-2752
osallistumis- ja arviointisuunnitelma
liikennemeluserveys

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Asemakaavan muutos on päätetty laatia kaupungin aloitteesta. Kaavatyö on tullut vireille ja siitä on ilmoitettu kaavoituskatsauksen 2018 tiedottamisen yhteydessä.

Kaavatyötä on esitelty Nastolan kaavaillassa 23.5.2018.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on laadittu ja asetettu yhdessä kaavaluonnoksen kanssa nähtäville. Kaavaluonnos oli kuultavana 17.1. - 6.2.2019. Luonnosvaiheen kuulemisen yhteydessä on pyydetty viranomaislausunnot.

Ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista on laadittu meluselvitys.

2.2 Asemakaava

Asemakaavalla muodostuu Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 47 tontit 15-28 sekä katualuetta. Kaava-alueen käyttötarkoitus pysyy ennallaan.

Asemakaavassa Paavontien katualueen eteläreuna on rajattu vastaamaan kiinteistörajoja tonttien 16-21 osalta. Tonttien 15 ja 27-28 osalta Paavontien katualueen leveyttä on kavennettu voimassa olevaan kaavaan nähden.

Lisäksi kaavassa on määrätty melusta, tärinästä ja pohjaveden suojelusta.

Näkymiä Paavontieltä Palotien suunnasta kohti Erolantietä.

2.3 Toteuttaminen

Asemakaavan toteutuksesta vastaavat maanomistajat kiinteistöjen osalta ja kaupunki yleisten alueiden osalta.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee Villälhteellä, Erstan pientaloalueella. Suunnittelualue koostuu 14 omakotitalotontista ja Paavontien katualueesta sekä osittain Palotien ja Lähdetien katualueista.

3.1.2 Luonnonympäristö

Suunnittelualue sijaitsee Salpausselän etelärinteessä. Suunnittelualueen maasto on Palotien ja Paavontien risteysalueella 116 metriä merenpinnan yläpuolella ja laskee radan viereen 104 metriin. Maaperä vaihtelee hiekkamoreenista hiesuhietaan, ollen pääosin hietaa. Kallioperä on graniittia.

Alueella ei ole suojeltavia luontoarvoja. Kolmella rakentamattomalla tontilla kasvaa sekametsää.

Suunnittelualue sijaitsee pohjavesialueella.

Lahti kuuluu korkean radonpitoisuuden alueeseen, minkä vuoksi radonsuojaus tulee ottaa kaikessa rakentamisessa huomioon rakennusjärjestyksen ohjeen mukaisesti.

Pohjaveden muodostumisalue (tum. sin.) ja pohjavesialue (vaal. sin.).

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Alueen ensimmäinen rakennuskaava on vahvistettu vuonna 1963, jolloin Erstan alueella on jo ollut kymmeniä pientaloja. Suunnittelualueen vanhimmat omakotitalot on rakennettu 1950-60 -luvulla ja aluetta on täydennysrakennettu 1980-luvulla sekä vuosina 2006 ja 2012.

Paavontien talot ovat rakentuneet aivan alkuperäisen rakennuskaavan mukaisen katualueen viereen, koska alueen tonttijakoa ei oltu tehty kaavan mukaisesti. Alueella on myös rakennuskantaa, joka on ollut alueella ennen ensimmäistä rakennuskaavaa. Näistä Paavontie 14:n asuinrakennus sijaitsee osittain voimassa olevan asemakaavan mukaisella katualueella.

Paavontien katualuevaraus on alkuperäisessä kaavassa ollut 12 metriä leveä. Luonteeltaan Paavontie on kuitenkin tonttikatu Palotien ja Lähdetien toimiessa alueen kokoojakatuina.

Paavontie 14:sta sijaitseva asuinrakennus on osittain voimassa olevan kaavan mukaisella katualueella.

Palvelut

Erstan koulu ja päiväkoti sekä lähin päivittäistavarakauppa sijaitsevat alle 500 metrin päässä suunnittelualueesta.

Liikenne

Suunnittelualue sijaitsee hyvien liikenneyhteyksien varrella. Villähteentie (seututie 312) toimii merkittävimpana reittinä Erstaalta Lahden ja Nastolan suuntaan ja lähin valtatie 12 liittymä on n. 1,5 km päässä suunnittelualueesta. Villähteentietä pitkin kulkee paikallisliikenteen linja-autoreitti, jolla pääsee Uudenkylän tai Lahden suuntaan. Lähimmät linja-autopysäkit ovat n. 250 metrin päässä suunnittelualueesta. Villähteellä on myös juna-asema, joka sijaitsee noin kilometrin päässä suunnittelualueesta.

Alueen sisäiset väylät ovat pääosin tonttikatuja, ainoastaan Lähdetien varressa kulkee kevyen liikenteen väylä, joka jatkuu aina Villähteentielle asti.

Ympäristöhäiriöt

Suunnittelualue sijaitsee raideliikenteen melu- ja värinäalueella. Raideliikenne on alueen merkittävin melulähde.

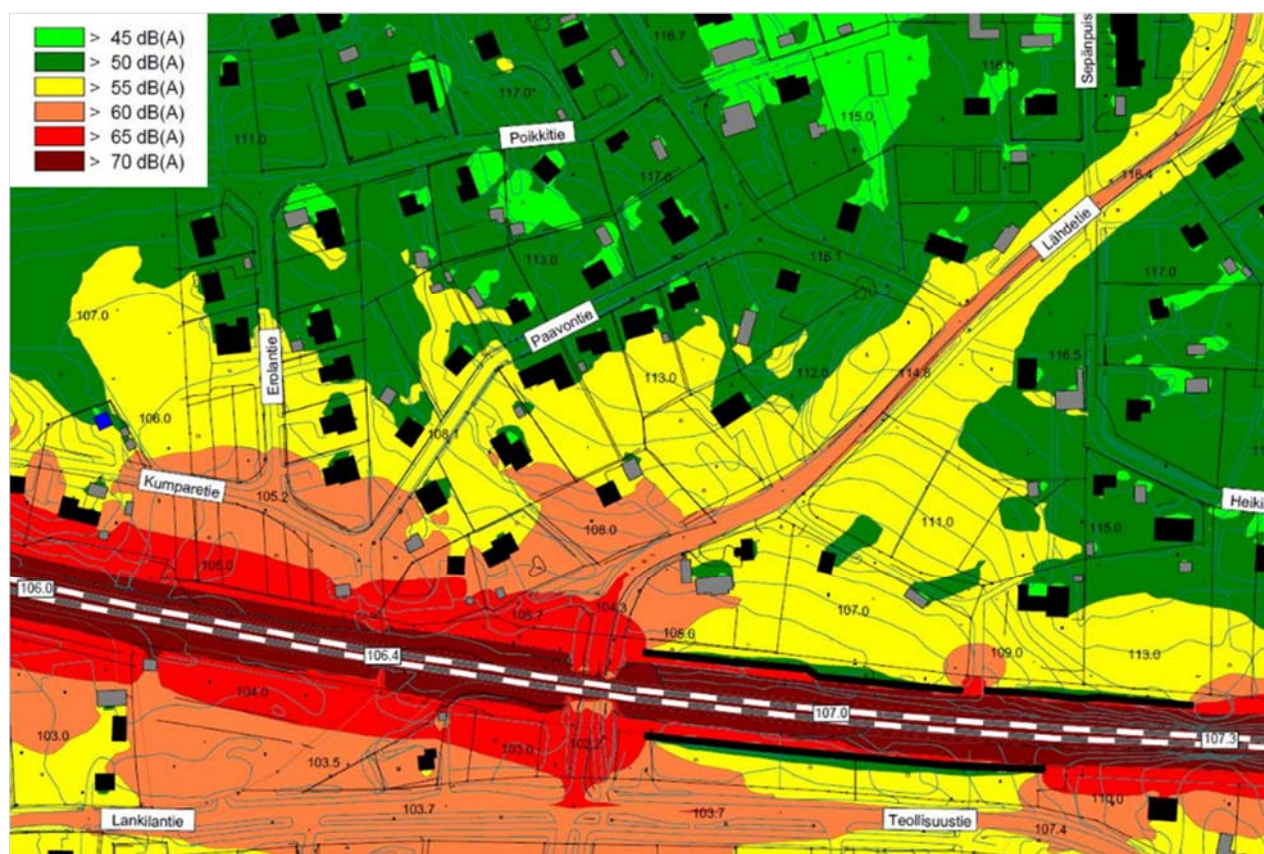
Kaavaluonnosvaiheessa melua arvioitiin Lahden meluselvityksen (2017) pohjalta. Kaavaluonnosvaiheen jälkeen alueelle päätettiin laatia liikennemeluselvitys, jonka tavoitteena oli saada ajantasainen arvio liikennemelun haitoista sekä tarvittavista meluntorjuntamääräyksistä suunnittelualueen tonteille.

Taulukko 1 VNP 993/92 mukaiset yleiset melutason ohjearvot

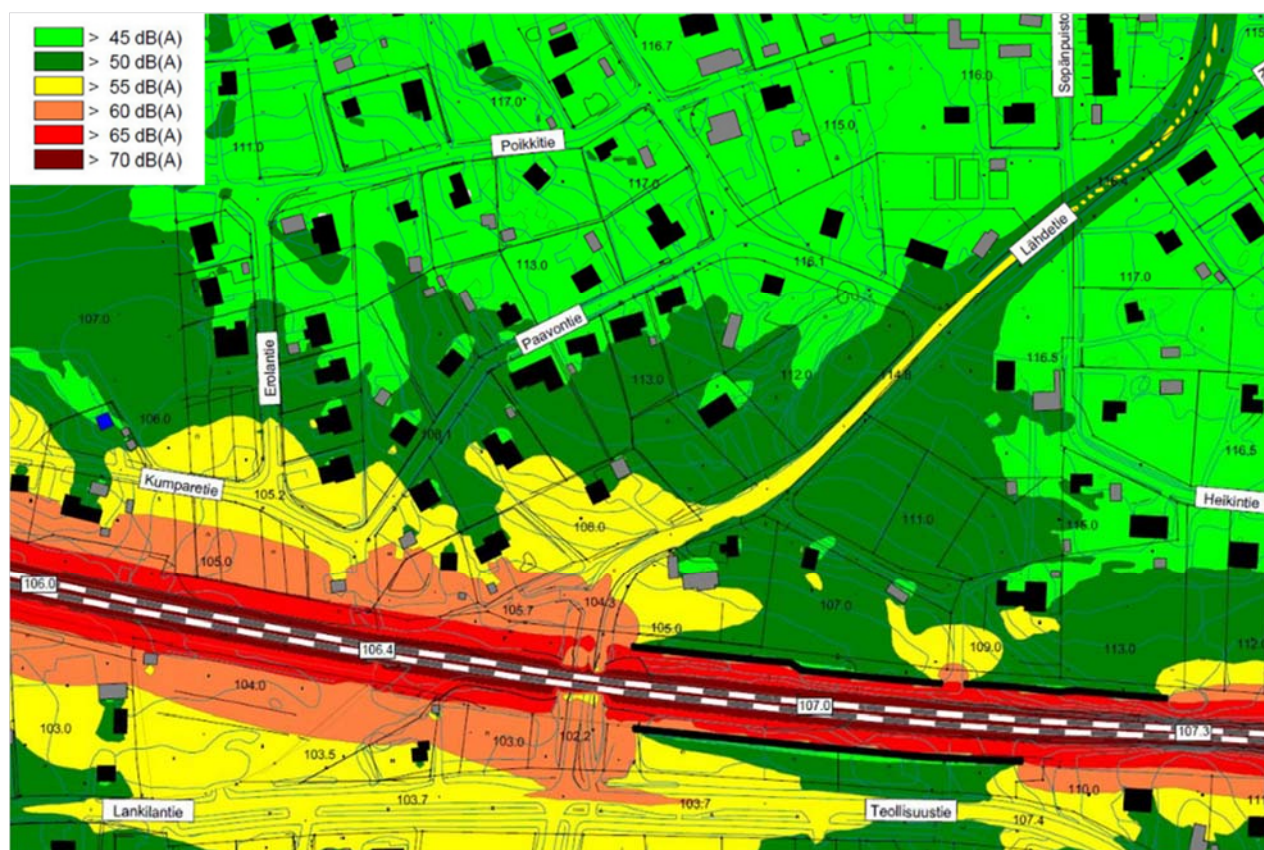
Ulkona	Melun A-painotettu keskiäänitaso (ekvivalenttitaso), L_{Aeq} , enintään	
	Päivällä klo 7-22	Yöllä klo 22-7
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	45-50 dB ^{1) 2)}
Loma-asumiseen käytettävät alueet, leirintäalueet, virkistysalueet taajamien ulkopuolella ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB ³⁾
Sisällä		
Asuin-, potilas- ja majoitushuoneet	35 dB	30 dB
Opetus- ja kokoontumistilat	35 dB	-
Liike- ja toimistohuoneet	45 dB	-
<p>¹⁾ Uusilla alueilla melutason yöohjearvo on 45 dB. ²⁾ Oppilaitoksia palvelevilla alueilla ei sovelleta yöohjearvoa. ³⁾ Yöohjearvoa ei sovelleta sellaisilla luonnonsuojelualueilla, joita ei yleisesti käytetä oleskeluun tai luonnon havainnointiin yöllä.</p>		

Liikennemeluselvityksen (Promethor Oy, 2019) mukaan lähinnä rataa sijaitsevien rakennusten julkisivuihin kohdistuva melutaso on päiväaikaan 65-68 dB(A) ja yöaikaan 61-64 dB(A). Lisäksi hetkelliset ohiajon aiheuttamat maksimiäänitasot ovat lähinnä rataa sijaitsevien rakennusten julkisivuilla 91-96 dB(A).

Selvityksessä todetaan, että osa julkisivuille kohdistuvista vaatimuksista on pientaloille erittäin korkeita. Vaatimukset ovat noin 120 metrin etäisyydellä raiteista 40 dB(A) ja vielä 180 metrin etäisyydelläkin 36 dB(A). Jotta julkisivujen meluntorjuntavaatimuksia voitaisiin pienentää, tulisi meluntorjunta toteuttaa mahdollisimman lähellä rata-alueita.

Päiväajan melu (Promethor Oy, 2019).

Yöajan melu (Promethor Oy, 2019).

Lahti-Luumäki radan parantamisen suunnittelun yhteydessä on laadittu meluestesuunnitelma vuonna 2009. Kaavamuutosalueen kohdalle oli alkuperäisessä suunnitelmassa esitetty rakennettavaksi meluvallit molemmin puolin rataa Lankilan alikulkusillan itäpuolelle sekä kahden metrin korkuiset meluaidat radan varteen Lankilan alikulun kohdalle ja siitä länteen. Suunnitelmiin tehtiin kuitenkin saman vuoden aikana muutos, jossa meluaidat on merkitty ei-toteutettaviksi. Silloisen Ratahallintokeskuksen ja Nastolan kunnan välisessä sopimuksessa on sovittu, että kunta vastaa meluvallien ja RHK meluaitojen toteuttamisesta. Suunnitelman mukaiset alikulkusillan itäpuoleiset meluvallit ja meluaita on toteutettu. Tietoa siitä, miksi Lankilan alikulun kohdalle suunnitelluista meluaidoista on aikanaan päätetty luopua, ei ole kirjattu tuolloin laadittuihin dokumentteihin.

Voimassa olemassa asemakaavassa on määräys tärinän huomioimisesta. Alueella ei ole suoritettu erillisiä mittauksia rautatien aiheuttamasta tärinästä.

3.1.4 Maanomistus

Suunnittelualueen pientalotontit ovat yksityisessä omistuksessa, katualueet omistaa kaupunki.

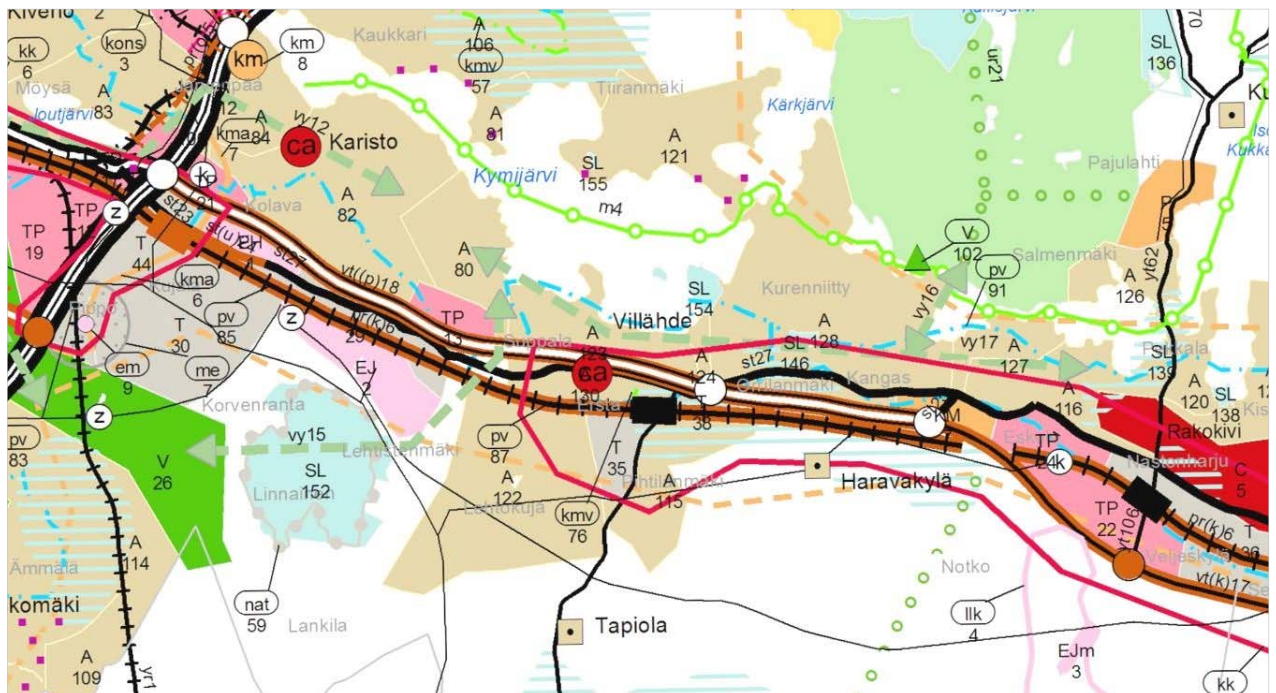
3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Maakuntakaava

Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014 on tullut voimaan MRA 93 § mukaisten kuulutusten myötä 13.5.2019.

Maakuntakaavassa alue kuuluu taajamatoimintojen alueeseen (A). Suunnittelumääräyksen mukaan asemakaavoituksessa tulee huomioida mm. taajaman rakenteellinen eheyttäminen sekä palveluiden ja työpaikkojen saavutettavuus kävellen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä.

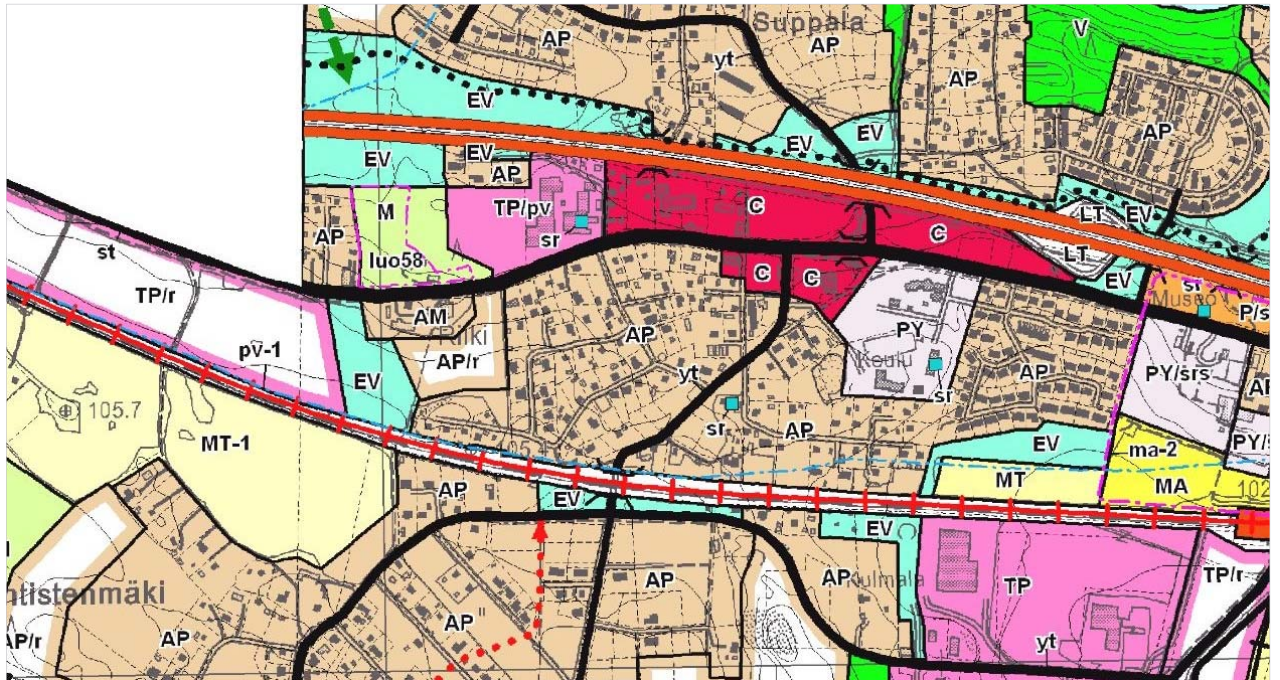
Ote Päijät-Hämeen maakuntakaavasta.

Osayleiskaava

Alueella on voimassa Villähde-Koiskalan osayleiskaava (Nastolan KV 25.5.2009 § 44).

Osayleiskaavassa suunnittelualue on pientalovaltaista asuntoaluetta (AP). Määräyksen mukaan alue varataan pääasiassa asuinpientaloille ja erillispientaloille. Lisäksi alueelle saa rakentaa myös

asumiselle tarpeellisia lähipalveluita ja virkistysalueita sekä sellaisia pienimuotoisia työtiloja, joista ei aiheudu melua, raskasta liikennettä, ilman pilaantumista tai näihin verrattavia ympäristöhaittoja. Lähdetie on kaavassa merkitty yhdystie/kokoojakatu -merkinnällä (yt).

Ote Villähde-Koiskalan osayleiskaavasta.

Ote voimassaolevasta asemakaavasta.

Asemakaava

Alueella voimassa oleva asemakaava on vuodelta 2010 (Nastolan KV 13.9.2010 § 33).

Voimassaolevassa asemakaavassa alueelle on osoitettu erillispientalojen korttelialuetta (AO) ja katualuetta. Kaavan yleisissä määräyksissä on huomioitu läheisen junaradan aiheuttama tärinä ja melu sekä pohjavesi ja radon. Lisäksi yleisissä määräyksissä on uudisrakentamista sekä muutos- ja korjausrakentamista ohjattu ympäristöön sekä ympäröivään rakennuskantaan sopivaksi.

Rakennusjärjestys

Rakennusjärjestys Lahti, Nastola, Kärkölä on tullut Nastolan osalta voimaan 1.4.2013 ja Lahden ja Kärkölän osalta voimaan 1.5.2013.

Pohjakartta

Pohjakartan tarkistus on suoritettu 30.5.2018.

Laaditut selvitykset

Kaavatyön aikana on laadittu liikennemeluserveys (Promethor Oy, 2019).

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

4.1.1 Aloite

Tarve asemakaavamuutokselle syntyi alun perin Paavontien saneerauksen yhteydessä Nastolan kunnan aikana. Tällöin huomattiin, että Paavontien tontteja ei ole lohkottu asemakaavan mukaan ja ne ovat rakentuneet osittain kaavan mukaiselle katualueelle. Asukkaiden ja Nastolan kunnan välillä käytyjen keskustelujen pohjalta päätettiin, että Paavontien katualueen leveys kavennetaan 12 metristä noudattelemaan nykyisiä kiinteistörajoja. Tuolloin sovittiin myös, että kunta tekee asemakaavan muutoksen omalla kustannuksellaan.

4.1.2 Pohjakartan tarkistaminen

Alueen pohjakartta on tarkistettu ennen kaavaehdotuksen laatimista. Pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 1284/1999 vaatimukset.

4.2 Osallistuminen ja yhteistyö

4.2.1 Osalliset

MRL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Osallisia ovat:

- Alueen maanomistajat
- Muut vaikutusalueen kiinteistöjen omistajat, asukkaat ja yritykset
- Maankäyttö ja aluehankkeet
- Kunnallistekniikka
- Rakennus- ja ympäristövalvonta
- Lahden kaupungin museo
- Lahti Aqua
- Lahti Energia Oy, lämpöliikennetoiminta
- LE-Sähköverkko Oy
- Päijät-Hämeen pelastuslaitos
- Hämeen ELY-keskus / ympäristö
- Nastolan aluejohtokunta
- Villähteen kyläyhdistys ry

Osallisuuttelo täydennetään kaavahankkeen aikana tulleiden ilmoitusten mukaan.

4.2.2 Vireilletulo

Asemakaavatyön vireille tulosta on ilmoitettu MRL 63 §:n 3 mom. mukaisesti 8.3.2018 julkaistussa Lahden kaupungin vuoden 2018 kaavoituskatsauksessa (kohde 58). Kaavoituskatsaus jaetaan vuosittain jokaiseen lahtelaiseen talouteen.

4.2.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Kaavahankkeesta on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), jossa kuvataan osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyt. OAS on tämän selostuksen liitteenä.

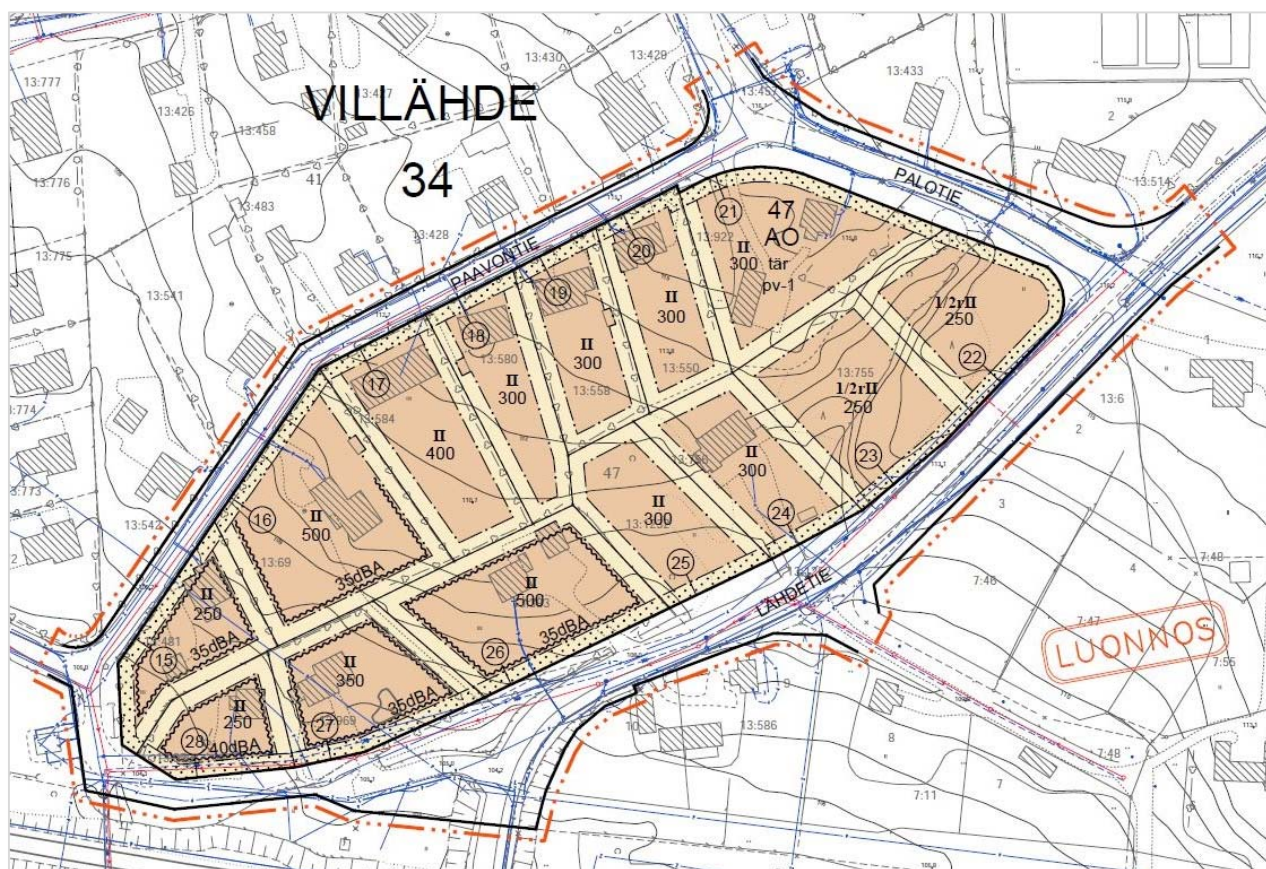
Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu vuoden 2018 kaavoituskatsauksessa. Kaavahanketta esiteltiin kaikille avoimessa Nastolan kaavillaissa 23.5.2018.

Kaavaluonnos ja OAS olivat kuultavana 17.1. - 6.2.2019 ja ne toimitettiin postitse kaava-alueen naapurikiinteistöille ja maanomistajille. Kaavaluonnoksen kuulemisaikana saatiin kaksi mielipidettä ja viisi lausuntoa.

Kaavatyöhön liittyvää aineistoa on nähtävillä koko prosessin ajan kaavahankkeen kotisivulla Internetissä.

4.2.4 Viranomaisyhteistyö

Valmisteluvaiheen kuulemisen yhteydessä toimitettiin viranomaisille OAS sekä kaavaluonnos ja pyydettiin niistä viranomaislausunnot.

Ote kuultavana olleesta kaavaluonnoksesta.

4.3 Asemakaavan tavoitteet

4.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Asemakaavan tavoitteena on tarkistaa Paavontien katualueen leveys vastaamaan paremmin olemassa olevia kiinteistörajoja. Samalla tarkistetaan asuinkorttelin asemakaavamääräykset.

4.3.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet

Paavontien asukkaiden toiveena on ollut, että tontit suunniteltaisiin nykyisten kiinteistörajojen mukaan. Asukkaat jättivät kaksi mielipidettä, joihin on vastattu kohdassa 4.4.1.

4.4 Asemakaavan vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Kaavasta ei ole laadittu erillisiä vaihtoehtoja.

4.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatiin yhteensä viisi lausuntoa ja kaksi mielipidettä osallisilta. Oheisessa taulukossa on esitetty tiivistelmä saaduista palautteista sekä kaavoittajan vastineet niihin.

LUONNOSVAIHEEN LAUSUNNOT JA VASTINEET NIIHIN	
<p>Lahden kaupunginmuseo/Päijät-Hämeen maakuntamuseo 21.1.2019 Ei huomautettavaa.</p>	
<p>Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskukset 28.1.2019 Ei lausuttavaa.</p>	
<p>Lahti Energia Oy / Lämpöliiketoiminta 31.1.2019 Lausunnossa suositeltiin merkittävän tontille 28 rasite olemassa olevia kaukolämmön putkijohtoja varten. Lisäksi rasitemerkintää suositeltiin jatkettavan Lähdetien yli johtojen sijainnin mukaisesti.</p>	<p>Kaavoittajan vastine Kaavaehdotukseen on lisätty johtorasitteet olemassa olevien maanalaisten johtojen mukaisesti tonteille 27-28 sekä 22-24. Katualueet ovat kaupungin omistamia yleisiä alueita, joille voidaan sijoittaa yleishyödyllisiä johtoja eikä niille siksi merkitä johtorasitteita.</p>
<p>Lahden ympäristöpalvelut 6.2.2019 Lausunnossa todettiin, että kaavamuuotosalue sijaistee suurelta osin rautatieliikenteen melualueelle, mutta ympäristöpalveluilla ole tietoa mahdollisista meluntorjuntasuunnitelmista alueella. Lausunnossa esitettiin, että nykyisen katualueen muuntamisessa asuinkäyttöön (tontit 27 ja 28) tulisi selvittää melusuojauksen tilavaraustarve. Lisäksi lausunnossa esitettiin johtorasitteiden merkitsemistä tonteille 27 ja 28.</p>	<p>Kaavoittajan vastine Luonnosvaiheen jälkeen suunnittelualueelle teetettiin liikennemeluselvitys, jonka perusteella tonttikohdaisia melumääräyksiä on tarkennettu ehdotusvaiheeseen.</p> <p>Paavontien katualue tonttien 27 ja 28 kohdalla rajautuu suoraan rata-alueeseen. Nykyisen asemakaavan mukainen katualue ei ole riittävän leveä meluvallin rakentamiseen, kapeimmillaan katualue on vain n. 11 metriä. Tämän vuoksi meluaita olisi paras meluntorjuntaratkaisu johtuen myös melulähteen korkeusasemasta suhteessa lähimpiin tontteihin. Meluaita torjuu melua hyvin erityisesti melulähteen vieressä, jolloin se tulisi sijoittaa rata-alueelle. Tätä tukee myös meluselvitys.</p> <p>Lahti-Luumäki radan parantamisen suunnittelun yhteydessä on laadittu meluestesuunnitelma vuonna 2009. Kaavamuuotosalueen kohdalle oli alkuperäisessä suunnitelmassa esitetty rakennettavaksi meluvallit molemmin puolin rataa Lankilan alikulkusillan itäpuolelle sekä kahden metrin korkuiset meluaidat radan varteen Lankilan alikulun kohdalle ja siitä</p>

	<p>länteen. Suunnitelmiin tehtiin kuitenkin saman vuoden aikana muutos, jossa meluaidat on merkitty ei-toteutettaviksi. Silloisen Ratahallintokeskuksen ja Nastolan kunnan välisessä sopimuksessa on sovittu, että kunta vastaa meluvallien ja RHK meluaitojen toteuttamisesta. Suunnitelman mukaiset alikulkusillan itäpuoleiset meluvallit ja meluaita on toteutettu. Kaavoittajalla ei ole selvityksistä huolimatta tietoa siitä, miksi Lankilan alikulun kohdalle suunnitelluista meluaidoista on aikanaan päätetty luopua.</p> <p>Kaavaehdotukseen on lisätty johtorasitteet olemassa olevien maanalaisten johtojen mukaisesti tonteille 27-28 sekä 22-24.</p>
<p>Päijät-Hämeen pelastuslaitos 22.2.2019 Ei huomautettavaa.</p>	

LUONNOSVAIHEEN MIELIPITEET JA VASTINEET NIIHIN

Mielipide A 4.2.2019

Mielipiteessä haluttiin selostukseen liitettävän maininnan Paavontien katualueen leveydestä (8m). Paavontien ja Lähdetien välistä katuyhteyttä pidettiin tarpeettomana.

Mielipiteessä todettiin, ettei kaavamuutoksesta tule aiheutua kustannuksia kiinteistönomistajille.

Kiinteistöjen nykyisiä rajoja toivottiin noudatettavan mahdollisimman hyvin ja erityisesti tonttien 18 ja 20 kohdalla ei pidetty tarpeellisena tehdä muutoksia tonttien Paavontien puoleisiin rajoihin. Mielipiteessä kysyttiin myös rajan muuttamisen tarpeellisuudesta tontin 15 pyykkien 5 ja 34 välillä.

Mielipiteessä katsottiin, että kaikki vanhaa kaavaa koskevat rasitteet, varaukset ja suostumukset tulee poistaa tarpeettomina.

Kaavoittajan vastine

Selostukseen on lisätty maininta Paavontien katualueen leveydestä kohtaan 5.1.1. Paavontien ja Lähdetien välinen katualue on kaupungin liikennesuunnittelun mukaan hyvä säilyttää. Katualuetta on kuitenkin kavennettu merkittävästi voimassa olevasta kaavasta ja sen leveydeksi on määritelty 8 metriä. Lisäksi nykyisellä katualueella kulkee kunnallisteknisiä johtoja, joista osa jää asemakaavan muutoksen myötä rasitteeksi tonteille 22-24 ja 27-28.

Kaavamuutoksesta ei ole jätetty asemakaavahakemusta, vaan se on päätetty laatia Nastolan kunnan ja Paavontien asukkaiden kesken käytyjen keskustelujen jälkeen. Asemakaavan yhteydessä tehdään sitova tonttijako. Kaava ja tonttijako laaditaan kaupungin omana työnä.

Asemakaavan muutoksen myötä Paavontien rakenteet ja valaisimet mahtuvat 8 metriä leveälle katualueelle. Tonttien 15 ja 16 nykyisistä Paavontien puoleisista kiinteistörajoista poiketaan hieman, jotta em. katualueen leveys saavutetaan. Pyykin 5 kohdalla muutos on 30cm ja pyykin 34 kohdalla 57cm. Ero ei ole merkittävä eikä vaikuta tonttien 15 ja 16 käyttöön. Tonttien 18 ja 20 kohdalla kiinteistörajoihin ei ole esitetty muutoksia.

	<p>Tarvittavat rasitteet perustetaan tonttien lohkomistoimituksessa. Rajapyykit merkitään maastoon lohkomistoimituksen yhteydessä.</p>
<p>Mielipide B 6.2.2019 Mielipiteen mukaan tonttien 26 ja 27 välissä on 2,5 metriä leveä tiealue, joka tulee merkitä asemakaavaan. Tämä tiealue on mielipiteen jättäjän mukaan ollut aikanaan kulkuyhteys tontilta 16 Lähdetielle.</p>	<p>Kaavoittajan vastine Mielipiteen liitteenä on 13.10.1929 allekirjoitettu kauppakirja 2,5 metrin levyisen tiealueen myynnistä Pitkälän tilasta Ylängön tilan omistajille. Selvennykseksi todettakoon, että kyseessä oleva Ylängön tila on tontti 16 ja Pitkälän tila on sijainnut Ylängön ja nykyisen Lähdetien välissä (asemakaavassa tontit 26-28).</p> <p>Ylängön tila on lohkottu 1929. Tuolloin tilojen Rauhala ja Ylänkö lohkomisen toimituspöytäkirjassa, joka on päivätty 28.11.1929 on todettu seuraavaa: ”Molemmille uusille tiloille pidätetään rasiteoikeuden nojalla oikeus uloskulkua varten tarpeelliseen tiehen. Vielä merkittiin, että Ylängön tilalla on myöskin kulkumahdollisuus Pitkälän tilan maan kautta, niin kuin toimituskartasta näkyy.”</p> <p>Toimituspöytäkirjan karttaliite on yksiselitteinen eikä Pitkälän tilan halki kulkevaa tieyhteyttä ole merkitty osaksi Ylängön tilaa, vaan Ylängön tilalle on myönnetty kulkuoikeus läheisimpään tiehen, joka tuolloin on ollut Lankilantie (nyk. Lähdetie).</p> <p>Villähteelle laaditussa ensimmäisessä rakennuskaavassa (vahvistunut 10.12.1964), ei tätä 2,5 metrin levyistä tieyhteyttä ole esitetty osana Ylängön tilaa eikä sitä ole esitetty sellaisena myöhemmissäkään asemakaavoissa. Vuoden 1960 ilmakuvasa em. tieyhteys näkyy, mutta Paavontien rakennuttua Ylängön tila on rakentanut tonttiliittymän Paavontielle ja vanha tieyhteys on jäänyt tarpeettomaksi.</p> <p>Voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaan tontilla tulee olla lähtökohtaisesti vain yksi tonttiliittymä. Tässä tapauksessa ei ole perusteltua osoittaa Ylängön tilalle eli tontille 16 toista tonttiliittymää Paavontien liittymän lisäksi. Tätä tukee myös voimassa oleva asemakaava sekä nykyiset kiinteistöjen rajat.</p>

4.4.2 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

Kaavan tavoitteellinen aikataulu on esitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS), joka on tämän selostuksen liitteenä.

5 KUVAUS

5.1 Asemakaavan rakenne

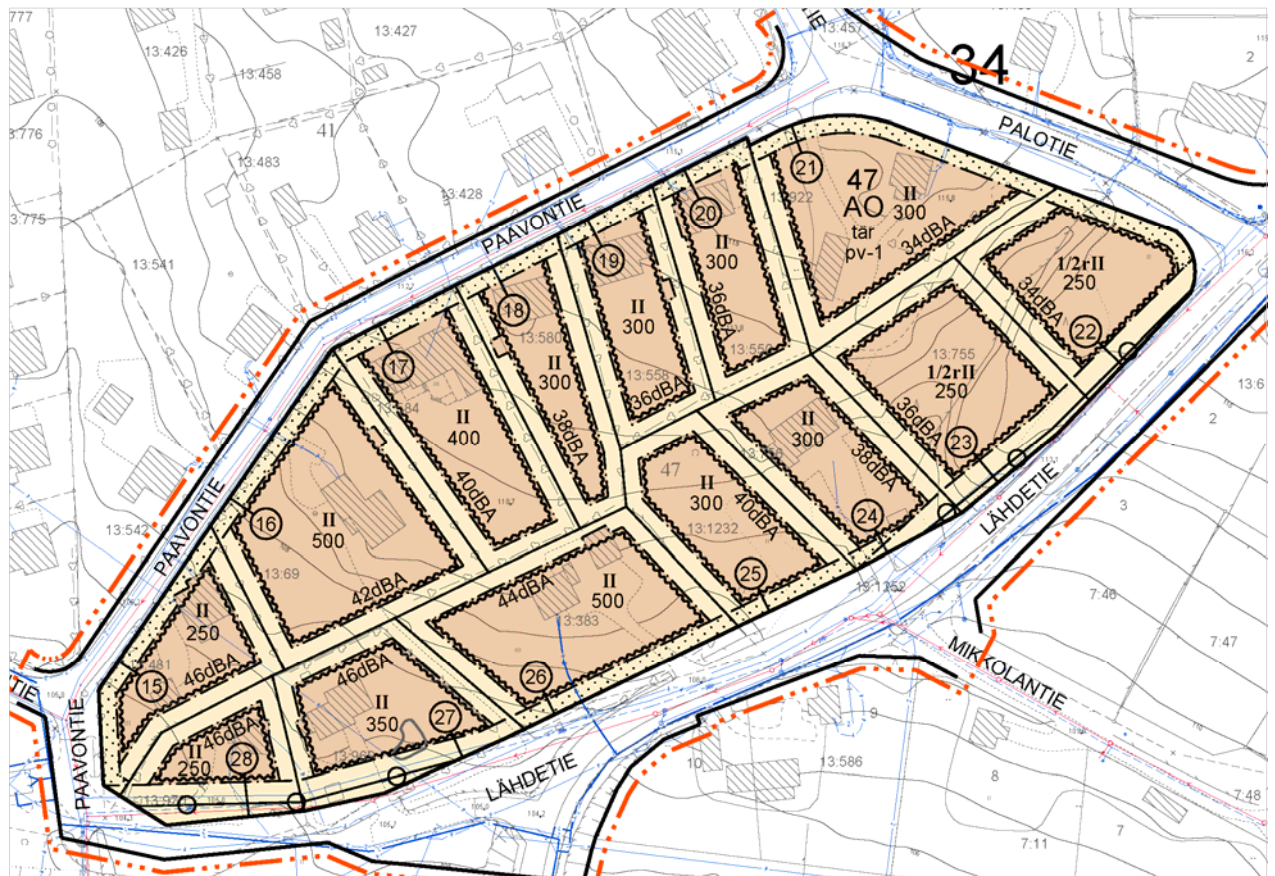
5.1.1 Kokonaisrakenne

Asemakaavan muutoksella muodostuu erillispientalojen korttelialuetta (AO) sekä katualuetta.

Alueelle muodostuu yhteensä 14 tonttia, joiden rakennusoikeus vaihtelee 250-500 k-m² välillä. Kerrosluvuksi on määrätty pääosin kaksi (II). Tonteille 22 ja 23 on niiden maastonmuotojen vuoksi osoitettu rinneratkaisu kahteen kerrokseen (1/2rII).

Paavontien katualue on kaavassa pääosin 8 metriä leveä. Lähdetien ja Palotien osalta katualue noudattaa pääosin voimassa olevaa asemakaavaa.

Asemakaavassa on määrätty koko korttelialuetta koskevana määräyksenä tärinän torjumisesta asuinrakennuksissa (tär) sekä pohjaveden suojelusta (pv-1). Asemakaavan kaikille tonteille on osoitettu melumääräyksiä liikennemelua vastaan. Lisäksi kaavassa on määrätty tonttien istutettavista alueista. Tonteille 22-24 ja 27-28 on osoitettu johtorasite maanalaisia johtoja varten.

Ote kaavaehdotuskartasta

5.1.2 Mitoitus ja aluevaraukset

Erillispientalojen korttelialue (AO):

- tonttien pinta-ala yhteensä	22 680 m ²
- tonttien yhteenlaskettu rakennusoikeus	4550 k-m ²
- tehokkuus	e = 0.20
- autopaikkoja	2 ap / as

Katualue:

- pinta-ala yhteensä	10 522 m ²

5.2 VAT:in, maakuntakaavan ja yleiskaavan sisältövaatimusten toteutuminen

Villähde-Koiskalan osayleiskaavaa laadittaessa on otettu huomioon MRL 39 §:n mukaiset yleiskaavan sisältövaatimukset, ja asemakaava on yleiskaavan mukainen. Muutos on Päijät-Hämeen maakuntakaavan 2014 mukainen.

5.3 Kaavan vaikutukset

5.3.1 Vaikutus rakennettuun ympäristöön ja liikenteeseen

Kaavassa osoitetut katualueratkaisut mahdollistavat Paavontienllä olevien tonttien säilymisen pääosin olemassa olevien kiinteistörajojen mukaisina. Voimassa olevaan asemakaavaan nähden Paavontien eteläpäässä olevaa toteuttamatonta katualuetta Lähdetien suuntaan on kavennettu. Mikäli kyseinen kulkuyhteys toteutettaisiin, vaikuttaisi se vähäisesti tonttien 27 ja 28 pihajärjestelyihin. Toisaalta, kulkuyhteyden toteutuessa sen vaikutus olisi merkittävästi pienempi kuin voimassa olevassa asemakaavassa, jossa erityisesti tonttien 15, 27 ja 28 kohdalle on osoitettu leveämpää katualuetta.

Paavontien avaaminen Lähdetielle voisi lisätä hieman alueen sisäistä liikennettä, mutta mahdollistaisi sujuvammat kevyen liikenteen yhteydet Erolantieltä ja Kumparetieltä radan eteläpuolelle.

Paavontien katualue muuttuu merkittävimmin kaava-alueen eteläpäässä. Värillisellä täytöllä on esitetty kaavaehdotuksen mukaiset tontit. Pohjakarttana on ortoilmakuva vuodelta 2017.

5.3.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaavalla ei ole merkittäviä vaikutuksia luontoon ja luonnonympäristöön.

5.3.3 Muut vaikutukset

Alue sijaitsee rautatien melu- ja tärinäalueella.

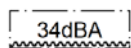
Liikennemeluselvityksen mukaan kaava-alue altistuu merkittävästi raideliikenteen aiheuttamalle melulle ja että melun ohjearvojen saavuttaminen on vaikeaa erityisesti rataa lähinnä sijaitsevilla tonteilla. Pientalojen julkisivujen melumääräysten osalta vaatimustaso 34-36 dB on saavutettavissa, mutta vaatimustasojen 42-46 dB saavuttaminen pientalojen osalta on lähes mahdotonta.

Selvityksessä todetaan, että johtuen alueen vaihtelevista maaston muodoista meluntorjunta olisi tehokkainta toteuttaa mahdollisimman lähellä rataa eikä kiinteistökohtaisesti esim. meluaidoilla. Radan viereen sijoitettava meluntorjuntaratkaisu alentaisi myös tonttien meluntorjuntavaatimuksia.

Kaava-alueelle ei voi sijoittaa meluallia Lankilan alikulkusillan sekä rakennettujen tonttien läheisyyden vuoksi. Radan vieressä on syvä oja ja tontit ovat rataa alempana. Koko kaava-alueetta hyödyttävää meluntorjuntaa on vaikea toteuttaa muunlaisella ratkaisulla kuin radan varteen sijoitettavalla meluaidalla.

Kaavassa esitetyt tonttikohtaiset melumääräykset perustuvat liikennemeluselvityksen melumallinukseen. Rakennusten julkisivuihin kohdistuvan melun osalta melumääräykset vaihtelevat 34 desibelistä 46 desibeliin. Kaava-alue on pääosin rakentunut, minkä vuoksi melumääräyksillä ei voida suoraan vaikuttaa olemassa oleviin rakennuksiin. Kolmea rakentamatonta tonttia ja muita asumiseen tarkoitettuja uudisrakennuksia ne kuitenkin koskevat. Rakennetuilla tonteilla ulko-oleskelualueiden melutilannetta voidaan parantaa suojaamalla oleskelualue talousrakennuksilla ja/tai muita meluesteitä rakentamalla.

Kaavassa on esitetty seuraavanlainen melumääräys:

MERKINTÄ OSOITTA A RAKENNUSALAN SIVUN, JONKA PUOLEISTEN RAKENNUKSEN ULKOSEINIEN SEKÄ IKKUNOIDEN JA MUIDEN RAKENTEIDEN ÄÄNENERISTÄVYYDEN LIIKENNEMELUA VASTAAN ON OLTAVA VÄHINTÄÄN 34 dBA. LEIKKI- JA OLESKELUALUEET TULEE SIOITTA RAKENNUSTEN JA / TAI MELUESTEIDEN MUODOSTAMAAN MELUKATVEESEEN SITEN, ETTÄ ASUINALUEILLE ASETETUT ULKOALUEIDEN MELUTASON OHJEARVOT EIVÄT YLITY. MELUMÄÄRÄYKSISTÄ VOIDAAN POIKETA, MIKÄLI JUNARADAN VARTEEN RAKENNETAAN MYÖHEMIN MELUESTE, JOKA ALENTAA KAAVA-ALUEEN MELUTASOA.

Alueella ei ole erikseen tehty tärinämittauksia tämän asemakaavan muutoksen valmistelun yhteydessä. Alueelle on kuitenkin osoitettu tärinämääräys (tär), jonka mukaan rakennukset ja mahdolliset tärinän vaimennustoimenpiteet tulee suunnitella siten, että asuinrakennuksissa saavutetaan VTT:n laatiman ohjeen värähtelyluokka C.

5.4 Kaavamerkinntät ja -määräykset

Kaavamääräykset ovat kaavakartan liitteenä.

5.5 Nimistö

Alueelle ei tule uutta nimistöä.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.1 Toteuttaminen ja ajoitus

Asemakaavan muutoksen mukainen rakentaminen on mahdollista toteuttaa asemakaavan saatua lainvoiman.

7 PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Lahdessa 9.9.2019

Suunnitteluinsinööri

Riina Puusaari

8 SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	398 Lahti	Täyttämispvm	13.02.2019
Kaavan nimi	ASEMAKAAVAN MUUTOS KOSKEE: VILLÄHTEEN (34.) KAUPUNGINOSAN KORTTELIA 47 SEKÄ KATUALUETTA. ASEMAKAAVAN MUUTOKSELLA MUODOSTUU: VILLÄHTEEN (34.) KAUPUNGINOSAN KORTTELIN 47 TONTIT 15 - 28 SEKÄ KATUALUE		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	398A2752
Generoitu kaavatunnus		Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	3,3202	Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	3,3202
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]			

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	3,3202		4550	0,14	0,0000	0
A yhteensä	2,2680	68,3	4550	0,20	0,1396	0
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	1,0522	31,7			-0,1396	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

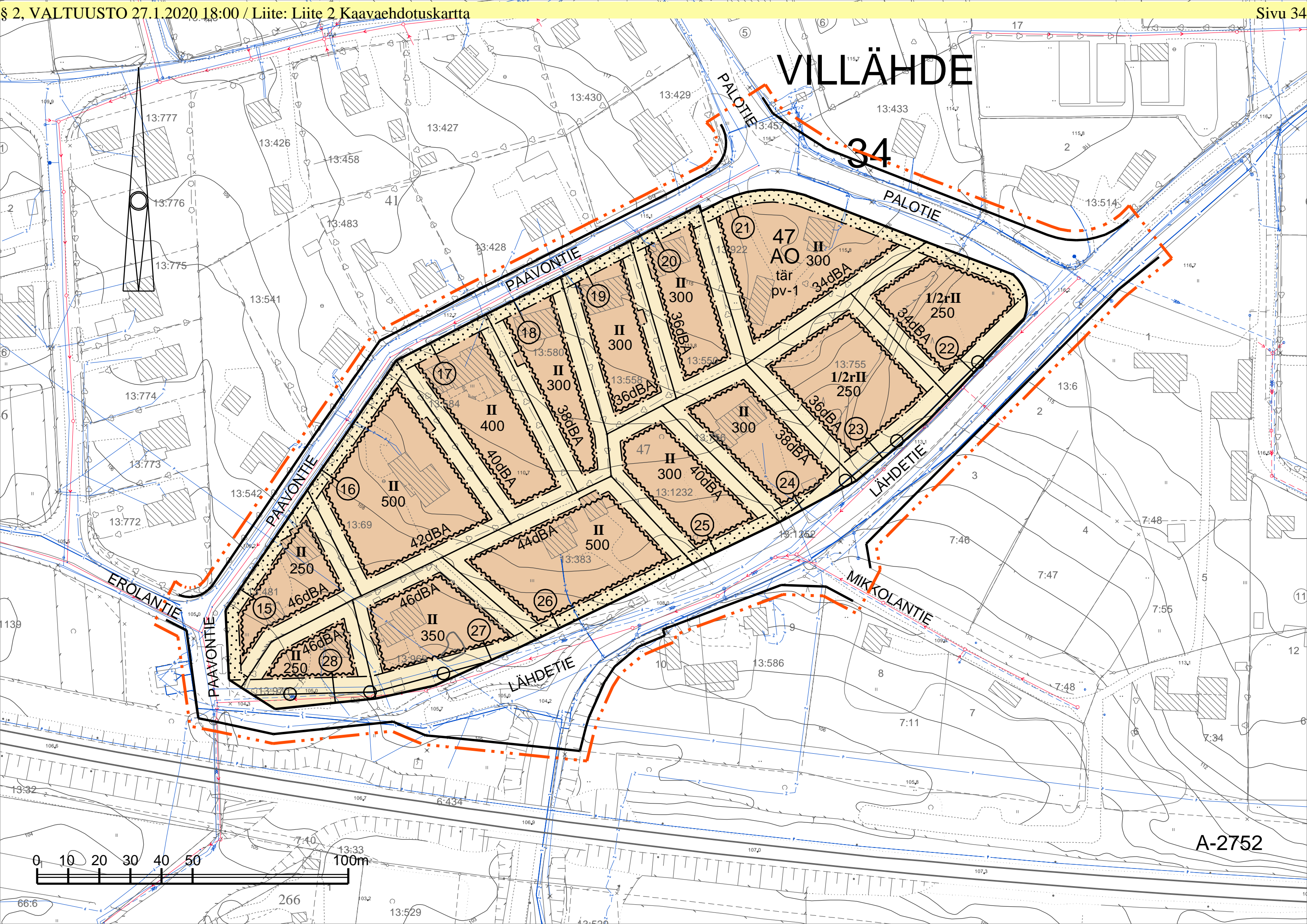
Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	3,3202		4550	0,14	0,0000	0
A yhteensä	2,2680	68,3	4550	0,20	0,1396	0
AO	2,2680	100,0	4550	0,20	0,1396	0
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	1,0522	31,7			-0,1396	
Kadut	1,0522	100,0			-0,1396	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

VILLÄHDE

34

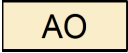

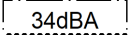

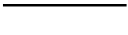
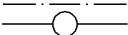

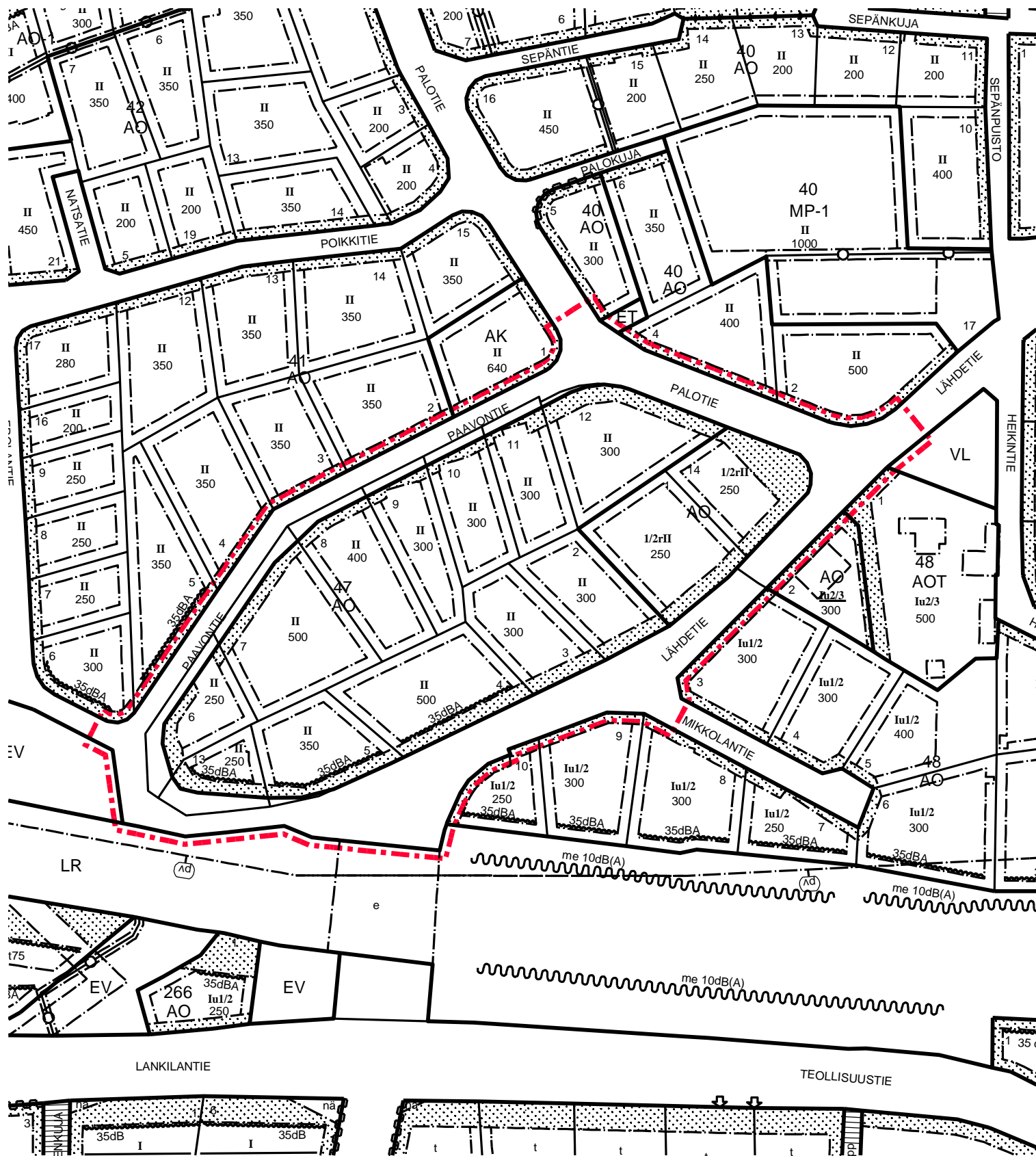
A-2752

1(1)

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

A-2752

Nro	Merkintä	Määräys
1		ERILLISPIENTALOJEN KORTTELIALUE.
2		3 m KAAVA-ALUEEN RAJAN ULKOPUOLELLA OLEVA VIIVA.
3		KORTTELIN, KORTTELINOSAN JA ALUEEN RAJA.
4		OSA-ALUEEN RAJA.
5		SITOVAN TONTTIJAON MUKAISEN TONTIN RAJA JA NUMERO.
6	34	KAUPUNGINOSAN NUMERO.
7	VIL	KAUPUNGINOSAN NIMI.
8	47	KORTTELIN NUMERO.
9	PAAVON	KADUN, KATUAUKION, TORIN, PUISTON TAI MUUN YLEISEN ALUEEN NIMI.
10	500	RAKENNUSOIKEUS KERROSALANELIÖMETREINÄ.
11	II	ROOMALAINEN NUMERO OSOITTAAN RAKENNUSTEN, RAKENNUKSEN TAI SEN OSAN SUURIMMAN SALLITUN KERROSLUVUN.
12	1/2rII	MURTOLUKU ROOMALAISEN NUMERON EDESSÄ OSOITTAAN, KUINKA SUUREN OSAN RAKENNUKSEN ENSIMMÄISESSÄ, RINTEESEEN SIOITUVASSA KERROKSESSA SAA KÄYTTÄÄ KERROSALAAN LASKETTAVAKSI TILAKSI.
13		RAKENNUSALA.
14		MERKINTÄ OSOITTAAN RAKENNUSALAN SIVUN, JONKA PUOLEISTEN RAKENNUKSEN ULKOSEINIEN SEKÄ IKKUNOIDEN JA MUIDEN RAKENTEIDEN ÄÄNENERISTÄVYYDEN LIIKENNEMELUA VASTAAN ON OLTAVA VÄHINTÄÄN 34 dBA. LEIKKI- JA OLESKELUALUEET TULEE SIOITTAAN RAKENNUSTEN JA / TAI MELUESTEIDEN MUODOSTAMAAN MELUKATVEESEEN SITEN, ETTÄ ASUINALUEILLE ASETETUT ULKOALUEIDEN MELUTASON OHJEARVOT EIVÄT YLITY. MELUMÄÄRÄYKSISTÄ VOIDAAN POIKETA, MIKÄLI JUNARADAN VARTEEN RAKENNETAAN MYÖHEMMIN MELUESTE, JOKA ALENTAA KAAVA-ALUEEN MELUTASOA.
15	tär	RAKENNUKSET JA MAHDOLLISET TÄRINÄN VAIMENNUSTOIMENPITEET TULEE SUUNNITELLA SITEN, ETTÄ ASUINRAKENNUKSISSA SAAVUTETAAN VTT:n LAATIMAN OHJEEN (SUOSITUS LIIKENNETÄRINÄN MITTAAMISESTA JA LUOKITUKSESTA, VTT TIEDOTTEITA 2278) VÄRÄHTELYLUOKKA C ($v_{w95} < 0,30$ mm/s).
16		ISTUTETTAVA ALUEEN OSA.
17		KATU.
18		JOHTOA VARTEN VARATTU ALUEEN OSA. ALUEEN OSALLE EI SAA ISTUTTAAN PUITA, EIKÄ SEN MAANPINNAN KORKEUTTA SAA OLEELLISESTI MUUTTAAN.
19	pv-1	VEDENHANKINNALLE TÄRKEÄ POHJAVESIALUE. ALUEELLA EI SAA VAARANTAA POHJAVEDEN LAATUA EIKÄ MÄÄRÄÄ.
20		ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ ON TEHTY SITOVA TONTTIJAKO.

POISTOKARTTA MK 1:2000

LAHTI

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTI- SUUNNITELMA

15.1.2019

Päivitetty 9.9.2019

A-2752

Asemakaavan muutos

Paavontie,
Villähde

Lahti.fi

**Maankäyttö- ja rakennuslain 63 § mukainen
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)****Asemakaava A-2752
(Paavontie)****ALOITE/HAKIJA**

Asemakaavan muutos laaditaan kaupungin aloitteesta.

SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualue sijaitsee Villähteen (34.) kaupunginosassa. Suunnittelualue käsittää korttelin 47 ja Paavontien katualueen kokonaisuudessaan sekä osan Palotien ja osan Lähdetien katualueista. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 3,3 ha.

TAVOITE

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on tarkistaa Paavontien katualueen leveys ja päivittää suunnittelualueen kaavamerkinnot.

LÄHTÖTIEDOT

Aluetta koskevat seuraavat voimassa olevat kaavat ja suunnitelmat:

Maakuntakaava

Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014 on tullut voimaan MRA 93 § mukaisten kuulutusten myötä 13.5.2019.

Maakuntakaavassa alue kuuluu taajamatoimintojen alueeseen (A). Suunnittelumääräyksen mukaan asemakaavoituksessa tulee huomioida mm. taajaman rakenteellinen eheyttäminen sekä palveluiden ja työpaikkojen saavutettavuus kävelen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä.

Osayleiskaava

Alueella on voimassa Villähde-Koiskalan osayleiskaava (Nastolan KV 25.5.2009 § 44).

Osayleiskaavassa suunnittelualue on pientalovaltaista asuntoaluetta (AP). Määräyksen mukaan alue varataan pääasiassa asuinpientaloille ja erillispentaloille. Lisäksi alueelle saa rakentaa myös asumiselle tarpeellisia lähipalveluita ja virkistysalueita sekä sellaisia pienimuotoisia työtiloja, joista ei aiheudu melua, raskasta liikennettä, ilman pilaantumista tai näihin verrattavia ympäristöhaittoja. Lähdetie on kaavassa merkitty yhdystie/kokoojakatu -merkinnällä (yt).

Asemakaava

Alueella voimassa oleva asemakaava on vuodelta 2010 (Nastolan KV 13.9.2010 § 33). Voimassaolevassa asemakaavassa alueelle on osoitettu erillispientalojen korttelialuetta (AO) ja katualuetta. Kaavan yleisissä määräyksissä on huomioitu läheisen junaradan tärinä ja melu sekä pohjavesi ja radon. Lisäksi yleisissä määräyksissä on uudisrakentamista sekä muutos- ja korjausrakentamista ohjattu ympäristöön sekä ympäröivään rakennuskantaan sopivaksi.

Lähtötiedot karttaotteineen on esitetty tarkemmin kaavaselostuksessa.

SELVITYSTIEDOT (Maankäyttö- ja rakennusasetus 25 §)

Kaavaluonnosvaiheen jälkeen suunnittelualueelle on laadittu liikennemeluselvitys (Promethor Oy, 2019).

OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS

Osalliset (Maankäyttö- ja rakennuslaki 62 §)

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Tämän kaavatyön osallisia ovat:

- Alueen maanomistajat
- Muut vaikutusalueen kiinteistöjen omistajat, asukkaat ja yritykset
- Maankäyttö ja aluehankkeet
- Kunnallistekniikka
- Rakennus- ja ympäristövalvonta
- Lahden kaupungin museo
- Lahti Aqua

- Lahti Energia Oy, lämpöliikennetoiminta
- LE-Sähköverkko Oy
- Päijät-Hämeen pelastuslaitos
- Hämeen ELY-keskus / ympäristö
- Nastolan aluejohtokunta
- Villähteen kyläyhdistys ry

Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on nähtävillä koko kaavoitustyön ajan internetissä osoitteessa www.lahti.fi/palvelut/kaavoitus/villähde-paavontie sekä ehdotusvaiheen ajan kirjastossa. Suunnitelmaa täydennetään tarvittaessa työn aikana.

Seuraavalla sivulla on esitetty osallistumismahdollisuudet kaavoituksen eri vaiheissa. Kaavatyön aikana saatu palaute kirjataan kaavaselostukseen, jossa myös kerrotaan, miten palaute on otettu huomioon kaavoituksessa.

Viranomaisyhteistyö

Viranomaisyhteistyö järjestetään erikseen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma toimitetaan Hämeen ELY-keskukselle tiedoksi. Kunnan ja alueellisen ympäristökeskuksen välinen viranomaisyhteistyö (MRL 66 §) pidetään tarvittaessa. Kaavan luonnosvaiheen valmistelumateriaalista pyydetään viranomaisilta tarvittavat lausunnot. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot tarvittaessa, mikäli kaava on oleellisesti muuttunut luonnosvaiheesta.

KAAVOITUKSEN ETENEMINEN JA AIKATAULU

Kaavoituksen eteneminen ja suunniteltu aikataulu on esitetty tämän asiakirjan lopussa.

KAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI (MRL 9§, MRA 1§)

Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitysten perusteella on voitava arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset.

Asemakaavan vaikutukset arvioidaan lähtötietojen pohjalta asiantuntijatyönä. Vaikutusarvioinnissa hyödynnetään myös osallisten mielipiteitä ja kommentteja. Vaikutusarviointi esitetään kaavaselostuksessa.

Arvioitavat vaikutukset ovat:

1. ihmisen elinoloihin ja elinympäristöön,
2. maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon,
3. kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin,
4. alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen,
5. kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön,
6. elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

ASEMAKAAVAN LAATIJA

Lahden kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue / Maankäyttö ja aluehankkeet
Suunnitteluinsinööri Riina Puusaari
Askonkatu 2
15100 Lahti
puh: 044 790 9508
sähköposti: riina.puusaari@lahti.fi

Päiväys ja allekirjoitus

Lahdessa 9.9.2019

Riina Puusaari, suunnitteluinsinööri

Kaavan kotisivu

www.lahti.fi/palvelut/kaavoitus/villähde-paavontie

Tietoa kaavoituksesta ja kaavoituskatsaus

www.lahti.fi/kaavoitus

Lahden ajankohtaiset hankkeet

www.lahti.fi/palvelut/aluehankkeet

KAAVOITUKSEN ETENEMINEN JA AIKATAULU

Asemakaavamuutoksen hyväksyy kaupunginvaltuusto. Tavoitteellinen aikataulu, mikäli asemakaavanmuutoksesta ei jätetä muistutuksia tai valiteta, on esitetty seuraavana (kuukausi/vuosi).

03
/18

1

ALOITUSVAIHE

Kaavan vireilletulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksessa 8.3.2018.

01
/19

2

LUONNOSVAIHE

Luonnosvaiheessa laaditaan idealuonnoksia ja selvityksiä sekä arvioidaan luonnoksen tai luonnosvaihtoehtojen vaikutuksia. Lisäksi käydään neuvotteluja osallisten kanssa.

Luonnosvaiheessa järjestetään osallisten ennakkokuuleminen ja tarvittaessa yleisötilaisuus. Kaavatyötä on esitelty Nastolan kaavaillassa 23.5.2018.

Osallisille lähetetään osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaluonnos. Materiaalit lisätään myös kaavatyön verkkosivuille. Yleisötilaisuudesta ilmoitetaan Uusi Lahti -lehdessä, tarvittaessa Nastola-lehdessä ja kaupungin verkkosivuilla www.lahti.fi. Luonnosvaiheen kuuleminen pidettiin 17.1.-6.2.2019.

Osallistuminen

Osalliset voivat lausua kaavaluonnoksesta mielipiteensä kirjallisesti tai suullisesti kaavoittajalle. Mielipiteen voi jättää sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@lahti.fi. Tarvittavilta viranomaisilta ja yhteisöiltä pyydetään lausunnot. Annetut mielipiteet ja lausunnot julkaistaan nimineen kaupungin verkkosivuilla.

10
/19

3

EHDOTUSVAIHE

Ehdotusvaiheessa laaditaan kaavaehdotus valitun kaavaluonnoksen pohjalta. Suunnittelussa huomioidaan ennakkokuulemisessa esitetyt mielipiteet. Kaavaehdotus esitellään tekniselle ja ympäristölautakunnalle, jonka päätöksellä se asetetaan nähtäville 30 vuorokaudeksi Lahti-Pisteeseen (Kirkkokatu 31, pääkirjaston aula) sekä kaupungin verkkosivuille. Lisäksi kaava-aineisto on nähtävillä kaava-alueen lähikirjastossa.

Nähtävilläolosta ilmoitetaan kuulutuksilla Lahden kaupungin verkkosivuilla, pääkirjaston Lahti-Pisteen ilmoitustaululla, Uusi Lahti -lehdessä sekä tarvittaessa Nastola-lehdessä. Nähtävilläolon jälkeen kaavan laatija valmistele vastineet mahdollisiin muistutuksiin. Jos muistutukset eivät aiheuta ehdotukseen olennaisia muutoksia, kaava etenee vastineineen hyväksymisvaiheeseen. Muussa tapauksessa tekninen ja ympäristölautakunta asettaa muutetun kaavaehdotuksen uudelleen nähtäville.

Osallistuminen

Osalliset voivat jättää kaavaehdotuksesta kirjallisen muistutuksen nähtävillä olon aikana. Muistutus osoitetaan tekniselle ja ympäristölautakunnalle, ja sen voi toimittaa Lahti-Pisteeseen (Kirkkokatu 31, pääkirjaston aula) tai sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@lahti.fi. Muistutuksen tehneille lähetetään perusteltu vastaus. Lausuntoja pyydetään tarvittavilta viranomaisilta ja yhteisöiltä, mikäli kaava on oleellisesti muuttunut luonnosvaiheesta. Muistutukset julkaistaan nimineen kaupungin verkkosivuilla.

12**/19****4 HYVÄKSYMISVAIHE**

Kaupunginhallitus käsittelee kaavaehdotuksen ja mahdolliset muistutukset vastineineen sekä esittää kaupunginvaltuustolle kaavan hyväksymistä. Kaupunginvaltuusto hyväksyy ehdotuksen. Vaikutukseltaan vähäisen kaavan muutosehdotuksen hyväksyy tekninen ja ympäristölautakunta. Hyväksymispäätöksestä lähetetään tieto kaava-aloitteen tekijälle, muistutuksen tehneille ja viranomaisille.

Osallistuminen

Osalliset ja kunnan jäsenet voivat valittaa kaupunginvaltuuston tai teknisen ja ympäristölautakunnan päätöksestä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 30 päivän valitusaikana. Hallinto-oikeuden päätöksestä on mahdollisuus valittaa edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

02**/20****5 VOIMAANTULO**

Kaava saa lainvoiman noin 1,5–2 kuukauden kuluttua kaupunginvaltuuston päätöksestä, mikäli kaavasta ei valiteta. Kaava kuulutetaan lainvoimaiseksi kaupungintalon ilmoitustaululla.

Lahden kaupunginmuseo

Pvm 21.1.2019

Suunnitteluinsinööri
Riina Puusaari
Kaupunkisuunnittelu
Lahden kaupunkiympäristö
Askonkatu 2
15100 Lahti

Viite: Lausuntopyyntö 16.1.2019

Asia: Villähteen kaupunginosan korttelin 47 sekä Paavontien, Palotien ja Lähdetien asemakaavamuutosluonnos

Päijät-Hämeen maakuntamuseon tutkimus- ja kulttuuriympäristöyksikkö / rakennuskulttuuri esittää otsikon asiasta pyydettyä lausuntonaan, ettei museolla ole huomauttamista.

Lahden kaupunginmuseo/Päijät-Hämeen maakuntamuseo

Museonjohtaja

Timo Simanainen

Tutkija

Riitta Niskanen

Tiedoksi

Museovirasto, Länsi-Suomen kulttuuriympäristöpalvelut
Hämeen ely-keskus

Lähtettäjä: [Nieminen Kirsti \(ELY\)](#)
Vastaaottaja: [Kirjaamo Lahti](#)
Kopio: [Puusaari Riina](#); [Ahtiainen Anna-Kaisa](#)
Aihe: Lausuntopyyntö Villähde kortteli 47 Paavontie ym
Päivämäärä: 28. tammikuuta 2019 13:21:20

Lahden kaupunki
Maankäyttö ja aluehankkeet

Viite lausuntopyyntö 16.1.2019, HAMELY/105/2019

Asemakaavan muutosluonnos A-2752 , Villähde kortteli 47 sekä Paavontien, Palotien ja Lähdetien katualueet

Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskukset eivät anna asiasta lausuntoa.

Hämeen ELY-keskus, alueidenkäyttö

Kirsti Nieminen
Kirsti Nieminen, ylitarkastaja
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Alueidenkäyttö
0295 025 210
PL 29, 15141 Lahti
Birger Jaarlin katu 15, 13100 Hämeenlinna www.ely-keskus.fi/hame

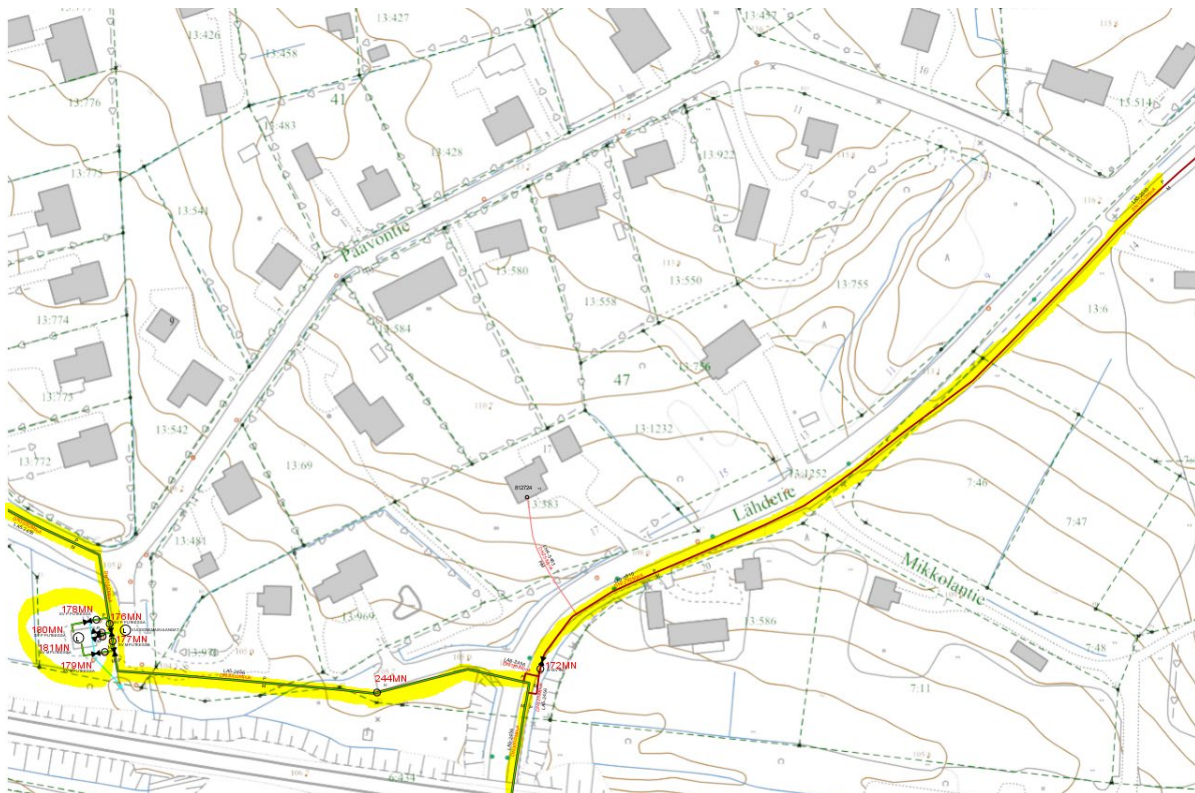
Lähettäjä: [Mäki-Saari, Harri](#)
Vastaanottaja: [Kirjaamo, Lahti](#)
Kopio: [Puusaari, Riina](#)
Aihe: Asemakaavan muutoksen luonnos A-2752, Villähde, Paavontie kuultavana 17.1.-6.2.2019
Päivämäärä: 31. tammikuuta 2019 15:33:21
Liitteet: [maas01.png](#)
[maas007.png](#)

Lahti Energia Oy /Lämpöliiketoiminta kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asemakaavasta ja asemakaavan muutoksen luonnoksesta A-2752, Villähde, Paavontie kuultavana 17.1.-6.2.2019.

Kohteena olevan asemakaavarajauksen tuntumassa länsipäässä sijaitsee merkittävä Lahti Energia Villähteen pumppaamorakennus maanalaisine putkiyhteyksineen.

Kaukolämpölinjat sijaitsevat lännessä Kumparetiellä, kääntyen kaavaluonnoksen rajalla Paavontien päähän ja linjat jatkavat nykyisen omakotikiinteistön tila 13:970 (kaavaluonnoksessa tonttinumero 28 läpi).

Suosittellemme tontin 28 kohtaan lisättäväksi rasite putkijohtoja varten sekä kaukolämmön, että vesihuollon rakenteiden tontin läpimenon kohdalle. Lisäksi suosittellemme rasitemerkintää jatkettavan Lähdetien yli johtojen sijainnin mukaisesti.

Kaukolämmön kapasiteetti alueen tuntumassa on erinomainen.

Mikäli lopullinen kaavaehdotus poikkeaa oleellisesti luonnos- ja valmisteluvaiheen suunnitelmista, varaamme oikeuden lausua siitä uudelleen.

Ystävällisin terveisin

Harri Mäki-Saari
Rakentamispäällikkö

Lahti Energia Oy | Kauppakatu 31, 15140 Lahti
P. 029 000 8009 | M. 044 751 7224
F. 029 000 8400
www.lahtienenergia.fi

[Vuodesta 2020 alkaen tuotamme lämmön täysin ilman kivihillitä. Lue lisää sivuiltamme!](#)

Lahtelainen
EDELLÄKÄVELIJÄ

Lähettäjä: Puusaari Riina [mailto:Riina.Puusaari@lahti.fi]

Lähetetty: 17. tammikuuta 2019 13:03

Vastaanottaja: Autio Jukka; Solonen Petri; Uurtamo Juha; Järvelä Mika; Tourneur Ritva; Kuokkanen Anne; Lahti-Piste; Tolvanen-Valkeapää Tarja; Pulkkinen Anna-Liisa; Lastikka Mika; Tuhanen Jani; Sivonen Markku; Karu-Hanski Tiina; Niskanen Riitta; Niskanen Riitta; Mäki-Saari Harri; Rautainen Antti; riskienhallinta@phpela.fi; kirjaamo.name@ely-keskus.fi

Kopio: kirsti.nieminen@ely-keskus.fi

Aihe: Asemakaavan muutoksen luonnos A-2752, Villähde, Paavontie kuultavana 17.1.-6.2.2019

Hei!

Ohessa Paavontien asemakaavamuutoksen luonnosvaiheen kaavamateriaalit sekä lausuntopyyntö. Kaavan tarkoituksena on pääasiassa kaventaa Paavontien katualueita vastaamaan olemassa olevia kiinteistörajajoja. Aineistot löytyvät myös netistä osoitteesta www.lahti.fi/palvelut/kaavoitus/villahde-paavontie. Kaupungin työntekijät löytävät suunnitelmat tarvittaessa Trimble Locuksesta nimellä *paavontie_rp*.

Kaavaluonnos on kuultavana 17.1.-6.2.2019. Lausuntoja vastaanotetaan 6.2.2019 asti kirjallisesti osoitteeseen kirjaamo@lahti.fi. Vastaan mielelläni mahdollisiin kysymyksiin kaavan sisältöön liittyen.

Ystävällisin terveisin,

Riina Puusaari
suunnittelainsinööri

Lahtien kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue
Maankäyttö ja aluehankkeet
Askonkatu 2
15100 Lahti
p. 044 790 9508
www.lahti.fi/kaavoitus

Lähtettäjä: [Karu-Hanski Tiina](#)
Vastaanottaja: [Kirjaamo Lahti](#)
Aihe: Lyp:n lausunto asemakaavamuutoksen luonnoksesta A-2752, Villähteen (34.) kortteli 47 sekä katualueita
Päivämäärä: 6. helmikuuta 2019 16:13:19

Lahden ympäristöpalvelut esittää asemakaavan muutosluonnoksesta A-2752, joka koskee Villähteen (34.) kaupungin osan kortteliä 47 sekä Paavontien, Palotien ja Lähdetien katualueita, lausuntonaan seuraavan:

Asemakaavamuutosalue sijoittuu suurelta osin rautatieliikenteen aiheuttamalle melualueelle. Ympäristöpalveluilla ei ole tietoa mahdollisista suunnitelmista ao. kohteen melusuojaamisesta. Ympäristöpalvelut esittää, että ennen kuin kyseisen kaavamuutosalueen eteläosassa nykyistä kaavan mukaista katualuetta muutetaan tontiksi, tulisi selvittää minkälaisen tilavarauksen melusuojauksen (meluaita?) toteutus tulee edellyttämään.

Kaavamuutosalueen eteläisimpien tonttien 27 ja 28 eteläreunassa kulkee vesi- ja viemäriverkostoa, mikä tulee esittää tonttien kohdalla rasitteena.

*Tiina Karu-Hanski
ympäristönsuojelusihteri
Rakennus- ja ympäristövalvonnan vastuualue
Lahden ympäristöpalvelut*

22.02.2019

Vastaanottaja

kirjaamo@lahti.fi

Kohde

Asemakaavan muutos Paavontie, Villähde

**Pelastuslaitoksen lausunto asemakaavan muutos Paavontie, Villähde
D/1884/10.02.03.00.04/2018**

Lausunto:

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa asemakaavan muutokseen.

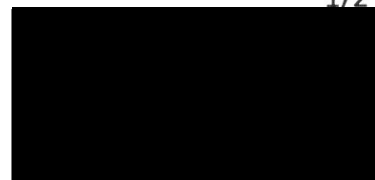
paloinsinööri

Raila Viljamaa

Lahden Tekninen ja Ympäristötoimiala 04.02.2019
Maankäyttö ja aluehankkeet
Riina Puusaari
riina.puusaari@lahti.fi
kirjaamo@lahti.fi

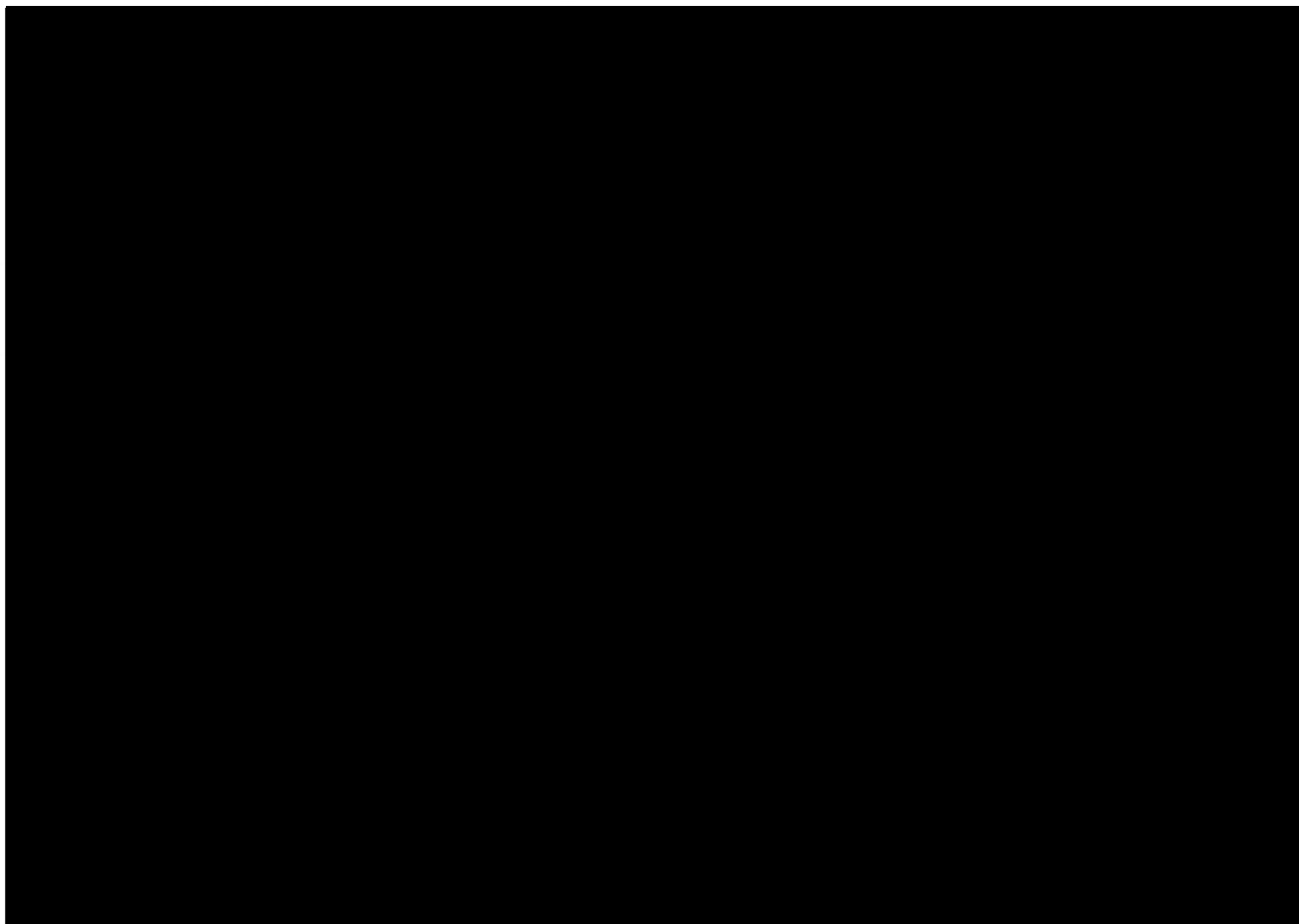
MIELIPIIDE

Mielipide – Asemakaavan muutos A-2752 Villähde, Paavontie

Kaavaluonnosta koskevat mielipiteet

1. Paavontien leveys 8m on lisättävä asemakaavan selostukseen.
2. Paavontien avaaminen Lähdetielle katsotaan tarpeettomaksi, samoin siihen varattu 8m leveys.
3. Asemakaavan muutoksesta ja siitä johtuvista toimenpiteistä ei tule aiheutua kustannuksia kiinteistöjen omistajille koska kaavamuutos koskee katualueen pienimuotoista korjausmuutosta. Tällaisia kustannuksia ovat mm. kiinteistöjen muodostamisista, mahdollisista lohkomisista, lainhuudatuksista, maastotyöstä ja uusista rajapyykeistä syntyvät kulut. Nastolan kunnan toimesta tehdyn Paavontien kunnostuksen yhteydessä tienvarren rajapyykit ovat siirtyneet pois paikoiltaan ja rikkoutuneet. Voimassaolevassa kaavassa 12m leveä Paavontie ulottuu osittain Maanmittauslaitoksen rekisterin mukaisien kiinteistöjen alueelle.
4. Asemakaavan muutoksesta ei ole tehty hakemusta, vaan on keskusteltu sen tarpeellisuudesta. Paavontien kunnostuksen yhteydessä on todettu 8m levyinen tiealue riittäväksi. Maanmittauslaitoksen rekisterissä olevat lohkotut ja lainhuudatetut tonttien koot ja rajat tulee säilyttää mahdollisuuksien mukaan ko. rekisterin mukaisina. Tonttien 0020-OMAKOTI ja 0018 - KOTINUMMI kohdalla ei kaavan toteutumisen kannalta ole mitään tarvetta poiketa Maanmittauslaitoksen rekisterin alkuperäistiedoista.
5. Onko rajan muuttaminen rajapyykistä nro 5 (TASANKO/YLÄNKÖ) alkaen rajapyykkiin 34 (RAUHALA) asti tarpeen?
6. Lisättävä maininta, että kaikki mahdolliset vanhaa kaavaa koskevat rasitteet, varaukset ja suostumukset tulee poistaa tarpeettomina.

Mielipide B

Lahden Tekninen ja Ympäristötoimiala 05.02.2019
Maankäyttö ja aluehankkeet
Riina Puusaari MIELIPIDE
riina.puusaari@lahti.fi
kirjaamo@lahti.fi

Mielipide – Asemakaavan muutos A-2752 Villähde, Paavontie
Korttelin 47 Tonttien 26 ja 27 väli ja liittymä Lähdetiehen

Nyt kun asemakaava ollaan saattamassa ajan tasalle.
Haluan, että asia tulee oikein käsitellyksi.

Tiedoksi kaavoittajalle:

 omistaa 2,5 metriä levyisen tiealueen tonttien 26 ja 27 välissä.
Se tulee piirtää uuteen asemakaavaan. Liittymä Lähdetiehen pitää myös näkyä
uudessa asemakaavassa.

Tausta tietoa alueen kehittymisestä:

Vuonna 1929 on REHULA nimisestä tilasta toimesta myyty
tontti Ylänkö 13:69 pinta-ala 2500 m².

Tällöin on myös myyneet tiepaikan tontille. Leveys on 2,5 m.
Tien kohta on edellä mainitun tontinrajalta silloiselle Lankilantielle.

Vuonna 1929 taloja oli alueella vain muutama, eikä Paavontiestä ole ollut
tietoakaan. Paavontie on piirretty karttoihin 1950-luvulla.

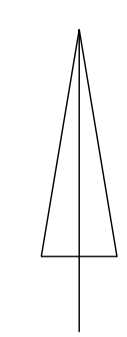
Liittymä Lankilantiehen kadonnut silloin, kun rautatien alikulku on tehty
ja Lankilantien nimi on vaihtunut Lähdetieksi.

Tällöin ei ole osannut vaatia liittymän piirtämistä kaavaan.
Kun asemakaavaa saatetaan ajan tasalle katson, että tie ja liittymä tulee huomioida.

Allekirjoittaneet:

Liitteet
Kauppakirja 1-osa
Kauppakirja 2-osa
Kiinteistörekisteriote 24.1.2019

KOORDINAATTILUETTELO

N:O	X	Y
1	6759772.596	26489510.043
2	6759761.527	26489487.553
4	6759698.161	26489386.336
5	6759750.098	26489465.318
6	6759773.753	26489397.580
6	6759800.603	26489450.271
7	6759721.282	26489434.338
7	6759788.613	26489426.413
8	6759731.415	26489455.799
9	6759710.476	26489412.243
10	6759695.860	26489383.696
15	6759681.886	26489437.846
28	6759795.322	26489543.607
29	6759761.719	26489575.396
31	6759811.861	26489568.033
32	6759801.406	26489595.709
33	6759786.666	26489599.034
34	6759754.004	26489568.086
35	6759735.169	26489545.450
38	6759759.327	26489483.121
44	6759812.230	26489472.776
45	6759732.190	26489368.996
46	6759693.446	26489342.715
47	6759671.243	26489343.820
48	6759668.662	26489347.703
49	6759661.770	26489358.575
50	6759663.235	26489372.997
51	6759665.161	26489391.018
52	6759669.298	26489409.856
53	6759684.249	26489442.733
63	6759721.884	26489520.741
70	6759708.549	26489492.989
79	6759736.587	26489466.606
80	6759683.379	26489357.484
99	6759823.652	26489494.979
100	6759696.833	26489383.464
101	6759821.707	26489495.524
102	6759825.566	26489503.141
103	6759826.862	26489529.153
631	6759722.589	26489520.032

MUODOSTUMINEN

TONTTI	P-ALA	OSAP-ALA	KUINTESTÖTUNNUS	MÄÄRÄALA
034 0047 0015	1235	1235	411 0013 0481	RAUHALA
034 0047 0016	2535	2535	411 0013 0069	YLÄNKÖ
034 0047 0017	1792	1792	411 0013 0584	TASANKO
034 0047 0018	1316	1316	411 0013 0580	KOTINUMMI
034 0047 0019	1303	1303	411 0013 0558	HANNULA
034 0047 0020	1304	1304	411 0013 0550	OMAKIOTO
034 0047 0021	2149	2149	411 0013 0922	PIHTILÄ
034 0047 0022	1572	1572	411 0013 0755	REBERBAHN
034 0047 0023	1974	1974	411 0013 0755	REBERBAHN
034 0047 0024	1451	1451	411 0013 0756	SANT PAULI
034 0047 0025	1428	1428	411 0013 1232	Koivurinne
034 0047 0026	2141	2141	411 0013 0383	NURMIVIRTA
034 0047 0027	1551	1551	411 0013 0969	LYKKYLÄ
034 0047 0028	929	929	411 0013 0970	RADANSIVU

Tonttijako	TJ:NRO	398M-19-30	LAHTI
ASEMAKAAVA A-2752	MITTAKAAVA	1:500	
VAHVISTETTU	KARTTALEHDET		
EDellinen tonttijako	ON MAAREKISTERIALUETTA		
HYVÄKSYTTY			
POHJAKARTAN HYVÄKSYTY JA TONTTILAON LAATI	24.1.2019	KAUP.OSA	34 VILLÄHDE
LASKI JU		KORTTELI	47
PIIRSI OH Maankäyttöinsinööri Juha Uurtamo		TONTIT	15-28
KAUPUNGINVALTUUSTO	HYVÄKSYNYT	MUUT.TONTIT	
		TJ-KARTTA	398 M-19-30

Lahden kaupunki

LIIKENNEMELUSELVITYS

Asemakaavan muutos A-2752 Paavontie ja kaava-alueen lähiympäristö, Lahti

HELSINKI

Viikinportti 4 B 18
00790 Helsinki
puh. 050 377 6565

TURKU

Rautakatu 5 A
20520 Turku
puh. 050 570 3476

TAMPERE

Hatanpään valtatie 34 D
33900 Tampere
puh. 040 866 8615

www.promethor.fi
Y-tunnus: 0996539-4
Kotipaikka: Turku

Liikennemeluselvitys
Asemakaavan muutos A-2752 Paavontie ja kaava-alueen lähiympäristö, Lahti

PR4928-Y01
19.6.2019

Tilaaaja:

Lahden kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue
Maankäyttö ja aluehankkeet
Riina Puusaari

Liikennemeluselvitys

Kohde:

Asemakaavan muutos A-2752 Paavontie ja kaava-alueen lähiympäristö, Lahti

Raportin numero:

PR4928-Y01

Raportin päiväys:

19.6.2019

Kirjoittaja(t):

Johanna Toivonen
Nuorempi suunnittelija,
Ympäristösuunnittelija AMK
puh. 040 455 2469
sp. johanna.toivonen@promethor.fi

Tarkastanut:

Jani Kankare
Toimitusjohtaja, FM
puh. 040 574 0028
sp. jani.kankare@promethor.fi

Sisällysluettelo

1	Yleistä.....	4
2	Kohteen sijainti ja ympäristö	4
3	Sovellettavat melutason ohjeavot	5
4	Melutasojen laskenta	6
4.1	Laskentamenetelmät.....	6
4.2	Maastomalli ja rakennukset	7
4.3	Liikennetiedot.....	7
5	Laskentatulokset ja tulosten tarkastelu	8
5.1	Ulko-oleskelualueet.....	8
5.2	Julkisivut	8
5.2.1	Julkisivujen ääneneristävyysvaatimukset	8
6	Kirjallisuus.....	9

Liitteet:

- Liite 1 Päiväajan keskiäänitaso $L_{Aeq,7-22}$ (liite 1A) ja yöajan keskiäänitaso $L_{Aeq,22-7}$ (liite 1B) nykyisellä maankäytöllä ja liikenteellä.
- Liite 2 Päiväajan keskiäänitaso $L_{Aeq,7-22}$ (liite 2A) ja yöajan keskiäänitaso $L_{Aeq,22-7}$ (liite 2B) nykyisellä maankäytöllä ja ennusteliikenteellä.
- Liite 3 Rakennusten julkisivuihin kohdistuva päiväajan keskiäänitaso $L_{Aeq,7-22}$ (liite 3A) ja yöajan keskiäänitaso $L_{Aeq,22-7}$ (liite 3B) nykyisellä maankäytöllä ja ennusteliikenteellä.
- Liite 4 Rakennusten julkisivuihin kohdistuva raideliikenteen ohiajon aiheuttama hetkellinen maksimiäänitaso $L_{AF,max}$ nykyisellä maankäytöllä ja ennusteliikenteellä.
- Liite 5 Rakennusten julkisivujen ääneneristävyysvaatimukset alueina.

1 YLEISTÄ

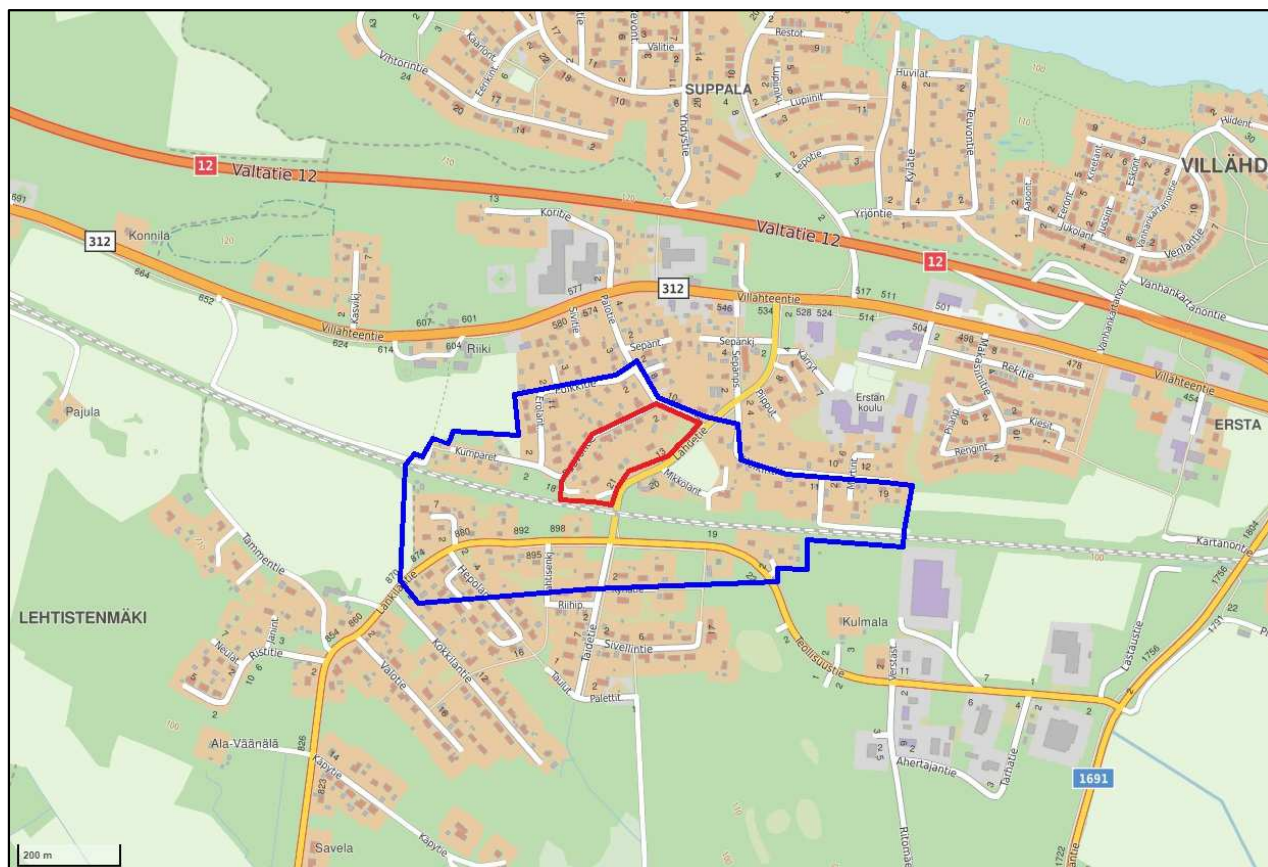
Tässä selvityksessä tarkastellaan tie- ja raideliikenteen aiheuttamaa melutasoa asemakaavan muutostilanteessa A-2752 Paavontie sekä kaavan lähiympäristössä. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on tarkistaa Paavontien katualueen leveys ja voimassa olevan kaavan määräykset. Lähiympäristön osalta tarkistetaan voimassa olevien kaavojen melumääräysten ajantasaisuus.

Melutasoja on tarkasteltu laskennallisesti nykyisellä ja ennustetulla liikenteellä. Melulaskennoilla on määritetty tarkastelualueen ulkoalueiden melutasot. Lisäksi on laskettu rakennusten julkisivuihin kohdistuvat melutasot julkisivujen äänenriistävyysvaatimuksien määrittämiseksi.

Melutasojen määrittäminen on tehty laskennallisesti mallintamalla DataKustik CadnaA 2019 käyttäen yhteispohjoismaisia tie- ja raideliikennemelumalleja [1, 2]. Laskentatuloksia on verrattu valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 [3] esitettyihin ympäristömelun ohjearvoihin.

2 KOHTEEN SIJAINTI JA YMPÄRISTÖ

Tarkasteltava alue sijaitsee Lahden Villähden kaupunginosassa. Kuvassa 1 on esitetty kaava-alueen ja lähiympäristön tarkastelualueen rajaukset. Koko tarkastelualueen melutasojen kannalta merkittävin melulähde on raideliikenne.

Kuva 1. Kaava-alueen likimääräinen rajaus on kuvassa punaisella ja tarkastelualueen rajaus sinisellä (Kartan lähde: Paikkatietoikkuna).

3 SOVELLETTAVAT MELUTASON OHJEARVOT

Lähinnä kaavoituksen ja maankäytön suunnittelussa sovellettavat ohjearvot on annettu valtioneuvoston päätöksessä 993/1992. Päätöstä sovelletaan meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamenetelyssä.

Päätöstä ei sovelleta katu- ja liikennealueilla eikä melusuoja-alueiksi tarkoitetuilla alueilla. Päätöksessä ohjearvot on annettu päiväajan klo 7–22 ja yöajan klo 22–7 ekvivalentti- eli keskiäänitasoina. Päätöksessä ei ole esitetty ohjearvoja hetkittäisille maksimiäänitasoille.

Lisäksi päätöksessä on maininta, että jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista edellä mainittuihin ohjearvoihin. Tulokseen tehtävä 5 dB:n lisäys johtuu siitä, että iskumaisuus ja/tai kapeakaistaisuus lisää melun häiritsevyyttä. Tie- ja raideliikenteen aiheuttama melu ei ole normaalisti iskumaista tai kapeakaistaista.

Ulkoalueiden ohjearvot

Taulukossa 1 on esitetty päätöksen 993/1992 sisältämät ohjearvot ulkoalueiden melutasolle.

Taulukko 1. Ulkoalueiden keskiäänitason L_{Aeq} ohjearvot

Alueen käyttötarkoitus	A-painotettu keskiäänitaso L_{Aeq}	
	Klo 7–22	Klo 22–7
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä	55 dB(A) ¹	50 dB(A) ^{1,2}
Hoito- tai oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB(A)	50 dB(A) ^{2,3}
Loma-asumiseen käytettävät alueet, leirintäalueet, taajamien ulkopuolella olevat virkistysalueet ja luonnonsuojelualueet	45 dB(A)	40 dB(A) ⁴

¹ Loma-asumiseen käytettävillä alueilla taajamassa voidaan soveltaa näitä ohjearvoja.

² Uusilla alueilla yöohjearvo on 45 dB(A).

³ Oppilaitoksia palvelevilla alueilla ei sovelleta yöohjearvoa.

⁴ Yöohjearvoa ei sovelleta sellaisilla luonnonsuojelualueilla, joita ei yleisesti käytetä oleskeluun tai luonnon havainnointiin yöllä.

Sisätilojen ohjearvot

Taulukossa 2 on esitetty päätöksen 993/1992 sisältämät ohjearvot ulkoa sisätiloihin kantautuvan melun melutasolle.

Taulukko 2. Sisätilojen keskiäänitason L_{Aeq} ohjearvot

Huoneen käyttötarkoitus	A-painotettu keskiäänitaso L_{Aeq}	
	Klo 7–22	Klo 22–7
Asuinhuone, potilas- ja majoitushuone	35 dB(A)	30 dB(A)
Opetus- ja kokoontumistila	35 dB(A)	-
Liike- ja toimistohuone	45 dB(A)	-

Hetkellisten maksimiäänitasojen huomiointi julkisivujen ääneneristävyysvaatimusten laadinnassa

Hetkelliset maksimiäänitasot tulee huomioida yleisen käytännön mukaan erityisesti rautatieliikenteen aiheuttamalle melulle. ELY-keskuksen oppaan 02/2013 [4] mukaan: ”Mitoitussuosituksen voi ottaa, että maksimimelu ei ylitä sisällä öisin toistuvasti tasoa 45 dB AFmax.”

Myös Asumisterveysohjeessa [5] on esitetty ohjeita yöaikaiselle melulle:

”Melu voi vähentää unen ja levon virkistävää vaikutusta, jos se vaikeuttaa nukahtamista, vähentää unen syvyyttä tai aiheuttaa ylimääräisiä tai ennenaikaisia heräämisiä. Yksittäisten melutapahtumien unenhäirinnän todennäköisyys riippuu melun voimakkuuden lisäksi muun muassa melutapahtumien kestosta ja määrästä sekä samanaikaisen taustamelun voimakkuudesta ja laadusta. Unenhäirintää alkaa esiintyä, kun unen tai levon aikainen L_{Aeq} -taso ylittää 25 – 35 dB(A) tai, kun yksittäisten melutapahtumien enimmäistaso ylittää, tapahtumien kestosta ja toistuvuudesta riippuen, 40 – 65 dB(A). Alaraja pätee usein toistuville, pitkään kerrallaan kestäville tai oudoille meluille, yläraja kerran tai pari yöaikana toistuville lyhytaikaisille tutuille meluille, joihin nukkuja on tottunut olemaan reagoimatta.” (sivu 35 – 36).

4 MELUTASOJEN LASKENTA**4.1 Laskentamenetelmät**

Mallinnus tehtiin laskentaohjelmalla DataKustik CadnaA 2019 käyttäen yhteispohjoismaisia tie- ja raideliikennemelumalleja. Laskentaohjelmassa maastomalli syötetään ohjelmaan kartta- ja paikkatietotiedostoja käyttäen, jolloin maasto muodostuu kolmiulotteisesti. Ohjelmaan voidaan antaa lisäksi syöttötietoina mm. laskenta-alueen maastopinnat ja suunnitellut melusuojaukset.

Laskennassa käytetään lähtötietoina liikennetietoja, joiden perusteella määritetään melulähteiden ns. lähtömelutasot. Lähtötasojen perusteella määritetään äänilähteiden aiheuttama äänenpainetaso tarkastelupisteissä erilaiset ääntä vaimentavat ja vahvistavat tekijät huomioiden. Tekijöinä huomioidaan mm. geometrinen leviäminen, este- ja maavaimennus sekä heijastukset erilaisista pinnoista.

Laskentatulokset vastaavat pitkän ajanjakson keskiäänitasoa. Laskentatuloksen epävarmuus on sitä suurempi, mitä kauempana tarkastelupiste sijaitsee.

Taulukossa 3 on esitetty käytetyt laskenta-asetukset.

Taulukko 3. Laskenta-asetukset

Parametri	Käytetty arvo
Laskentaruudun koko	3 x 3 m ²
Laskentakorkeus	Piha-alueet 2 m maan pinnasta Julkisivut kerroksittain, kerroskorkeus 3 m
Melutason laskentaetäisyys (maks)	1000 m
Maanpinnan akustinen kovuus	Tien pinta 0 (kova) Alue rautatien alla 1 (pehmeä) Muu ympäristö 1 (pehmeä)
Rakennusten heijastus	Absorptiokerroin 0,2 (lähes täysin kova)
Heijastusten lukumäärä	1

4.2 Maastomalli ja rakennukset

Maastomallin pohjana on käytetty Lahden kaupungin kantakartta-aineistoa (koordinaattijärjestelmä ETRS-GK26, korkeusjärjestelmä N2000). Melukartoissa on merkitty rakennukset käyttötarkoituksen mukaan: asuinrakennukset mustalla, lomarakennukset sinisellä, koulu- ja päiväkotirakennukset violetilla ja muut rakennukset harmaalla. Merkinnät perustuvat Maanmittauslaitoksen maastotietokantaan. Rakennusten korkeudet on huomioitu ilmakuviin perusteella.

4.3 Liikennetiedot

Laskennassa käytetyt tieliikennetiedot on esitetty taulukossa 4. Nykyiset liikennetiedot Lähdetien osalta perustuvat kaupungin liikennelaskentoihin vuosina 2017–2018 ja muiden teiden osalta Liikenneviraston (nykyisin Väylä) tierekisterin tietoihin. Ennustetilanteessa Lähdetien liikennemääränä on käytetty nykyistä, koska tietoa liikenteen kasvusta ei ole. Muiden teiden osalta on käytetty Liikenneviraston valtakunnallista liikenne-ennustetta vuodelle 2040 [6]. Melulaskennassa on oletettu, että 90 % vuorokausiliikenteestä kulkee päiväaikaan klo 7–22.

Taulukko 4. Tieliikennetiedot nyky- ja ennustetilanteessa

Tie (osuus)	Nykytilanne KVL [ajon.]	Ennustetilanne KVL [ajon.]	Raskaan liikenteen osuus [%]	Nopeusrajoitus [km/h]
Vt12	15 815	18 282	10	100*
Villähteentie	5 225	5 669	14	50
Lankilantie	516	543	4	40
Teollisuustie	562	592	4	50
Lähdetie	970	970	4	30

* Raskaan liikenteen nopeutena on käytetty 80 km/h.

Laskennassa käytetyt NRC Group Finland Oy:n (Mikko Myllymäki) toimittamat junatiedot on esitetty taulukossa 5. Laskennassa junamäärät on jaettu tasaisesti molemmille raiteille.

Taulukko 5. Raideliikennetiedot nyky- ja ennustetilanteessa

Tyyppi	Selite	Nykytilanne v. 2019				Ennustetilanne v. 2050			
		Päivä [kpl]	Yö [kpl]	Pituus [m]	Nopeus [km/h]	Päivä [kpl]	Yö [kpl]	Pituus [m]	Nopeus [km/h]
Sm1/2	Sm1 ja Sm2 paikallisliikenteen sähkömoottorijunat	10	0	53	120	-	-	-	-
Sm 4/5	Sähkömoottorijunat	3	1	159	160	13	1	54	160
Pen	Pendolino (Sm3)	9	-	160	200	10	-	160	200
IC2	Sr2-veturin vetämät kaksikerroksista IC-vaunuista koostuvat junat	20	2	186	200	22	2	186	200
Tolstoi	Venäläisistä matkustajavaunuista koostuvat Sr1- tai Sr2-veturin vetämät junat	2	0	269	140	2	0	269	140
All	Allegro (Sm6)	7	1	184,8	200	7	1	184,8	200
F-TaJu	Suomalaisista tavaravaunuista koostuvat tavarajunat	14	12	463	80	14	12	463	80

5 LASKENTATULOKSET JA TULOSTEN TARKASTELU

5.1 Ulko-oleskelualueet

Seuraavassa on esitetty tiivistetysti melulaskennan tulokset. Melun leviämiskartat on esitetty liitteinä. Ulko-oleskelualueiden melutasojen tarkastelussa on sovellettu valtioneuvoston päätöksen asuinalueiden ohjearvoja $L_{Aeq,7-22} \leq 55$ dB(A) ja $L_{Aeq,22-7} \leq 50$ dB(A).

Melukarttaliitteissä 1A, 1B, 2A ja 2B on esitetty liikenteen aiheuttama melutaso tarkastelualueella nykyisellä maankäytöllä. Melutason muutos nykyisestä ennustetilanteeseen on alueella vähäinen (vain noin 0,2–0,4 dB). Raideliikenne on koko tarkastelualueella merkittävin melulähde. Raideliikenteen vuorokausijakaumasta johtuen etenkin lähellä rata-aluetta yöajan ohjearvon 50 dB(A) saavuttaminen on piha-alueilla määräävä. Raideliikenteen aiheuttaman yöajan keskiäänitason 50 dB(A):n melualueen rajat ulottuvat enimmillään noin 160–200 metrin etäisyydelle raiteista. Alueen vaihtelevien maastonmuotojen johdosta raideliikenteen melun torjunta on tehokkainta, kun se toteutetaan mahdollisimman lähellä rata-aluetta eikä esimerkiksi kiinteistökohtaisin meluaidoin.

5.2 Julkisivut

Melukarttaliitteissä 3A ja 3B on esitetty rakennusten julkisivuihin kohdistuva liikenteen aiheuttama päivä- ja yöajan keskiäänitaso. Julkisivuun kohdistuvat tasot ovat suurimmillaan lähinnä rataa sijaitsevien rakennusten julkisivuilla päiväaikaan 65–68 dB(A) ja yöaikaan 61–64 dB(A).

Melukarttaliitteessä 4 on esitetty rakennusten julkisivuihin kohdistuva raideliikenteen ohiajon aiheuttama hetkellinen maksimiäänitaso. Julkisivuun kohdistuvat hetkelliset äänitasot ovat suurimmillaan lähinnä rataa sijaitsevien rakennusten julkisivuilla 91–96 dB(A).

5.2.1 Julkisivujen ääneneristävyysvaatimukset

Rakennusten julkisivuihin kohdistuvien äänitasojen perusteella on määritetty julkisivuille ääneneristävyysvaatimukset seuraavasti (valitaan suurin arvo):

- julkisivuun kohdistuvan tie- ja raideliikenteen keskiäänitason ja sisällä sallitun keskiäänitason erotuksena tai
- julkisivuun kohdistuvan raideliikenteen maksimiäänitason ja sisällä sallitun maksimiäänitason erotuksena.

Laskennassa on käytetty taulukon 2 mukaisia sisääänitason ohjearvoja ja ELY-keskuksen ohjetta noudattaen 45 dB:n A-painotettua maksimiäänitasoa yöaikaiselle raideliikenteen melulle. Maankäytön suunnittelua varten vaatimukset on esitetty yksittäisten julkisivujen sijaan alueina. Määritetyt vaatimukset on esitetty liitteessä 5.

Vaatimukset määräytyvät alueella yksinomaan raideliikenteen aiheuttamasta hetkellisestä maksimiäänitasosta. Vaatimusten taso on osalla nykyisistä asuinrakennuksista erittäin korkea. Vaatimukset ovat noin 120 metrin etäisyydellä raiteista 40 dB(A) ja 180 metrin etäisyydelläkin vielä 36 dB(A). Julkisivujen vaatimusten pienentämiseksi esitetyistä raideliikenteen mahdollinen meluntorjunta tulisi sijoittaa mahdollisimman lähelle rata-aluetta.

Vaatimustaso 34...36 dB on saavutettavissa pientalojen osalta, mutta edellyttää julkisivurakenteilta normaalia korkeampaa ääneneristävyttä. Vaatimustasojen 42...46 dB saavuttaminen pientalossa on lähes mahdotonta.

Vaatimusten vaikutukset asuinrakennuksen julkisivurakentamiseen on esitetty taulukossa 6 [7].

Taulukko 6. Ääneneristävyysvaatimusten vaikutus asuinrakentamiseen

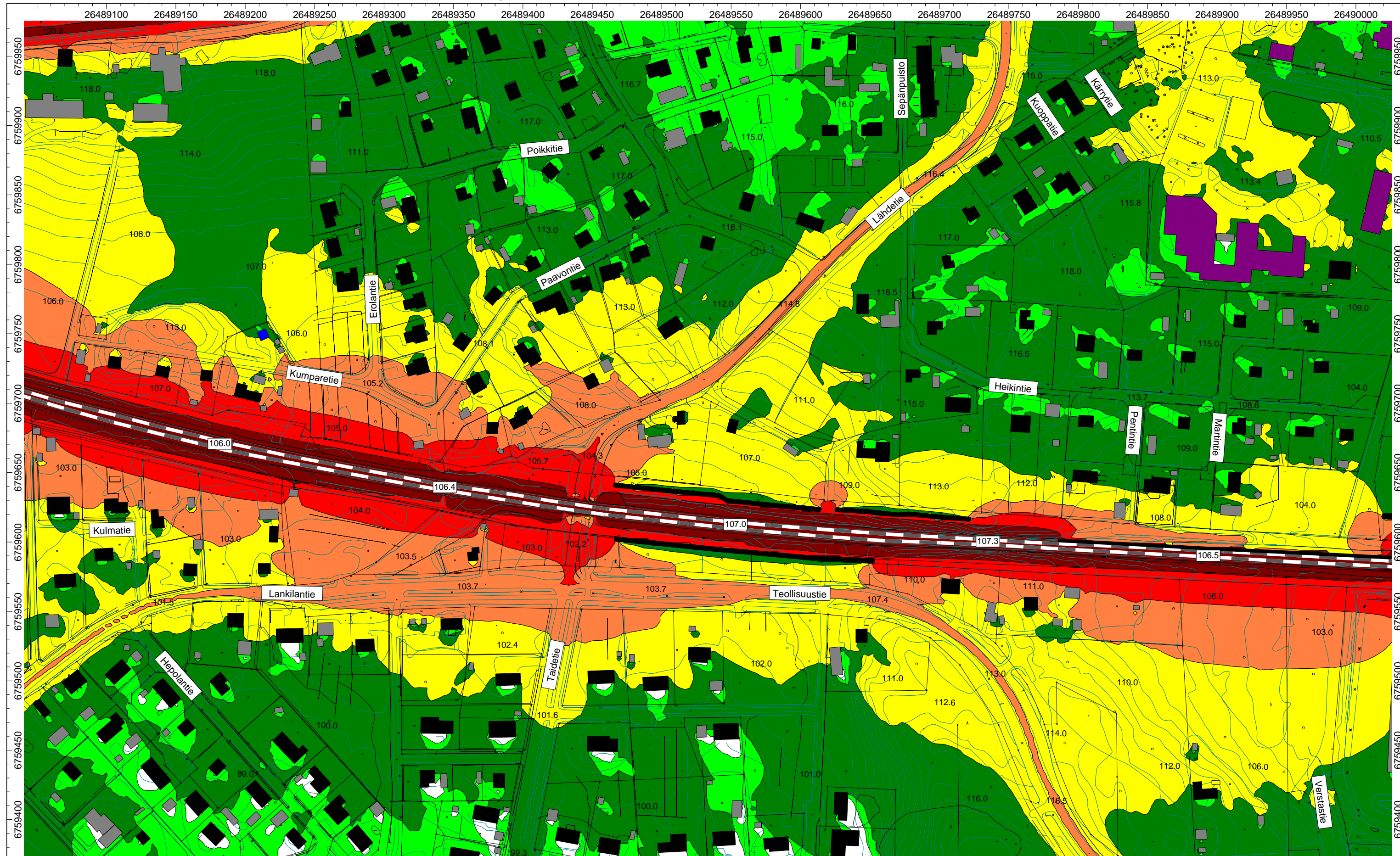
Ääneneristävyysvaatimus	Vaatimuksen taso	Toimenpiteet ja suositukset rakentamisessa
30 dB	Normaali	Toteutuu normaalilla julkisivurakentamisella ellei ikkunoiden ja parvekeovien pinta-alasuhde lattiapinta-alaan ole suuri. Asuinhuoneiden sijoittelulla ei ole väliä.
35 dB	Keskikorkea	Kevytrakenteisissa rakennuksissa ikkunoilta ja parvekeoilta vaaditaan normaalia korkeampaa ääneneristyskykyä. Asuinhuoneita voidaan sijoittaa melulähteen puolelle.
40 dB	Korkea	Ulkoseinärakenteilta vaaditaan hyvää ääneneristävyyttä ja ikkunoilta sekä ikkunaovilta vaaditaan erikoisratkaisuja. Asuinhuoneet suositellaan sijoitettavan suojan puolelle. Melulähteen puolelle voidaan sijoittaa ns. toisarvoisia tiloja.

Julkisivun kokonaisääneneristävyysvaatimus ei ole sama asia kuin yksittäisten rakennusosien, kuten ikkunoiden, ääneneristävyys. Yksittäisten rakennusosien eristävydet (jotta kokonaisääneneristävyysvaatimus täyttyy) mitoitetaan erillisessä julkisivujen ääneneristävyys selvityksessä huomioiden mm. erilaisten rakennusosien pinta-alojen keskinäinen suhde.

Julkisivun ääneneristävyysvaatimus voidaan määräyksissä esittää esimerkiksi seuraavasti: *Rakennuksen ulkoseinien, ikkunoiden ja muiden rakenteiden tulee olla sellaisia, että liikenteestä rakennuksen julkisivuun kohdistuvan melutason ja sisämelutason erotus on vähintään x dB A-painotettuna.*

6 KIRJALLISUUS

- Nielsen H. L et al., Road traffic noise. Nordic prediction method. TemaNord 1996:525. Århus 1996. 74 s. + liitt. 36 s.
- Nielsen H. L et al., Railway Traffic Noise. The Nordic Prediction Method. TemaNord 1996:524. Århus 1996. 65 s. + liitt. 8 s.
- Ympäristöministeriö. Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista 993/1992.
- Airola Hannu, Melun- ja tärinätorjunta maankäytön suunnittelussa, Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus, OPAS 02/2013.
- Sosiaali- ja terveysministeriö. Asumisterveysohje, Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2003:1, Helsinki 2003, 93 s.
- Liikennevirasto. Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 57/2018, Valtakunnalliset liikenneennusteet. Helsinki 2018.
- Rakennusteollisuus RT ja Betonikeskus ry. Asuinrakennusten äänitekniikan täydentävä suunniteluohje. 2009.

Liite
1A

Liikennemeluselvitys.
Asemakaavan muutos A-2752 Paavontie ja kaava-alueen lähiympäristö, Lahti.
 Nykyinen maankäyttö, olemassa olevat melusteet radan varressa ja nykyinen liikenne.
 Liikenteen aiheuttama päiväajan keskiäänitaso LAeq7-22.

Raportti nro: PR4928-Y01

19.06.2019

PROMETHOR

- > 45 dB(A)
- > 50 dB(A)
- > 55 dB(A)
- > 60 dB(A)
- > 65 dB(A)
- > 70 dB(A)

Mittakaava 1:2500 (A3)

- = Asuinrakennus
- = Lomarakennus
- = Koulu- tai päiväkotirakennus
- = Muu rakennus

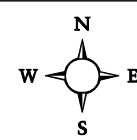
Lähde: Maanmittauslaitos, maastietokanta

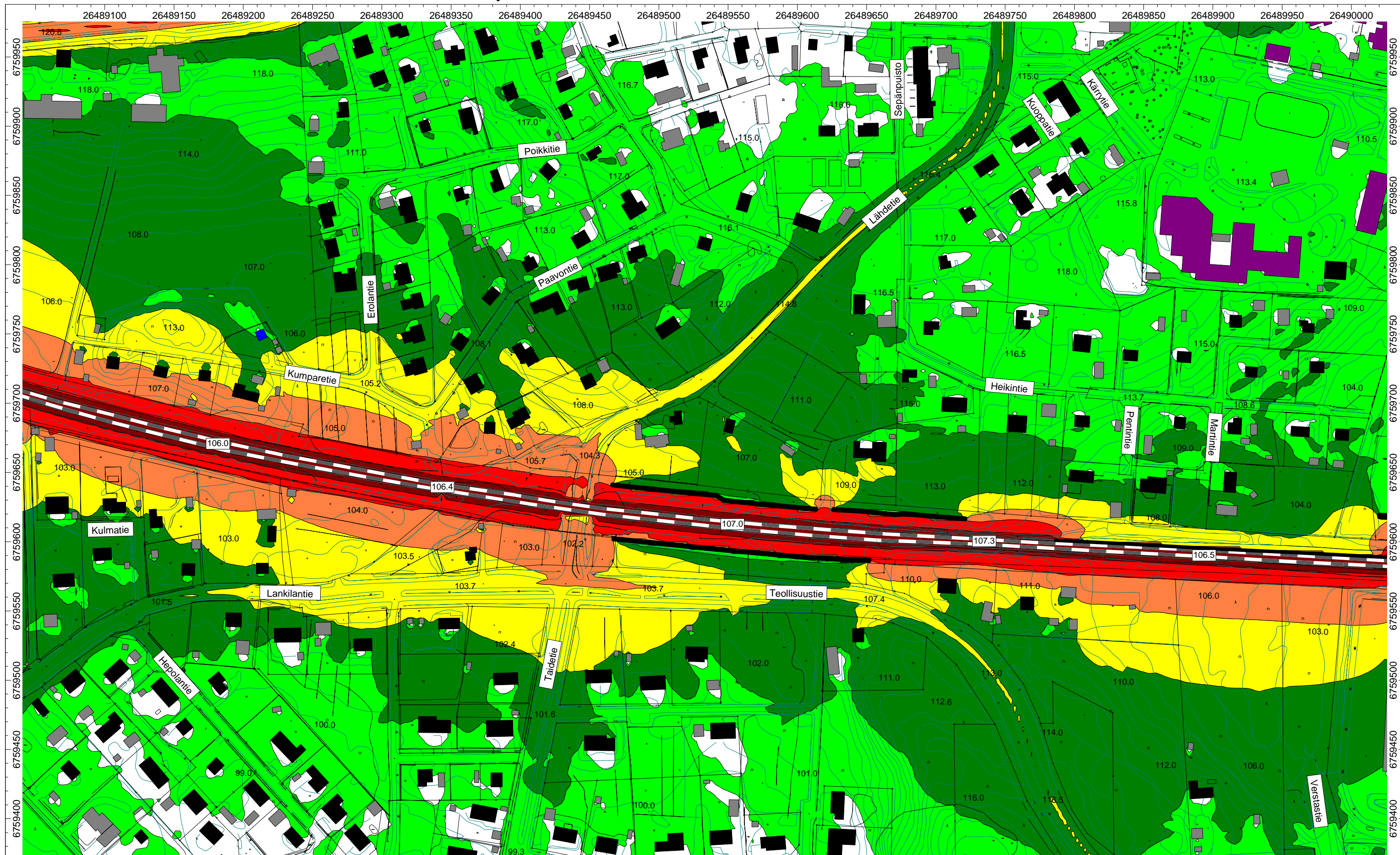
LASKENTA-ASETUKSET

Laskentaruudun koko: 3 m x 3 m
 Melutason laskentaetäisyys: 1000 m

Laskentakorkeus: 2 m maan pinnasta
 Heijastusten lukumäärä: 1

Koordinaattijärjestelmä: ETRS-GK26
 Korkeusjärjestelmä: N2000

Liite
1B

Liikennemeluselvitys.
Asemakaavan muutos A-2752 Paavontie ja kaava-alueen lähiympäristö, Lahti.
 Nykyinen maankäyttö, olemassa olevat melusteet radan varressa ja nykyinen liikenne.
 Liikenteen aiheuttama yöajan keskiäänitaso LAeq22-7.

Raportti nro: PR4928-Y01

19.06.2019

PROMETHOR

- > 45 dB(A)
- > 50 dB(A)
- > 55 dB(A)
- > 60 dB(A)
- > 65 dB(A)
- > 70 dB(A)

Mittakaava 1:2500 (A3)

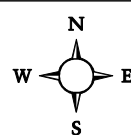
- = Asuinrakennus
- = Lomarakennus
- = Koulu- tai päiväkotirakennus
- = Muu rakennus

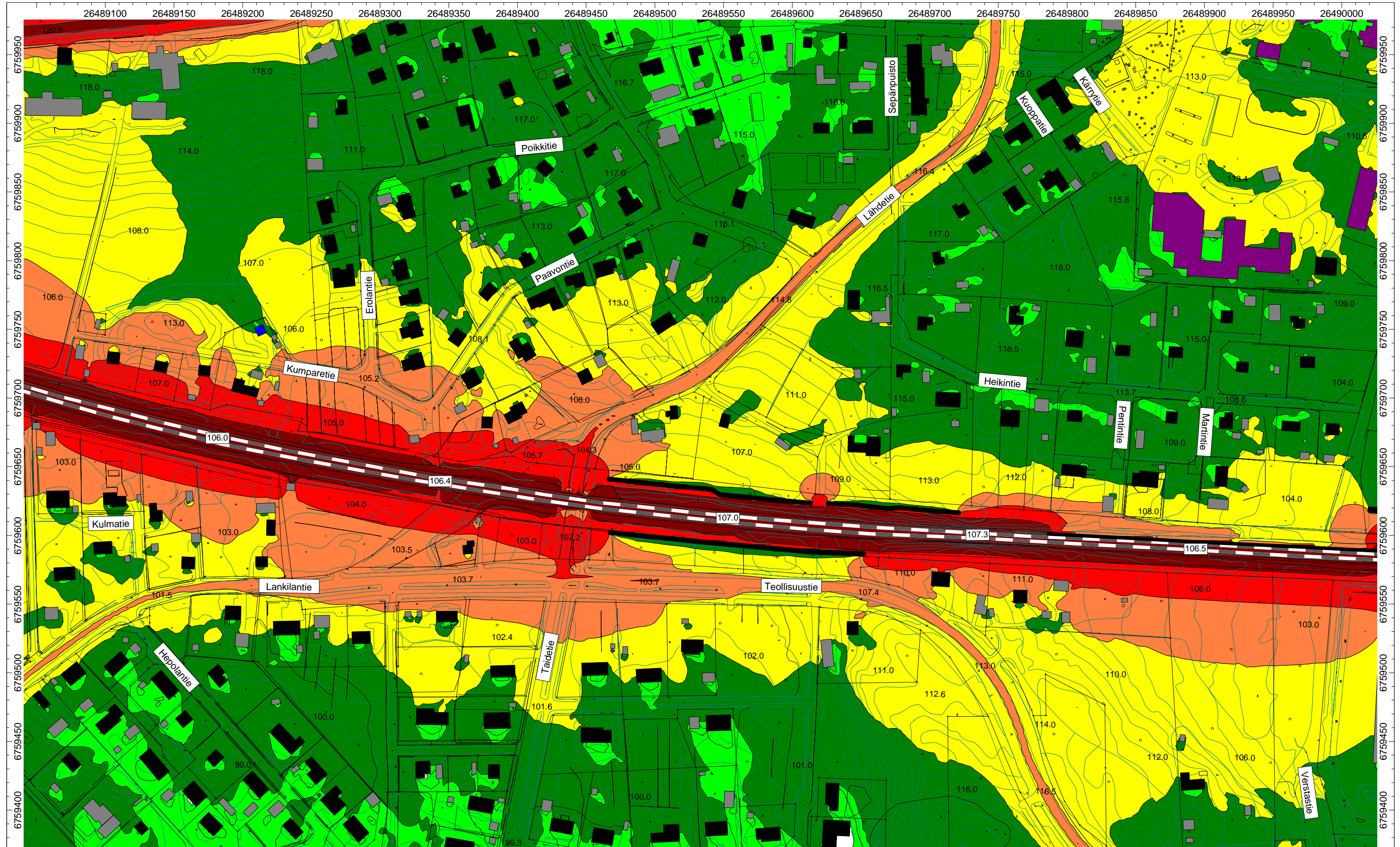
Lähde: Maanmittauslaitos, maastietokanta

LASKENTA-ASETUKSET

Laskentaruudun koko: 3 m x 3 m
 Melutason laskentaetäisyys: 1000 m
 Laskentakorkeus: 2 m maan pinnasta
 Heijastusten lukumäärä: 1

Koordinaattijärjestelmä: ETRS-GK26
 Korkeusjärjestelmä: N2000

Liite
2A

Liikennemeluselvitys.
Asemakaavan muutos A-2752 Paavontie ja kaava-alueen lähiympäristö, Lahti.
Nykyinen maankäyttö, olemassa olevat melusteet radan varressa ja ennusteliikenne.
Liikenteen aiheuttama päiväajan keskiäänitaso LAeq7-22.

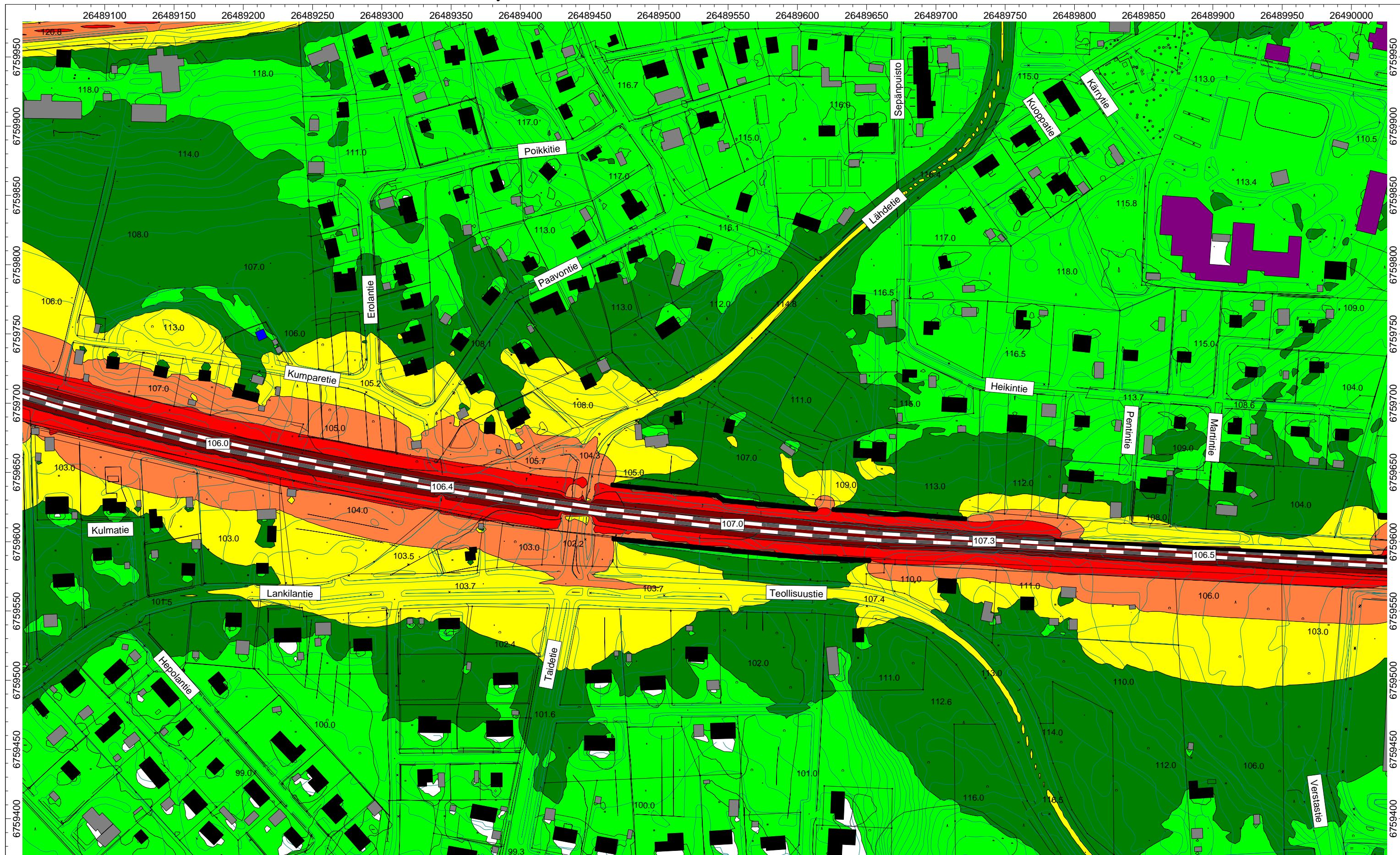
Raportti nro: PR4928-Y01 19.06.2019 **PROMETHOR**

- > 45 dB(A)
- > 50 dB(A)
- > 55 dB(A)
- > 60 dB(A)
- > 65 dB(A)
- > 70 dB(A)

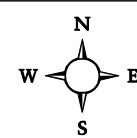
- Mittakaava 1:2500 (A3)
- = Asuinrakennus
 - = Lomarakennus
 - = Koulu- tai päiväkotirakennus
 - = Muu rakennus
- Lähde: Maanmittauslaitos, maastietokanta

LASKENTA-ASETUKSET
 Laskentaruudun koko: 3 m x 3 m
 Melutason laskentaetäisyys: 1000 m
 Laskentakorkeus: 2 m maan pinnasta
 Heijastusten lukumäärä: 1

Koordinaattijärjestelmä: ETRS-GK26
 Korkeusjärjestelmä: N2000

Liite
2B

Liikennemeluselvitys.
Asemakaavan muutos A-2752 Paavontie ja kaava-alueen lähiympäristö, Lahti.
 Nykyinen maankäyttö, olemassa olevat melusteet radan varressa ja ennusteliikenne.
 Liikenteen aiheuttama yöajan keskiäänitaso LAeq22-7.

Raportti nro: PR4928-Y01

19.06.2019

PROMETHOR

- > 45 dB(A)
- > 50 dB(A)
- > 55 dB(A)
- > 60 dB(A)
- > 65 dB(A)
- > 70 dB(A)

Mittakaava 1:2500 (A3)

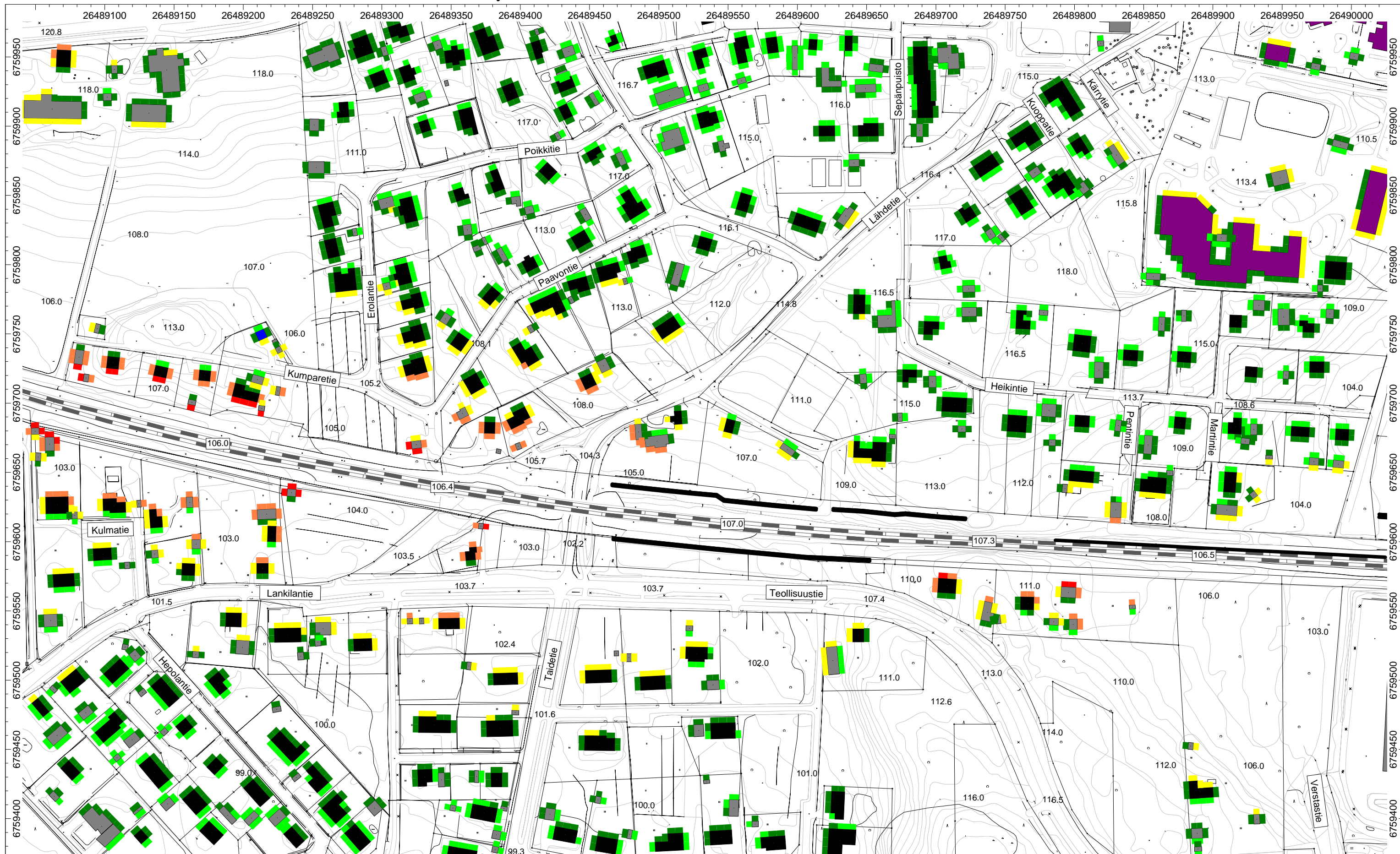
- = Asuinrakennus
- = Lomarakennus
- = Koulu- tai päiväkotirakennus
- = Muu rakennus

Lähde: Maanmittauslaitos, maastietokanta

LASKENTA-ASETUKSET

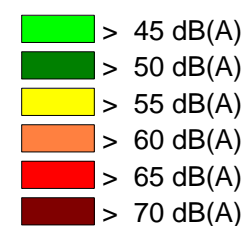
Laskentaruudukon koko: 3 m x 3 m
 Melutason laskentaetäisyys: 1000 m
 Laskentakorkeus: 2 m maan pinnasta
 Heijastusten lukumäärä: 1

Koordinaattijärjestelmä: ETRS-GK26
 Korkeusjärjestelmä: N2000

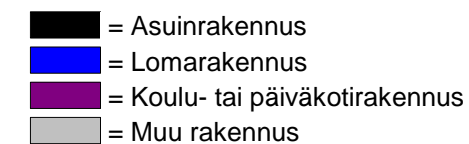
Liite
3A**Liikennemeluselvitys.****Asemakaavan muutos A-2752 Paavontie ja kaava-alueen lähiympäristö, Lahti.****Nykyinen maankäyttö, olemassa olevat melusteet radan varressa ja ennusteliikenne.****Julkisivuun kohdistuva liikenteen aiheuttama päiväajan keskiäänitaso LAeq7-22.**

Raportti nro: PR4928-Y01

19.06.2019

PROMETHOR

Mittakaava 1:2500 (A3)

Lähde: Maanmittauslaitos, maastietokanta

LASKENTA-ASETUKSET

Melutason laskentaetäisyys: 1000 m

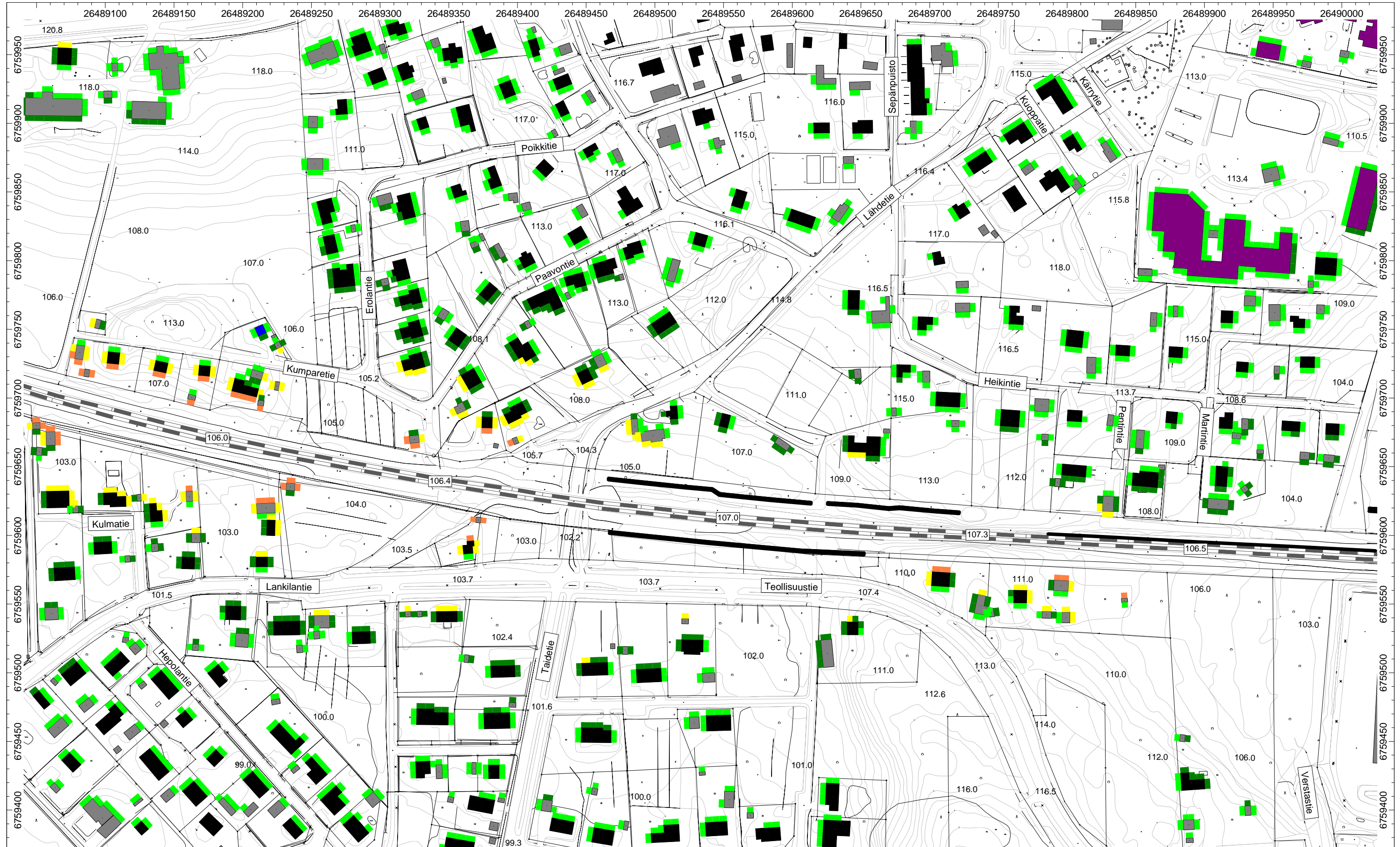
Laskentakorkeus: kerroksittain,

kerroskorkeus 3 m

Heijastusten lukumäärä: 1

Koordinaattijärjestelmä: ETRS-GK26

Korkeusjärjestelmä: N2000

Liite
3B

Liikennemeluselvitys.
Asemakaavan muutos A-2752 Paavontie ja kaava-alueen lähiympäristö, Lahti.
Nykyinen maankäyttö, olemassa olevat melusteet radan varressa ja ennusteliikenne.
Julkisivuun kohdistuva liikenteen aiheuttama yöajan keskiäänitaso LAeq22-7.

Raportti nro: PR4928-Y01 19.06.2019 **PROMETHOR**

- > 45 dB(A)
- > 50 dB(A)
- > 55 dB(A)
- > 60 dB(A)
- > 65 dB(A)
- > 70 dB(A)

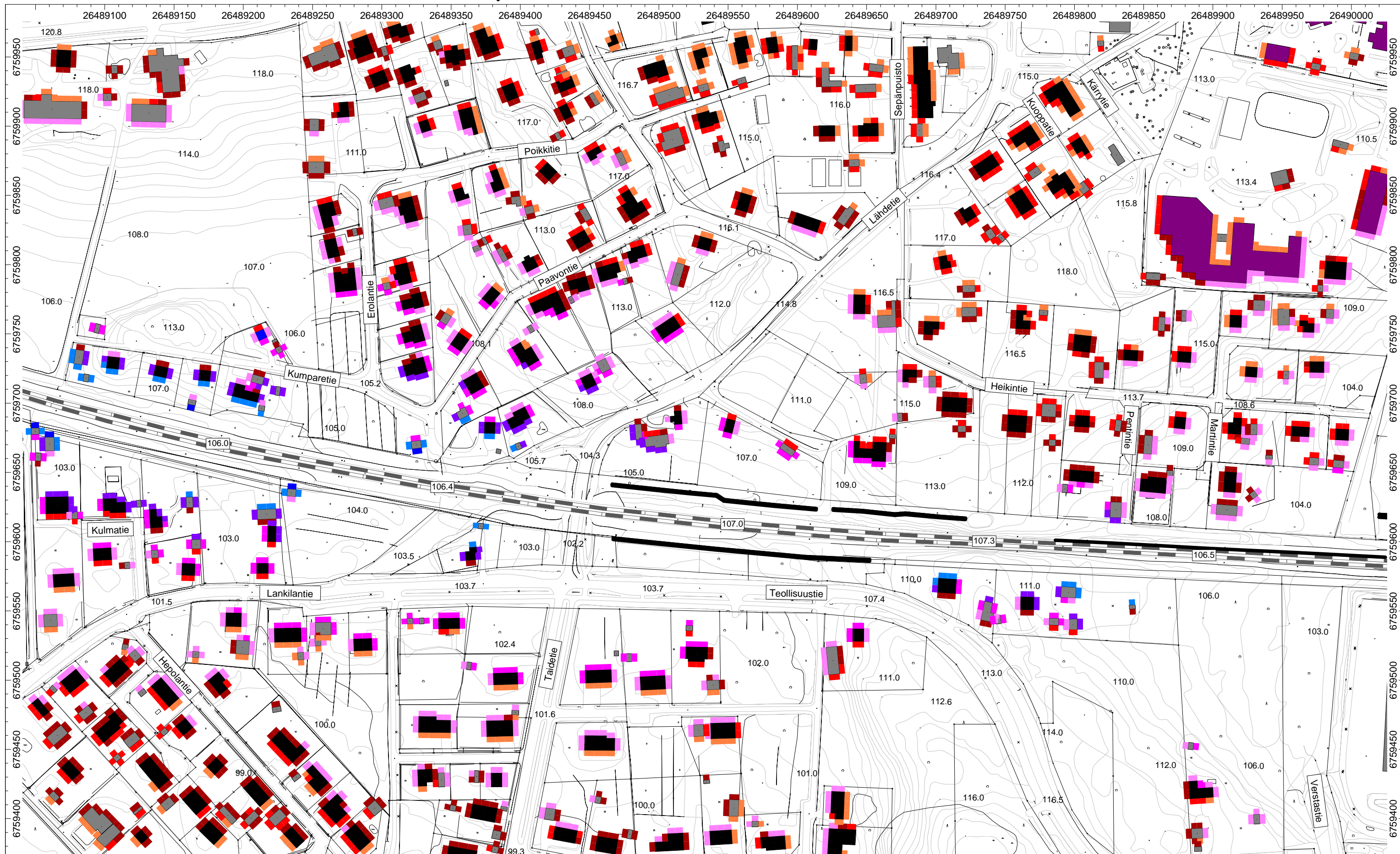
Mittakaava 1:2500 (A3)

- = Asuinrakennus
- = Lomarakennus
- = Koulu- tai päiväkotirakennus
- = Muu rakennus

Lähde: Maanmittauslaitos, maastietokanta

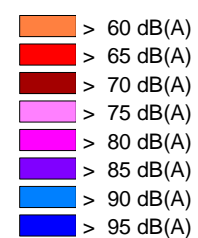
LASKENTA-ASETUKSET
 Melutason laskentaetäisyys: 1000 m
 Laskentakorkeus: kerroksittain,
 kerroskorkeus 3 m
 Heijastusten lukumäärä: 1

Koordinaattijärjestelmä: ETRS-GK26
 Korkeusjärjestelmä: N2000

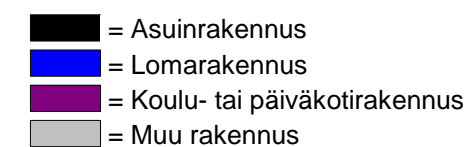
Liite
4**Liikennemeluselvitys.****Asemakaavan muutos A-2752 Paavontie ja kaava-alueen lähiympäristö, Lahti.****Nykyinen maankäyttö, olemassa olevat melusteet radan varressa ja ennusteliikenne.****Julkisivuun kohdistuva rautatieliikenteen aiheuttama hetkellinen maksimiäänitaso LAFmaks.**

Raportti nro: PR4928-Y01

19.06.2019

PROMETHOR

Mittakaava 1:2500 (A3)

Lähde: Maanmittauslaitos, maastietokanta

LASKENTA-ASETUKSET

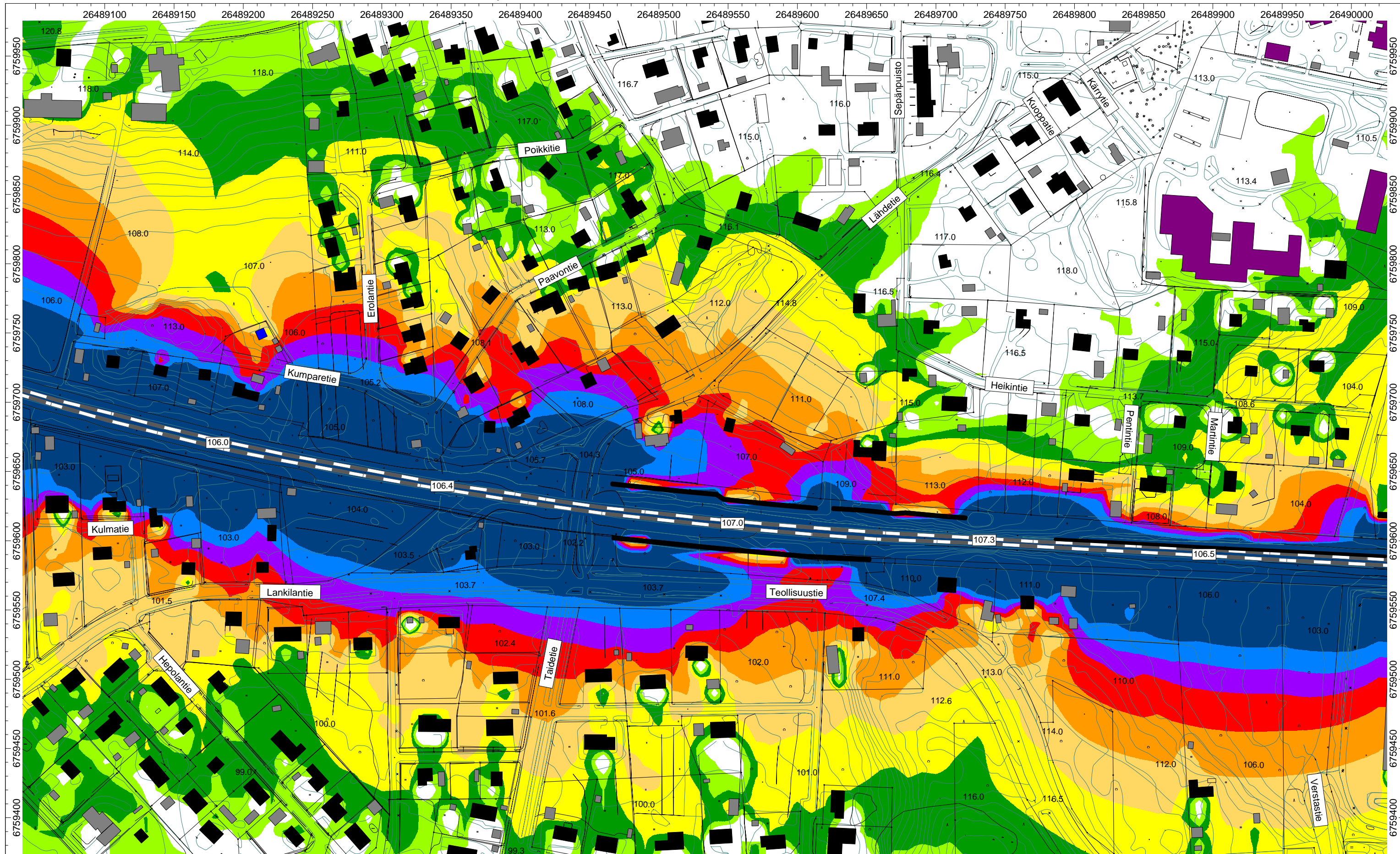
Melutason laskentaetäisyys: 1000 m

Laskentakorkeus: kerroksittain,
kerroskorkeus 3 m

Heijastusten lukumäärä: 1

Koordinaattijärjestelmä: ETRS-GK26

Korkeusjärjestelmä: N2000

Liite
5

Liikennemeluselvitys.
Asemakaavan muutos A-2752 Paavontie ja kaava-alueen lähiympäristö, Lahti.
 Nykyinen maankäyttö, olemassa olevat melusteet radan varressa ja ennusteliikenne.
Julkisivujen ääneneristävyysvaatimukset alueina.

Raportti nro: PR4928-Y01

19.06.2019

PROMETHOR

- = 30 dB(A)
- = 32 dB(A)
- = 34 dB(A)
- = 36 dB(A)
- = 38 dB(A)
- = 40 dB(A)
- = 42 dB(A)
- = 44 dB(A)
- = 46 dB(A)

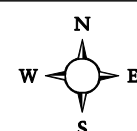
Mittakaava 1:2500 (A3)

- = Asuinrakennus
- = Lomarakennus
- = Koulu- tai päiväkotirakennus
- = Muu rakennus

Lähde: Maanmittauslaitos, maastietokanta

Vaatimukset määräytyvät alueella yksinomaan raideliikenteen aiheuttamasta maksimiäänitasosta.

Koordinaattijärjestelmä: ETRS-GK26
 Korkeusjärjestelmä: N2000

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 3

Eron myöntäminen valtuutettu Salla Palmi-Felinille kaupunginvaltuustosta ja varavaltuutettu Aija-Riitta Saastamoisen kutsuminen hänen tilalleen varsinaiseksi valtuutetuksi

D/1060/00.00.01.00.02/2017

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja Kaupunginsihteeri Janne Mäki, puh. 044 716 1416

Päätös Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Päätösehdotus Kh: Kaupunginvaltuusto myöntää valtuutettu Salla Palmi-Felinille eron valtuutetun tehtävästä 7.1.2020 lukien.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Vielä kaupunginvaltuusto merkitsee tiedokseen, että kaupunginvaltuuston puheenjohtaja kutsuu varavaltuutettu Aija-Riitta Saastamoisen varsinaiseksi valtuutetuksi.

Perusteluosa **Kaupunginhallitus 13.1.2020 § 4:**

Valtuutettu Salla Palmi-Felin 27.12.2019:

”Pyydän eroa Lahden kaupunginvaltuutetun tehtävästä ja sitä kautta tulleista muista luottamustehtävistäni 7.1.2020 alkaen tullessani kirjastopalvelujohtajan viran vuoksi vaalikelvottomaksi Lahden kaupunginvaltuustoon.”

Kuntalain (365/1995) 38 § 3 momentti:

”Luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää se toimielin, jonka valittava luottamushenkilö on. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.”

Kuntalain 17 §:n 2 mom.:

”Jos valtuutetun on todettu menettäneen vaalikelpoisuutensa, hänet on vapautettu toimestaan tai hän on kuollut, valtuuston puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan järjestyksessä

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 3

ensimmäisen varavaltuutetun.”

Valtuutettu Salla Palmi-Felin on valittu valtuutetuksi vuoden 2017 kuntavaaleissa Vihreä liitto r.p:n listoilta. Ensimmäinen varavaltuutettu on Aija-Riitta Saastamoinen.

Päätösehdotus:

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto myöntää valtuutettu Salla Palmi-Felinille eron valtuutetun tehtävästä 7.1.2020 lukien.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Vielä kaupunginvaltuusto merkitsee tiedokseen, että kaupunginvaltuuston puheenjohtaja kutsuu varavaltuutettu Aija-Riitta Saastamoisen varsinaiseksi valtuutetuksi.”

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Kh: muutoksenhakukielto
Kv: valitusosoitus

Toimenpiteet

Kh: kv
Kv: ote Salla Palmi-Felin, Aija-Riitta Saastamoinen, luettelot

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 4

Eron myöntäminen Salla Palmi-Felinille kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen

D/1214/00.00.01.00.01/2017

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Janne Mäki, puh. 044 716 1416

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Salla Palmi-Felinille eron kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä 7.1.2020 lukien ja valitsi lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi varajäseneksi Aija-Riitta Saastamoisen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Päätösehdotus

Kh: Kaupunginvaltuusto myöntää Salla Palmi-Felinille eron kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä 7.1.2020 lukien ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus 13.1.2020 § 6:

Valtuutettu Salla Palmi-Felin 27.12.2019:

”Pyydän eroa Lahden kaupunginvaltuutetun tehtävästä ja sitä kautta tulleista muista luottamustehtävistäni 7.1.2020 alkaen tullessani kirjastopalvelujohtajan viran vuoksi vaalikelvottomaksi Lahden kaupunginvaltuustoon.”

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 31 §:n mukaan valtuusto valitsee ensimmäisessä kokouksessaan keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on viisi varsinaista jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan kokoonpano on seuraava:

Puheenjohtaja: SDP Kasvatustieteen tohtori, VTM Erkki Nieminen	Varajäsen: SDP asentaja, eläkkeellä Reijo Savurinne
--	--

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 4

Varapuheenjohtaja: KOK yrittäjä Juha Rostedt	Varajäsen: KOK toimitusjohtaja Jari Salonen
Jäsen: VIHR suunnitteluinsinööri Riina Puusaari	Varajäsen: VIHR palvelupäällikkö Salla Palmi-Felin
Jäsen: PS eduskunta-avustaja Maarit Tuomi	Varajäsen: PS yrittäjä, restonomi Martti Mäkelä
Jäsen: KESK työterveyslääkäri Henni Hyytiä-Ilmonen	Varajäsen: KESK kotiäiti Jenna Koskelo

Päätösehdotus:

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto myöntää Salla Palmi-Felinille eron kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä 7.1.2020 lukien ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Kh: muutoksenhakukielto
Kv: valitusosoitus

Toimenpiteet

Kh: kv
Kv: ote Salla Palmi-Felin, valittu, luettelot

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 5

Eron myöntäminen Salla Palmi-Felinille liikunta- ja kulttuurilautakunnan jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen valitseminen

D/1219/00.00.01.00.06/2017

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Janne Mäki, puh. 044 716 1416

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Salla Palmi-Felinille eron liikunta- ja kulttuurilautakunnan jäsenen tehtävästä 7.1.2020 lukien ja valitsi lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi jäseneksi Aija-Riitta Saastamoisen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Päätösehdotus

Kh: Kaupunginvaltuusto myöntää Salla Palmi-Felinille eron liikunta- ja kulttuurilautakunnan jäsenen tehtävästä 7.1.2020 lukien ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen. Kaupunginvaltuusto valitsee myös tarvittaessa uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus 13.1.2020 § 7:

Valtuutettu Salla Palmi-Felin 27.12.2019:

”Pyydän eroa Lahden kaupunginvaltuutetun tehtävästä ja sitä kautta tulleista muista luottamustehtävistäni 7.1.2020 alkaen tullessani kirjastopalvelujohtajan viran vuoksi vaalikelvottomaksi Lahden kaupunginvaltuustoon.”

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan kokoonpano on seuraava:

Puheenjohtaja: SDP KT, peruskoulun rehtori Marju Markkanen	Varajäsen: SDP toimistos sihteeri, varapääluottamusmies Satu Lehtola
Jäsen: SDP graafinen suunnittelija Ulla Koskinen-Laine	Varajäsen: SDP LitM liikunnanopettaja, eläkkeellä Pertti Vartiainen
Jäsen:	Varajäsen:

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 5

SDP kohdevalvoja Tomi Sairomaa	SDP opiskelija Ville Jalava
Jäsen: SDP opiskelija, liikunnanohjaaja AMK Roosa Rinne	Varajäsen: SDP laboratorionhoitaja, työsuojeluvaltuutettu Riikka Raaska
Varapuheenjohtaja: KOK FM, opinto-ohjaaja Helena Salakka	Varajäsen: KOK päiväkodinjohtaja, yrittäjä Katja Ståhl
Jäsen: KOK yrittäjä Hannu Kaasinen	Varajäsen: KOK yrittäjä, valmentaja Jani Klinga
Jäsen: KOK toimitusjohtaja, HHJ Marko Varjonen	Varajäsen: KOK liikunnanohjaaja, yrittäjä Sari Silventoinen
Jäsen: VIHR palvelupäällikkö Salla Palmi-Felin	Varajäsen: VIHR nuoriso-ohjaaja Lassi Puodinketo
Jäsen: PS talous- ja hallintopäällikkö Päivi Granlund	Varajäsen: PS eläkeläinen/MKT Arja-Leena Lammi
Jäsen: KESK kansanedustajan avustaja Markku Karjula	Varajäsen: KESK tradenomiopiskelija AMK, kirjanpitäjä Salla Natunen
Jäsen: KD liikunnanopettaja Pertti Arvaja	Varajäsen: KD vanhempi rikoskonstaapeli Pekka Airamo
Jäsen: VAS tarkastaja Pasi Kousa	Varajäsen: VAS sosionomi AMK Satu Kokkonen

Kelpoisuusehdot

Lähtökohtana on, että henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen valtuustoon, ei myöskään ole vaalikelpoinen lautakuntaan. Sen lisäksi lautakuntia

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 5

koskee joukko tiukempia rajoituksia.

Vaalikelpoisuus lautakuntaan määräytyy kuntalain (10.4.2015/410) 74 §:n mukaan seuraavasti:

”Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Sääntely ulottuu myös henkilöstöön, joka on kunnan määräämisvallassa olevan eli kuntakonserniin (ks. kuntakonsernin määrittelystä liite 1 Kuntaliiton yleiskirje 11/2017 ja liite 2 Kuntaliiton yleiskirje 12/2017) kuuluvan yhteisön palveluksessa, jos yhteisö toimii asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella.

Lautakunnan tehtäväalueella toimivan liikeyrityksen johtohenkilöiden vaalikelpoisuutta on rajoitettu vastaavin perustein kuin kunnanhallituksen kohdalla.

Tasa-arvolain 4a §:n 1 momentti:

”Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakkin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.”

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan,

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 5

varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

12-jäsenisessä lautakunnassa miehiä ja naisia on oltava vähintään suhteessa 12-5.

Päätösehdotus:

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto myöntää Salla Palmi-Felinille eron liikunta- ja kulttuurilautakunnan jäsenen tehtävästä 7.1.2020 lukien ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen. Kaupunginvaltuusto valitsee myös tarvittaessa uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Kh: muutoksenhakukielto
Kv: valitusosoitus

Toimenpiteet

Kh: kv
Kv: ote Salla Palmi-Felin, valittu, liku, luettelot

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 6

Valtuustokysymys: Valtuuston puheenjohtajan demokratiaa, sananvapautta ja vanhoja käytäntöjä vastaan oleva toiminta tutkittava

D/2437/00.02.00.00.02/2019

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Janne Mäki, puh. 044 716 1416

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Hannu Rahkonen poistui kokoushuoneesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (HL 28 §:n 1 momentin 1-kohta) ja puheenjohtajana toimi kaupunginvaltuuston I vpj Mika Kari.

Päätösehdotus

Kh: Kaupunginvaltuusto merkitsee kysymyksen ja kaupunginhallituksen siihen antaman vastauksen tiedokseen.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus 13.1.2020 § 9:

Valtuutettu Kalle Aaltonen 25.11.2019:

”Esitän, että valtuuston puheenjohtajan demokratiaa, sananvapautta ja vanhoja käytäntöjä vastaan oleva toiminta tutkitaan. Valtuuston puheenjohtajan ei ole tarkoitus tehdä politiikkaa puheenjohtajana, vaan olla tasapuolinen ja reilu kaikkia päättäjiä sekä ryhmiä kohtaan.”

Vastaus valtuustokysymykseen:

Kuntalain 102 §:n mukaan ”puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa. Jos kokouksessa läsnä oleva henkilö käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä käyttäytymään asianmukaisesti”. Edelleen pykälässä kerrotaan puheenvuoron pitäjän velvollisuuksista pysyä puheensa aikana käsiteltävässä asiassa ja puheenjohtajan oikeuksista ohjata ja tarvittaessa kieltää puhujaa jatkamasta puhettaan.

Kaupungin hallintosäännön mukaan valtuutetun suositeltu enimmäispituus on 5 minuuttia. Puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta niin, että ryhmäpuheenvuoro voi kestää 15 minuuttia ja muu puheenvuoro 5 minuuttia.

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 6

Edelleen hallintosäännössä on määräykset valtuustoryhmän perustamisesta. Valtuustoryhmän muodostamisesta on annettava valtuustolle kirjallinen ilmoitus, joka on kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen allekirjoitettava. Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt edm. ilmoituksen.

Edellä olevaan pohjautuen valtuuston puheenjohtajan toiminta ei ole aiheuttanut tarvetta valtuutettu Aaltosen esittämään tutkintaan.

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 10 §:

”Valtuutettu voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kunnan toimintaa, hallintoa tai talouden hoitoa koskevasta asiasta. Kysymys on toimitettava kirjallisena konsernipalveluihin.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kuuden viikon kuluttua kysymyksen saapumisesta, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

Vastaus tai ilmoitus on merkittävä tiedoksi. Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta tutkimaan kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä tästä. Muuta päätöstä ei kysymyksen johdosta saa tehdä.”

Päätösehdotus:

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus päättää antaa vastauksenaan kysymykseen jäljempänä perusteluosassa esitetyn.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee kysymyksen ja kaupunginhallituksen siihen antaman vastauksen tiedokseen.”

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Hannu Rahkonen ilmoitti esteellisyytensä (HL 28.1. § 1) ja poistui asian käsittelyn ajaksi.

3 (3)

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 6

Muutoksenhaku

Kh: muutoksenhakukielto
Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv
Kv: -

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 7

Valtuutettu Jari Salosen ym. valtuustoaloite

D/322/00.02.00.00.03/2020

Päätös Kaupunginvaltuusto lähetti aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Perusteluosa Valtuutettu Jari Salonen, ilmoitettuaan siitä aikaisemmin puheenjohtajalle, jätti valtuustolle yhdessä 20 muun valtuutetun kanssa allekirjoittamansa seuraavan aloitteen:

”Kisapuiston stadionin rakentamiseksi kerättiin vuonna 2015 adressi, jonka allekirjoitti yli 10 000 henkilöä. Adressi on kiistaton osoitus siitä, että isolla osalla kaupunkilaisista on vahva tahto saada Kisapuistoon palvelutasoltaan mitat täyttävä stadion.

Adressia voidaan pitää nykyisen Kisapuiston stadionhankkeen lähtölaukauksena. Adressin jälkeen Kisapuiston stadionin rakentamista on tutkittu monen eri organisaation toimesta. Tuloksena on syntynyt monen eri hintaluokan hankesuunnitelmia. Yksikään hankesuunnitelma ei ole päässyt valtuuston päätettäväksi asti. Lahden kaupungin vuoden 2020 talousarvioon kisapuistosta on kirjattu kuuden sanan merkityksetön virke, joka toteaa, että stadionin toteuttamisesta vastaa kaupunkikonsernin tytäryhtiö.

Lahdessa on Kisapuiston adressin luovutuksen jälkeen saatu merkittäviä, saman kokoluokan tai Kisapuistoa isompia rakennushankkeita ideasta suunnittelun kautta toteutukseen tai varman toteutuksen kynnykselle. Hyviä esimerkkejä ovat aidosti kannatettavat museohanke LAD sekä 50 metrin uima-allas. Uima-allasta tosin on suunniteltu tosissaan jo vuosikymmeniä, mutta toteutukseen asti pääsevä projekti on vain muutaman vuoden ikäinen. Kaupunkilaisten erittäin selvästi ilmaisema tahto Kisapuiston rakentamisesta on vihdoon saatettava kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Kisapuiston osalta valtuustolla on valittavanaan kaupungin taseeseen, kaupungin tytäryhtiön taseeseen tai ulkopuolisen toimijan taseeseen toteutettava vaihtoehto. Elinkaarimalli on oltava kaikissa laskelmissa mukana. Rahoitusmallin peruskysymys on ratkaistavissa kaupungin strategian ja linjavalinnan mukaisesti. Rahoitusmallin valinta määrittää vahvasti vuotuisia käyttömenoja. Rakentajatahon valinnassa määrittyvät myös kilpailutuksen menettelytavat, joka taas vaikuttaa ratkaisevasti siihen, mitä hankkeeseen sijoitettavalla rahalla saadaan aikaiseksi. Rakentamispäätöksessä on valtuustolle

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 7

tuotaessa oltava perusteltu esitys investoinnin toteuttamisen vaihtoehtojen väliltä, esitys käyttökuluista realistisella korkoprosentilla laskettuna ja jaettuna kaupungin sekä stadionin käyttäjien kesken sekä vielä esitys stadionin pyörittämisen eli operoinnin ratkaisu.

Edelleen valtuustolle on tuotava stadionhanketta mahdollisimman vähän rasittava ratkaisuesitys nykyisten, suojeltujen huoltotilojen kohtalosta.

Kisapuiston stadionin rakentaminen on kaupunkikuvallisesti järkevää ja mielekästä kytkeä yhteen Ranta-Kartanon alueen mahdollisesti jo vuonna 2020 alkavan rakentumisen kanssa. Kisapuisto on jo nyt kilpa- ja harrasteurheilun tapahtumakeskus. Uuden stadionin myötä alueen monikäyttöisyyden tulee kasvaa ja stadionin katsomorakennuksen tulee palvella koko Kisapuiston aluetta.

Valtuutetulle suotua aloiteoikeutta käyttäen esitämme ja vaadimme, että kaupunginhallitus tuo Kisapuiston stadionin rakentamispäätöksen kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi niin, että kaupunginvaltuuston päätös on kaupunginhallituksen tiedossa siinä vaiheessa, kun kaupunginhallitus päättää vuoden 2021 talousarvion raamista. Rakentamispäätös on valmisteltava ja tuotava päätettäväksi sellaisena, että Kisapuiston rakentaminen toteutetaan vuonna 2021 tai vuosina 2021 ja 2022. Väärinymmärrysten välttämiseksi täsmennämme, että vaadimme kaupunginvaltuustolle päätettäväksi kohtuullisine käyttökustannuksineen viimeisimmäksi julkisuudessa ollutta, kaupungin ja/tai Spatiumin tilaamaa ja jo maksamaa hankesuunnitelmaa. Hankesuunnitelman mukaan rakentamiskustannukset ovat noin 10,4 miljoonaa euroa, joka sisältää noin 5 500 katettua istumapaikkaa oheistiloineen ja täyttää UEFA:n 3:n kategoriavaatimukset.”

Muutoksenhaku

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kv: kh

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 8

Valtuutettu Jari Salosen valtuustoaloite

D/323/00.02.00.00.03/2020

Päätös Kaupunginvaltuusto lähetti aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Perusteluosa Valtuutettu Jari Salonen, ilmoitettuaan siitä aikaisemmin puheenjohtajalle, jätti valtuustolle allekirjoittamansa seuraavan aloitteen:

”Kaupunginvaltuutetun sähköpostin ohjaaminen toivottuun osoitteeseen

Lahden luottamushenkilöille on varattu oma intra sekä sähköpostipalvelu, lh.lahti.fi. Lh.lahti.fi on kaupungin ainoa viestintäkanava valtuutetuille. Samoin kaikki kokousaineistot ovat saatavissa ainoastaan lh.lahti.fi intrasta. Kyseiset palvelut toimivat luvalla sanoen heikohkosti, eli välillä toimivat ja välillä eivät. Tästä syystä useat valtuutetut pääsevät liian harvoin vastaanottamaan informaatiota.

Jos sähköpostit saa normaaliin tapaan ohjattua omaan, aktiivisesti käytettyyn ja toimivaan sähköpostiin, informaation kulku olisi merkittävästi parempaa.

Olen kysyessäni saanut kuulla, että sähköpostien edelleen lähettämisessä on kyseessä tietoturvariski. Tietoturvariskit pitää luonnollisesti minimoida, mutta tuntuu aika erikoiselta, että sähköpostin (edelleen) lähettäminen olisi jotenkin erityinen tietoturvariski.

Asiassa ei ole lukuisista suullisista pyynnöistäni huolimatta edistytty, joten olen pakotettu tekemään virkakoneistoa merkittäväsi esittämäni toimenpidettä enemmän rasittavan valtuustoaloitteen.

Valtuutetulle suotua aloiteoikeutta käyttäen esitän, että valtuutetuille rakennetaan mahdollisuus ohjata sähköpostit osoitteesta lh.lahti.fi eteenpäin haluamaansa osoitteeseen. Toinen vaihtoehto on, että valtuutetuille annetaan mahdollisuus antaa toinen sähköpostiosoite, jonne haluaa informaation lähetettäväksi. Tämä vaihtoehto vaatisi sen toimenpiteen, että valtuutettujen osoitteistoon lisättäisiin maksimissaan 59 valtuutetun + varavaltuutettujen osoitteet.”

Muutoksenhaku

Kv: muutoksenhakukielto

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 8

Toimenpiteet

Kv: kh

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 9

Lahden Perussuomalaiset ry:n valtuustoryhmän valtuustoaloite

D/328/00.02.00.00.03/2020

Päätös

Kaupunginvaltuusto lähetti aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Perusteluosa

Lahden Perussuomalaiset ry:n valtuustoryhmä, ilmoitettuaan siitä aikaisemmin puheenjohtajalle, jätti valtuustolle allekirjoittamansa seuraavan aloitteen:

”Suomen rakennuskantaa vaivaavat sisäilmaongelmat. Rakentamisen laatu ja sisäilma-asiat ovat nousseet merkittävien yhteiskunnallisten kysymysten agendalle. Sisäilmaongelmien yleisyys ja sairastumismäärien nopea kasvu johtuvat erityisesti rakentamisen laadussa viime vuosikymmeninä tapahtuneista muutoksista, kemikaalien käytön lisääntymisestä sekä mikrobikannan muuttumisesta haitallisempaan suuntaan.

Ympäristöministeriön arvion mukaan Suomessa altistuu päivittäin kosteus- ja homevaurioille 600 000- 800 000 henkilöä. Sisäilmasairas on henkilö, joka on sisäilmatekijöistä tai muista ympäristötekijöistä johtuva sisäilmaongelmiin tai muihin ympäristötekijöihin reagoiva terveydentila, joka voi ilmetä hyvin monenlaisena oirekuvana ja joka aiheuttaa muutostarpeita arjen eri osa-alueilla.

Ryhmään kuuluu siis ihmisiä, jotka ovat joko sairastuneet sisäilmaongelmien vuoksi, tai joilla muiden terveysongelmien vuoksi on sisäilmasta johtuvia ongelmia. Kaikille yhteistä on, että laadukas sisäilma on osa ongelmanratkaisua.

Sisäilmaan liittyvät lääketieteelliset oireet ja sairaudet voivat olla eri yksilöillä hyvin erilaisia riippuen sekä altistumisen laadusta että esimerkiksi yksilöllisistä geneettisistä tekijöistä.

Sisäilmasairastunut voi joutua loputtomaan muuttokierteeseen, kun hänelle sisäilmaltaan kelvollista asuntoa ei tahdo enää löytyä. Sisäilmaan liittyvä kodittomuus sekä pitkittynyt asunnon löytämisen kanssa kamppailu kuormittaa ja voi vaikuttaa henkisiin, fyysisiin ja taloudellisiin voimavaroihin.

Aloite:

Lahden Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää, että Lahden

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 9

kaupunki selvittää, olisiko esimerkiksi Lahden Talojen mahdollista rakentaa erityisasuntoja, jotka olisi suunniteltu nimenomaan sisäilmasairastuneita varten. Tai vähintäänkin järjestää sopivia väistötiloja akuuttiin asunnon tarpeeseen, joissa olisi normaalia nopeampi kierto. Kyse olisi lähinnä tietynlaisista kriisiasunnoista sopivan asunnon etsimisen ajaksi.”

Muutoksenhaku Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet Kv: kh

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 10

Valtuutettu Kalle Aaltosen valtuustoaloite

D/329/00.02.00.00.03/2020

Päätös Kaupunginvaltuusto lähetti aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Perusteluosa Valtuutettu Kalle Aaltonen, ilmoitettuaan siitä aikaisemmin puheenjohtajalle, jätti valtuustolle allekirjoittamansa seuraavan aloitteen:

"Valtuutetun aloiteoikeutta hyväksikäyttäen minä allekirjoittanut esitän, että Lahden kaupunki ryhtyy selvittämään mahdollisuuksia yhtenäiseen kouluasuun lahtelaisiin kouluihin, jotka voivat olla esimerkiksi positiivisia kokemuksia herättäneiden huppareiden kaltaisia.

Koulukiusaaminen, sosiaalinen köyhyys, itsensä häpeäminen ja ulkoisten tekijöiden vääränlainen korostuminen yms. ovat koko ajan kasvava ongelma yhteiskunnassa ja esimerkiksi sosiaalisen median luomat paineet, valheelliset mielikuvat sekä lapsiin ja nuoriin kohdistuva markkinointi ovat muuttaneet pienessä ajassa paljon asioita. Koulu pitää olla paikka, jossa varallisuus ja esimerkiksi joidenkin sosiaalisen median esikuvien epäterve esimerkki eivät kohdistu lapseen tai nuoreen kohtuuttomia paineita.

Ihminen suhtautuu tutkitusti positiivisemmin kaltaiseensa ja kynnys huonompaan kohteluun laskee juuri esimerkiksi vaatetuksen takia. Lisäksi nyky maailmassa olisi tärkeää alkaa korostaa yksilön persoonan tervettä kehitystä.

Koska edestä ja esimerkillä johtaminen soveltuu erinomaisesti tällaiseen, niin esitän myös, että vastaavat asut otetaan käyttöön Lahden kaupunginvaltuustossa ja virastoissa mahdollisuuksien mukaan. Tämä on omiaan korostamaan yhteishenkeä, auttaa keskittymään enemmän asiaan ja vähemmän henkilöön, laskee kynnystä lähestyä ja vastaavia positiivisia vaikutuksia on lukuisia.

Esitän myös, että asian suhteen tutkitaan mahdollisuutta tehdä yhteistyötä alueen yritysten, toimijoiden ja ihmisten kanssa, joka olisi omiaan luomaan Lahteen aidosti positiivista yhteishenkeä ja tekemistä."

Muutoksenhaku

Kv: muutoksenhakukielto

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 10

Toimenpiteet

Kv: kh

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 11

Valtuutettu Seppo Korhosen ym. valtuustoaloite

D/324/00.02.00.00.03/2020

Päätös Kaupunginvaltuusto lähetti aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Perusteluosa Valtuutettu Seppo Korhonen, ilmoitettuaan siitä aikaisemmin puheenjohtajalle, jätti valtuustolle yhdessä 5 muun valtuutetun kanssa allekirjoittamansa seuraavan aloitteen:

"Valtuutetun oikeutta käyttäen jätän alla olevan valtuustoaloitteen.

Aluksi:

Lahden Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 12.03.2018 §27 äänestyksen jälkeen päättänyt siirtyä poliittisen järjestelmän johtamisessa pormestari-malliin 01.06.2021 jälkeen asiaa valmistelleen toimikunnan esityksen pohjalta. Toimikuntaa vetivät silloiset puheenjohtajat; kv. Milla Bruneau (kok.) ja kh. Pekka Komu (sd). Tällä päätöksellä seuraavan valtuustokauden alusta poliittista johtoa hoitaisi yksi pormestari ja kaksi apulaispormestaria.

Aloite:

Esitän, että asia otetaan uudelleen valmisteltavaksi ja valtuusto tekee päätöksen pormestarimallista luopumiseksi, heikentyvää taloustilannetta arvioiden.

Perustelut

1. Lahti on Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymän perustamisen jälkeen siirtänyt sosiaali- ja terveystoimen vastuun ko. yhtymälle. Nyt julkitulleen päätöksen perusteella yhtymä selvittää mahdollisuutta ulkopuolisen toimijan kanssa perustaa yhteisyritys, joka hoitaisi perusterveydenhuollon Lahdessa ja Kärkölässä. Tässä yhteisyryksessä enemmistöosakkuus olisi ulkopuolisella toimijalla ja se tulisi käyttämään omaa konseptiaan toiminnan järjestämisessä. Lahden kaupungin pääasiallinen osuus toiminnassa olisi maksajan rooli. Tähän kohtaan viitaten, kaupunki on "puolittunut" siitä, mitä se oli ennen yhtymän perustamista, taloudellisin mittarein arvioituna, omaa hallintoaan pienentämättä.

2. Pormestarimalliin siirtyminen tietää hallinnollisten kulujen merkittävää kasvua (300-350 tuhatta euroa vuosi). Meillä on nyt tälläkin hetkellä kallispalkkainen johtoryhmä, johon kuuluvat

Lahden kaupunki
Kaupunginvaltuusto

Päätöspäivämäärä
27.01.2020 § 11

kaupunginjohtaja, konsernipalvelujohtaja, kaupunkikehitysjohtaja, sivistystoimen johtaja, hyvinvointijohtaja ja kaupunginsihteeri. Tähän ryhmään tulisi lisäksi pormestarikolmikko sillä muutoksella, että kaupunginjohtaja muuttuu kansliapäälliköksi. Se on äärettömän kallis hallintokoneisto tämänkokoiseen kaupunkiin ja sen toimintoihin verrattuna. Pormestarit eivät tuo toiminnallisesti mitään lisäarvoa kaupunkilaisten kannalta katsottuna, vain kustannuksia.

3. Taloudellinen tilanne Lahden osalta on heikko ja epävarmuus eri toimintojen ylläpitämiseksi edes nykytasolla on kyseenalaista. Karsintoja ihmisten perustarpeista tullaan todennäköisesti esittämään jatkossa yhä enemmän.

Valmisteilla on Lahti Energian osuuksien myynti konsulttien tekemän selvityksen pohjalta, tai vaihtoehtoisesti suurimpien tytäryhtiöiden hallinnollinen yhdistäminen. Asia jatkokäsittely tulee valtuuston päätettäväksi kevään aikana. Työttömyysaste pysyy yhä korkeana ja huoltajussuhde heikkenee entisestään. Valtion toimet eivät todennäköisesti helpota Lahden ja maakunnan asemaa jatkossakaan paremmaksi nopealla aikataululla.

4. Pormestarimalli kaventaa entisestään kunnallista demokratiaa. Sen myötä päätöksenteko keskittyy yhä pienemmälle ydinryhmälle ja valtuuston rooli itsessään jää toisarvoiseksi. Jos pormestarimallista ei luovuta, seuraavat kuntavaalit ovat pormestarivaalit, vaikka toisin väitetään. Äänestäjien vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi olisi demokratian kannalta ehdottoman tärkeää, että puolueet voisivat nimetä omia ehdokkaitaan. Silloin äänestäjät tekisivät valinnoissaan omat arvionsa kelpoisuudesta ja sopivuudesta ko. tehtäviin. Jos pormestarivalinnat tehdään alkuperäisen suunnitelman mukaisesti valtuustossa, pienemmillä valtuustoryhmillä ei juurikaan ole mahdollisuutta vaikuttaa henkilövaalintoihin

Lopuksi:

Edellä oleviin perusteluihin viitaten jätän valtuustoaloitteeni kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.”

Muutoksenhaku

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kv: kh

VALITUSOSOITUS

Liitetään pöytäkirjaan

Lahden kaupunki
Toimielin:
Kaupunginvaltuusto

Kunnallisasiat
Kokouspäivämäärä:
27.01.2020

Valitusoikeus ja valitusperusteet	<p>Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Sen lisäksi alueellisella ympäristökeskuksella ja muulla viranomaisella on toimialaansa kuuluvissa asioissa oikeus valittaa asemakaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä. Valitusoikeus on myös maakunnan liitolla ja kunnalla, joiden alueella asemakaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia. Sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, on rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan oikeus valittaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.</p> <p>Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.</p>
Valitusviranomainen ja valitusaika	<p>Valitusviranomainen ja sen yhteystiedot:</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus www.oikeus.fi/hao/hameenlinna Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna 029 56 42200 Telekopio 029 56 42269 hameenlinna.hao(at)oikeus.fi <i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</i></p> <p>Pykälät: 22</p> <p>Valitusaika: 30 päivää</p> <p>Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituksen tekoon oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.</p>
Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen	<p>Pvm: 5.2.2020</p>
Tiedottaminen ympäristökeskukselle	<p>Pvm:</p>
Valituskirjelmä	<p>Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä - perusteet, joilla muutosta vaaditaan. <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HLL 21 §).</p>

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.</p> <p>Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Tuomioistuinmaksut	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan peritään hallinto-oikeudessa ja markkina-oikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.</p>
Lisätietoja	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

VALITUSOSOITUS

Liitetään pöytäkirjaan

Lahden kaupunki
Toimielin:
Kaupunginvaltuusto

Kunnallisasiat
Kokouspäivämäärä:
27.01.2020

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.
	<p>Pykälät: 1, 6-11</p> <p>Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom. /muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.
	<p>Valitusviranomaisen ja sen yhteystiedot:</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus www.oikeus.fi/hao/hameenlinna Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna 029 56 42200 Telekopio 029 56 42269 hameenlinna.hao(at)oikeus.fi <i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa</i> https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät: 3-5</p> <p>Valitusaika: 30 päivää</p>
	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnallisvalituksen tekoon oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Valitusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomisesta koskevasta päätöksestä alkaa kuluu vasta irtisanomisajan päättymisestä.
Valituskirjelmä	<p>Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä - perusteet, joilla muutosta vaaditaan. <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu

	<p>viranomaiselle.</p> <p>Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HLL 21 §).</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.</p> <p>Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Tuomioistuinmaksut	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suorite- tuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.</p>
Lisätiedot	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>